

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

เมธิยา พึ่งวงษ์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

GUIDELINES ON DEVELOPING TEACHER'S COMPETENCY IN THE DIGITAL AGE
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI
RAYONG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ เมธิยา พึ่งวงษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชก)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี งามกนก)

สมพงษ์ธรรม)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชก)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญา อุระวนิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

65920320: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: สมรรถนะครูยุคดิจิทัล, แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู

เมธิยา พึ่งวงษ์ : แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. (GUIDELINES ON DEVELOPING TEACHER'S COMPETENCY IN THE DIGITAL AGE UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ปุณณัฐฐา มาเชก, สุเมธ งามกนก ปี พ.ศ. 2567.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 350 คน และผู้เชี่ยวชาญ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก 0.39 – 0.78 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะครูในยุคดิจิทัลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน 2) พัฒนาตนเอง รอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

2. เปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน 2 ด้าน แตกต่างกันโดยเพศหญิงมีสมรรถนะสูงกว่าเพศชาย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน แตกต่างกันโดยปริญญาตรีมีสมรรถนะสูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป และจำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ได้แก่ 1) พัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน โดยผู้บริหารสร้างความตระหนักให้ครูเห็นประโยชน์ และจัดอบรมหรือสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมที่เกี่ยวข้อง 2) พัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยสถานศึกษาจัดอบรมเพื่อให้ครูมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 3) พัฒนาคูณธรรม จริยธรรม โดยผู้บริหารย้ำเตือนในวาระต่าง ๆ และจัดอบรมหรือสร้างระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมคุณธรรมให้กับครู 4) พัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูพัฒนาตนเอง และจัดอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาของโรงเรียน 5) พัฒนาครูให้ส่งเสริมวินัยการศึกษาก่อน ออกแบบกิจกรรมการ

เรียนรู้ที่เหมาะสม โดยผู้บริหารส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและการจัดตั้งกลุ่ม PLC ซึ่งจะนำไปสู่
การสร้างนวัตกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

65920320: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: COMPETENCIES OF TEACHERS IN THE DIGITAL AGE, GUIDELINES FOR DEVELOPING TEACHER COMPETENCIES

MAYTIYA PHUENGWONG : GUIDELINES ON DEVELOPING TEACHER'S COMPETENCY IN THE DIGITAL AGE UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG. ADVISORY COMMITTEE: PUNNITHA MRAZEK, Ph.D. SUMETH NGAMKANOK, Ph.D. 2024.

This research aims to study and compare the competencies of teachers in the digital age, classified by gender, education, and teaching experience, as well as examine the guidelines for developing teacher competencies in the digital age. The research sample consisted of government teachers from schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong, with a sample size 350 respondents and 10 experts. The research tools were an interview form and a questionnaire. The discriminative power value ranged between 0.39 - 0.78, and the reliability questionnaire was 0.95. Statistics were used to analyze data include mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA. The research results were :

1. The level of teacher competencies in the digital age, both overall and in specific areas, was found to be at a good level. The top three competencies of teachers in the digital age: 1) possessing morality, ethics, goodwill, and care for students, 2) continuous and well-rounded self-development, and 3) ICT skills for teaching and learning.

2. The comparison of teacher competencies in the digital age. Classified by gender, showed statistically significant differences at the .05 level in two areas. Female teachers were found to have higher competency levels than male teachers. Classified by educational level, revealed statistically significant differences at the .05 level in three areas. Teachers with a bachelor's degree exhibited higher competency levels than those with a master's degree or higher. Classified by teaching experience, showed statistically significant differences at the .05 level in three areas.

3. The guidelines for developing teacher competencies in the digital age were as follows: 1) Developing teachers' ICT skills for teaching and learning: School administrators

should emphasize the benefits of using ICT in teaching. Schools should organize or facilitate teachers' participation in ICT-related training sessions. 2) Developing teachers' understanding of the Constructionism concept: Schools should provide training to give teachers practical experience with the concept of knowledge construction. 3) Developing teachers' morality and ethics: School administrators should emphasize teachers about morality and ethics during various occasions. Schools should organize training sessions and establish a mentoring system where experienced teachers guide to others. 4) Encouraging teachers' continuous self-development: Schools should provide opportunities for teachers to develop themselves and offer training that aligns with the school's development needs. 5) Promoting educational innovation and designing appropriate learning activities: Schools should encourage classroom research and support the establishment of PLC which can lead to the creation of innovations.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความเมตตาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐฐา มาเชก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ทุ่มเท เสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและตรวจแก้ไข ความบกพร่องของงานนิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยและขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ในศาสตร์การบริหารการศึกษา และให้ข้อคิดต่าง ๆ กับศิษย์ด้วยความเมตตาเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคณัฐ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม ประธานกรรมการสอบงานนิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำอันมีคุณค่าต่องานนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวที่เป็นกำลังใจ กำลังทรัพย์ ให้ความรักและความห่วงใยในทุก ๆ ด้าน และขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

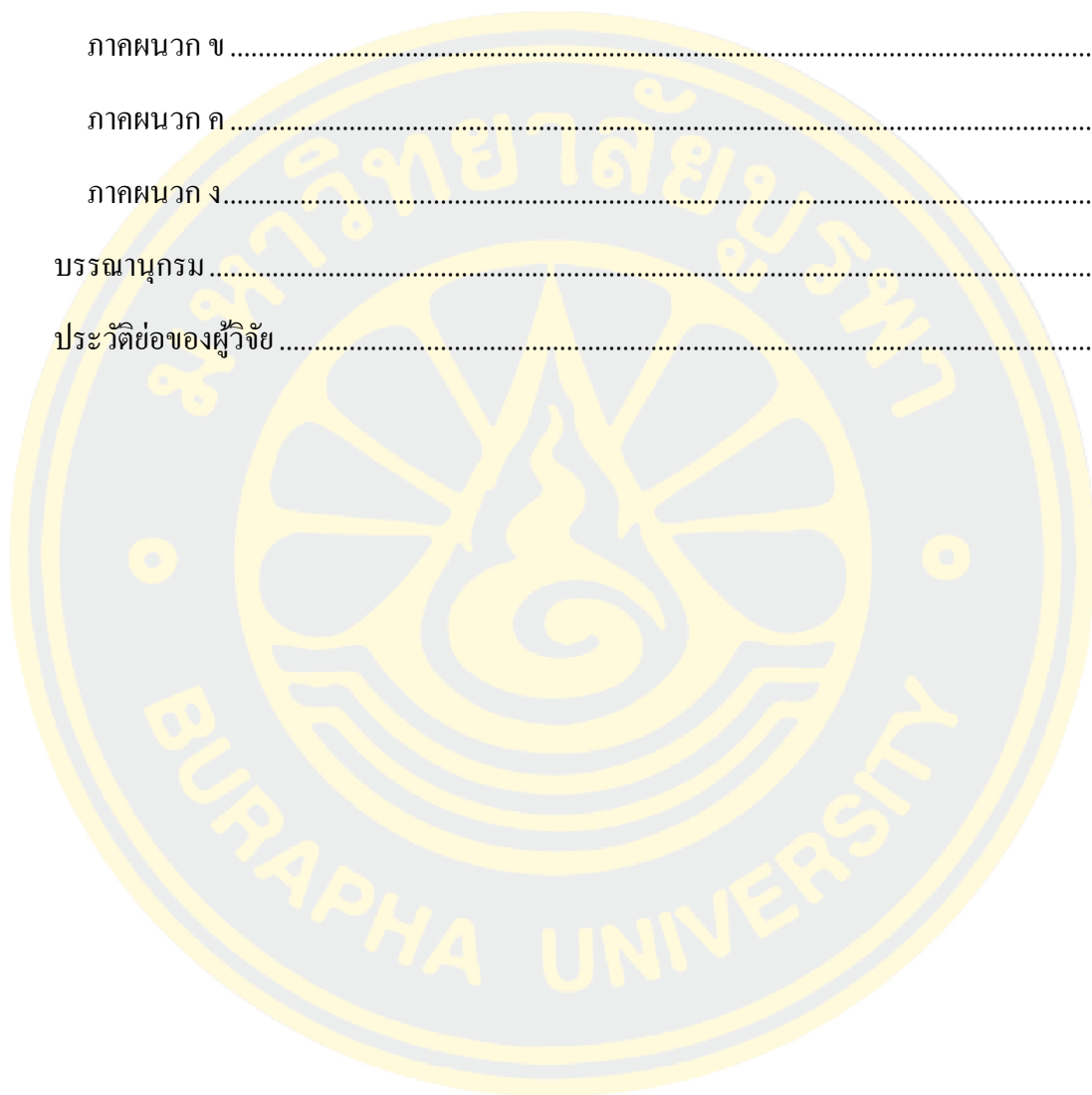
เมธิยา พึ่งวงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ฅ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานในการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	10
การศึกษายุคดิจิทัล : Thailand 4.0.....	29

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะครู	32
สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล.....	46
การพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	58
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	71
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	73
บทที่ 3	85
วิธีดำเนินการวิจัย	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
การวิเคราะห์ข้อมูล	91
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	92
บทที่ 4	95
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	95
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
บทที่ 5	129
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	129
สรุปผลการวิจัย.....	129
อภิปรายผล	134
ข้อเสนอแนะ.....	153
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	153

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	154
ภาคผนวก	155
ภาคผนวก ก	156
ภาคผนวก ข	160
ภาคผนวก ค	179
ภาคผนวก ง	183
บรรณานุกรม	196
ประวัติย่อของผู้วิจัย	205

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงผลการสังเคราะห์สมรรถนะครูยุคดิจิทัล	51
ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งชั้นตามจังหวัด.....	86
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การสอน	96
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน	97
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการ สอน โดยรวมและรายด้าน	97
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง (Constructionism) โดยรวมและรายด้าน	99
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปราม ห่วงใยผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน	100
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง โดยรวมและรายด้าน.....	101
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยรวมและรายด้าน.....	102
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน	103

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน	104
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและราย ด้าน.....	105
ตารางที่ 13 เปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	106
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวม และรายด้าน	107
ตารางที่ 15 เปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้าน	108
ตารางที่ 16 เปรียบเทียบรายกลุ่มสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอนโดยรวม	109
ตารางที่ 17 เปรียบเทียบรายกลุ่มสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการ เรียนการสอน.....	110
ตารางที่ 18 เปรียบเทียบรายกลุ่มสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและ ต่อเนื่อง.....	111
ตารางที่ 19 เปรียบเทียบรายกลุ่มสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม.....	111
ตารางที่ 20 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	112

ตารางที่ 21 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	113
ตารางที่ 22 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม จริยธรรม บรรณาคติห่วงใยผู้เรียน	114
ตารางที่ 23 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง.....	115
ตารางที่ 24 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาครูให้ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม.....	116
ตารางที่ 25 คำอำนาจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	185

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
------------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีของประเทศไทย (2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน ยุทธศาสตร์ชาตินี้คาดหวังว่าประเทศไทยจะอยู่ในอันดับ 1 ใน 20 ของการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งเป็นสถาบันจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่เน้นปัจจัยด้านเศรษฐกิจมหภาค โดยปี 2566 ไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันดีขึ้นถึง 3 อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ 30 จาก 64 เขตเศรษฐกิจ โดยในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) มีปัจจัยย่อยที่มีอันดับดีขึ้นเพียงด้านเดียวคือโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ในขณะที่เรื่องการศึกษา (Education) และสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (Health & Environment) มีอันดับที่ลดลงและยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ไทยต้องเร่งพัฒนา (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย คือ ประเทศไทย 4.0 หมายถึง การพัฒนาประเทศไทยบนนโยบายเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม จึงพัฒนาได้โดยใช้ศักยภาพของมนุษย์เป็นผู้นำ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนด้วยปัญญาของมนุษย์ การที่จะให้มนุษย์เป็นผลผลิตที่ดีนั้นทุกคนต้องได้รับโอกาสในการศึกษาเท่าเทียมกัน สถานศึกษาเป็นแหล่งผลิตเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นพลังขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าเป็นประเทศไทย 4.0 และยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนไทย 4.0 ดังแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถ ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ มีทักษะการทำงาน และขยายโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส เป้าหมายคือการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนไทย 4.0 ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการปรับตัวของประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาว่าเป็นการปรับตัวเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นสังคมแห่งยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูล

ข่าวสาร และองค์ความรู้ต่าง ๆ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และตลอดเวลา สามารถเข้าถึงข้อมูลปริมาณมหาศาลผ่านโลกออนไลน์ได้มากขึ้น ซึ่งมีผลกระทบอย่างมากต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบัน (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2558)

สถานการณ์ Covid-19 พลิกโฉมการเรียนรู้ การสอน ในสมัยปัจจุบันเป็นอย่างมาก ช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโปรแกรม Zoom, Webex ฯลฯ กลายเป็นช่องทางให้นักเรียนและครูสามารถติดต่อสื่อสารกัน ทั้งการสร้างบทเรียน การทดสอบความรู้ รวมถึงการเรียนการสอนสามารถบันทึกเก็บเอาไว้และอัปโหลดเพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ได้ ทำให้นักเรียนและผู้สนใจสามารถเลือกเรียนกับครูผู้สอนหรือหลักสูตรที่เราสนใจได้ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้มากขึ้น ดังนั้น การศึกษาในอนาคตจะเปลี่ยนรูปแบบไป (พัฒนศักดิ์ มงคลวัฒน์, 2565) อีกทั้งนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการกำหนด การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล พัฒนาขีดความสามารถของข้าราชการพลเรือนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 จำนวน 13 ด้าน โดยด้านที่ 12 ด้านการศึกษา ได้กำหนดแผนงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา 7 เรื่อง ซึ่งในเรื่องที่ 7 เป็นแผนงานการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้นำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาล นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของหน่วยงานอื่นๆ ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยง เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ ข้อที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีข้อหนึ่งความว่าผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสมรรถนะ ทักษะ ความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถสรุปสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ว่า พบจุดอ่อนในด้านบุคลากรคือ 1) โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดบุคลากร จำนวนมากทำให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ลดลง 2) บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีและแนวทางการปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่จะช่วยบริหารจัดการการทำงานให้สะดวก รวดเร็วและถูกต้อง และพบอุปสรรคในด้านสังคมและวัฒนธรรมคือ 1) ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ การถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนเกิดค่านิยมใหม่ ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎระเบียบ 2) การขยายตัวของสังคมเมืองก่อให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด อาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ครอบครัวเกิดความอ่อนแอ 3) การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ส่งผลกระทบในวงกว้างทั้งด้านสุขภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านสังคม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2566)

สถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทั้งภายนอก และภายในสถานศึกษา ทำให้พฤติกรรมการใช้ชีวิตของผู้คน ผู้เรียนและการเรียนรู้ ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษาอย่างมากมาย เนื่องจากความรู้ในทุกวันนี้ สามารถแสวงหาได้ง่ายขึ้น การเรียนรู้ในยุคนี้จึงไม่ใช่การเรียนรู้เพื่อท่องจำ แต่เป็นการเรียนรู้เพื่อรู้ และรู้เพื่อนำไปใช้ต่อ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีทักษะ ความสามารถที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อที่จะ ได้มีความสนใจในการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ด้วยตนเอง สถาบันการศึกษาหลายแห่งจึงมีการปรับ หลักสูตรและวิธีการสอนที่เน้นไปที่การเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์ใช้ได้จริง มีการบูรณาการสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เป็นต้น (ปณณัฐฐา มาเชศ, 2565)

จากแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในพบว่าด้านบุคลากรมีจุดอ่อนคือ โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดบุคลากรจำนวนมากทำให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ลดลงและ บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีและแนวทางการปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่จะช่วยบริหารจัดการการทำงานให้สะดวก รวดเร็วและถูกต้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2565) นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ยังพบว่ามีความรู้จำนวนมากที่ขาดทักษะและ สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล เช่น ทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนและการสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง เป็นต้น (สัมภาษณ์, 2567) และจากการศึกษาของทิสนา แสงระวี (2565) พบว่าครูผู้สอนเป็น ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้มีความสัมพันธ์ทางตรงต่อ

การพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนในปัจจุบันต้องให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองจากภายใน เกิดเป็นความต้องการในการพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนการเรียนรู้ของตนเองให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย ภายใต้การบูรณาการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน เทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมในการพัฒนาเป็นระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตร่วมกับแนวคิดการนำเทคโนโลยีมัลติมีเดียมาประยุกต์ใช้ในระบบการศึกษา

ดังนั้น ในยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตทุกๆ ด้าน ครูผู้สอนจึงต้องเปลี่ยนวิธีคิด ปรับวิธีสอน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะที่เพียงพอในการดำเนินชีวิตในยุคที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ อย่างรวดเร็วได้อย่างเท่าทันและมีความสุข ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนจึงต้องมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการในยุคดิจิทัล

ซึ่งจากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลซึ่งถือเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการขององค์กรทางการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา และในช่วงเปลี่ยนผ่านทางการศึกษาคูครูรุ่นเก่ากำลังจะถูกแทนที่ด้วยครูรุ่นใหม่ อันเป็นยุคใหม่ของการศึกษาที่ทุกฝ่ายต่างกำลังให้ความหวังว่าจะสามารถพลิกโฉมการศึกษาไทยได้สำเร็จหรือไม่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุง และกำหนดแนวทางในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในยุคดิจิทัลต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำถามในการวิจัย

1. ระดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับใด

2. สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอนแตกต่างกันหรือไม่

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นอย่างไร

สมมติฐานในการวิจัย

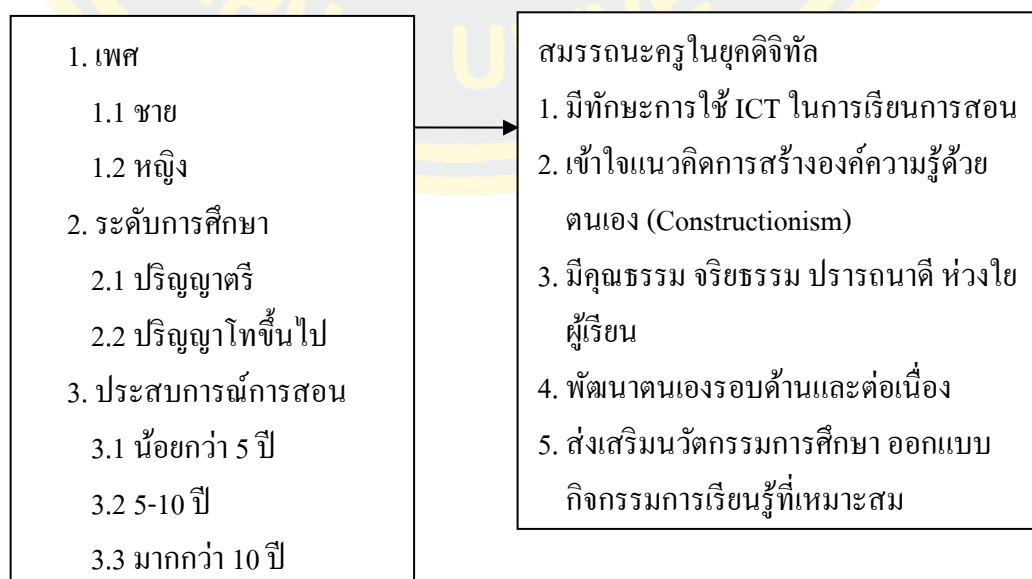
1. ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีสมรรถนะในยุคดิจิทัลแตกต่างกัน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีสมรรถนะในยุคดิจิทัลแตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกันมีสมรรถนะในยุคดิจิทัลแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยอาศัยจากการศึกษาและสังเคราะห์ เอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลจาก ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2556), ภาสกร เรืองรอง และคณะ (2557), ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560), รักยิต สุทธิพงษ์ (2560), ตรีคม พรหมบุญ (2561), สายสวาท เสาร์ทอง (2562), วุฒิชัย ภูดี (2563), กษพร มั่งประเสริฐ (2564), พิณสุดา สิริรัชชศรี (2557), Niess (2015) และ Sharma (2018) จากแนวคิดดังกล่าว ข้างต้นทั้งหมดนี้ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปวางแผนปรับปรุง และกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลจนเป็นที่ยอมรับของสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการวิจัยนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ มี 1) ทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2) เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 3) มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน 4) พัฒนตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมนวัตกรรม การศึกษาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

2.1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3,839 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2565)

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2566 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยจำแนกตามจังหวัด

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูเชี่ยวชาญ รวมทั้งสิ้น 10 คน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.2.1 ปริญญาตรี

3.1.2.2 ปริญญาโทขึ้นไป

3.1.3 ประสบการณ์การสอน

3.1.3.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.3.2 5-10 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 10 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

3.2.1 มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

3.2.2 เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

3.2.3 มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน

3.2.4 พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง

3.3.5 ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของครูในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จในการศึกษายุคดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 3. มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน 4. พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน หมายถึง ครูมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ของตนเองให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เครื่องมือสื่อสาร เครือข่ายและสังคมออนไลน์ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สามารถ

ผลิตผลงาน สามารถสืบค้นข้อมูล เรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่และถ่ายทอดไปยังนักเรียนได้และ
ผู้เรียนปฏิบัติได้

3. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) หมายถึง ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และครูสามารถสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ตามแนวทฤษฎี Constructionism

4. มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณาคติ ห่วงใยผู้เรียน หมายถึง ครูที่มีลักษณะยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด เป็นผู้มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เพื่อให้บริการที่ดีแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพตามจรรยาบรรณมีความรักความเมตตา มีความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รู้การพัฒนาในทางที่ดียิ่งและเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกๆ ด้าน

5. พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง หมายถึง คุณลักษณะของครูที่มีการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการคิด การสร้างแรงบันดาลใจ การมีแผนการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูที่ชัดเจน มีการพัฒนาทั้งด้านวิชาชีพ วิชาการและอื่นๆ สนใจในการเรียนรู้แลกเปลี่ยนสิ่งใหม่ที่จะเกิดประโยชน์ต่อตนเอง เพื่อนครู โรงเรียน ชุมชนและที่สำคัญที่สุด คือนักเรียนของตน ทั้งนี้จะสามารถต่อยอดการพัฒนาในแนวทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาต่อ การพัฒนาวิทยฐานะ เพื่อการก้าวทันโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

6. ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม หมายถึง ครูผู้มีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนานวัตกรรม และนำมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานทำให้เกิดผลผลิตที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา โดยการปฏิบัติงานนั้นอยู่บนพื้นฐานของความเป็นครูในยุคดิจิทัล รวมถึงมีทัศนคติที่ดีเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา และคุณภาพนักเรียน ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

7. การพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาโดยจัดอบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อออนไลน์ สื่อมัลติมีเดียและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอและอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อีกทั้งควรกำหนดให้มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอยู่เสมอ

8. การพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาโดยจัดอบรม ให้ความรู้ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี

Constructionism เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

9. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน หมายถึง การปลูกฝังคุณธรรมในครูโดยต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะครูสภาที่มีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู จัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมครู โดยมีวิธีการปลูกฝัง ได้แก่ การปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมฝึกการอบรม การปลูกฝังโดยใช้เพลง การปลูกฝังโดยใช้คำประพันธ์ การปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณให้รางวัล

10. การพัฒนาครูให้เกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาซึ่งสามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การอบรม สัมมนา ศึกษาต่อ ดูงาน รับการนิเทศ และสร้างเครือข่ายในการพัฒนาครูโดยต้นสังกัดหรือสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ การให้การนิเทศ การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น ช่วยให้ครูได้รับข้อมูลในการพัฒนาต่าง ๆ

11. การพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาโดยหน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู จัดอบรม สนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศและสร้างคลังข้อมูล ส่งเสริมให้มีการถอดบทเรียนครูที่ประสบความสำเร็จ และประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน นอกจากนี้ควรส่งเสริมและพัฒนาครูในด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู

12. เพศ หมายถึง ภาวะความเป็นหญิงความเป็นชายของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น 2 กลุ่มคือ เพศชายและเพศหญิง

13. ระดับการศึกษา หมายถึง ชั้นสูงสุดที่ผู้ตอบแบบสอบถามเรียนจบในระดับการศึกษาต่างๆ ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ปริญญาตรีและปริญญาโทขึ้นไป

14. ประสบการณ์การสอน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม ของครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์การสอน 5-10 ปี และประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

15. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หมายถึง หน่วยงานการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 25/11 หมู่ 5 ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีภารกิจรับผิดชอบบริหารจัดการในเขตพื้นที่ใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอ

เมืองชลบุรี บ้านบึง หนองใหญ่ พนัสนิคม พานทอง บ่อทอง เกษะจันทร์ สัตหีบ บางละมุง ศรีราชา และเกาะสีชัง จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง แกลง บ้านค่าย บ้านฉาง ปลวกแดง นิคมพัฒนา วังจันทร์ และเขาชะเมา ประกอบไปด้วยสถานศึกษาของรัฐในสังกัดรวมทั้งสิ้นจำนวน 51 โรงเรียน ซึ่งจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งมีประเด็น
ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง
2. การศึกษายุคดิจิทัล: Thailand 4.0
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะครู
4. สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
5. การพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
6. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจรับผิดชอบบริหารจัดการในเขตพื้นที่
ใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี บ้านบึง หนองใหญ่ พนัสนิคม พานทอง บ่อทอง
เกาะจันทร์ สัตหีบ บางละมุง ศรีราชา และเกาะสีชัง

จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง แกลง บ้านค่าย บ้านฉาง ปลวกแดง นิคมพัฒนา
วังจันทร์ และเขาชะเมา

ภารกิจและอำนาจหน้าที่

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560
กระทรวงศึกษาธิการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจ
หน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการและมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
- 2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
- 3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา รูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
- 9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 10) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
- 11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น
- 12) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อมูลด้านการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง มีผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราวในสถานศึกษา จำนวน 4,279 คน มีโรงเรียนในจังหวัดชลบุรี จำนวน 31 โรงเรียน และจังหวัดระยอง จำนวน 20 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 51 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 153 คน ข้าราชการครู จำนวน 3,839 คน บุคลากรทางการศึกษาอื่นตาม มาตรา 38 ค (2) จำนวน 1 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน

48 คน พนักงานราชการ จำนวน 97 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 93 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2565)

ดังนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หมายถึง หน่วยงานการศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 25/11 หมู่ 5 ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีภารกิจ รับผิดชอบบริหารจัดการในเขตพื้นที่ใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี บ้านบึง นนทบุรี พนัสนิคม พานทอง บ่อทอง เกาะจันทร์ สัตหีบ บางละมุง ศรีราชา และเกาะสีชัง จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง แกลง บ้านค่าย บ้านฉาง ปลวกแดง นิคมพัฒนา วังจันทร์ และเขาชะเมา ประกอบไปด้วยสถานศึกษาของรัฐในสังกัดรวมทั้งสิ้นจำนวน 51 โรงเรียน ซึ่งจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (2565) ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพ ปัญหา ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในเชิงบวกและเชิงลบโดยการพิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นการพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และการพิจารณาโอกาสและอุปสรรค จากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงาน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถสรุปผลได้ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

1. ด้านโครงสร้างและนโยบาย (Structure: S1)

จุดแข็ง

- 1.1 นโยบายขององค์กรมีความชัดเจนส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ
- 1.2 โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ชัดเจน ทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ
- 1.3 วัฒนธรรมขององค์กรมีความรักและความสามัคคี ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี
- 1.4 โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยมีองค์กรคณะบุคคลร่วมจัดการศึกษา
- 1.5 มีกฎเกณฑ์และข้อกำหนดจากการมีส่วนร่วม ทำให้เกิดความร่วมมือ

จุดอ่อน

นโยบายการกระจายอำนาจมีข้อจำกัดการปฏิบัติในบางภารกิจ

2. ด้านผลผลิตและบริการ (Product and service: S2)

จุดแข็ง

- 2.1 โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาสามารถ ช่วยยกระดับคุณภาพและ

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

- 2.2 โรงเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีค่อนข้างหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน
- 2.3 การประกันโอกาสทางการศึกษากับประชากรวัยเรียนได้อย่างเสมอภาคและทั่วถึง
- 2.4 การนิเทศการศึกษาส่งผลต่อระดับคุณภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
- 2.5 การจัดการส่งเสริมการศึกษาและสุขภาพอนามัยนักเรียนอย่างทั่วถึง
- 2.6 โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
- 2.7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดี (O-NET) ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.8 โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับการศึกษาและป้องกันการออกกลางคัน

2.9 โรงเรียนมีระบบการแนะแนวการศึกษา เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในการวางแผนการศึกษาต่อ สร้างเสริมประสบการณ์และทักษะอาชีพ เพื่อมุ่งสู่การมีงานทำ

จุดอ่อน

แนวโน้มปัญหาเด็กด้อยโอกาส และเด็กออกกลางคันเพิ่มขึ้น เนื่องจากการอพยพที่อยู่และเคลื่อนย้ายแรงงานของผู้ปกครองนักเรียนต่างถิ่น/ ต่างด้าวกลับถิ่นฐานเดิมหรือแหล่งงานใหม่ จึงเป็นปัญหาในการติดตามเด็กมาเข้าเรียนเพราะไม่ทราบที่อยู่ที่แน่นอน

3. ด้านบุคลากร (Man: M1)

จุดแข็ง

- 3.1 ข้าราชการครูส่วนใหญ่เอาใจใส่ในการสอนและดูแลนักเรียน
- 3.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์หลากหลาย ส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น

3.3 บุคลากรในสังกัดได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 บุคลากรมีความสนใจในการพัฒนาตนเองและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสามารถส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.5 บุคลากรในสังกัดได้รับการพัฒนาเพิ่มวิทยฐานะในระดับสูงขึ้น

3.6 ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างดี ทำให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของทางราชการ

3.7 บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนกลยุทธ์

3.8 ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อน

3.1 โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดบุคลากรจำนวนมากทำให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ลดลง

3.2 บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีและแนวทางการปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่จะช่วยบริหารจัดการการทำงานให้สะดวก รวดเร็วและถูกต้อง

3.3 ขาดแคลนครูในสาขาขาดแคลน โดยเฉพาะสาขาวิชาภาษาอังกฤษ วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มีครูไม่ตรงสาขาวิชาเอก เนื่องจากครูที่ได้รับการบรรจุมีภูมิลำเนาต่างถิ่น มักขอย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม ส่งผลให้สถานศึกษามีครูไม่ครบชั้น ครูขาดเกณฑ์ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

4. ด้านการเงินและงบประมาณ (Money: M2)

จุดแข็ง

4.1 ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณให้กับสถานศึกษาจากทุกภาคส่วน

4.2 การบริหารงบประมาณโดยการมีส่วนร่วม ทำให้สามารถดำเนินการได้ตรงตามความต้องการของหน่วยงาน

4.3 การกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณทำให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติและเป็นไปตามวัตถุประสงค์

4.4 การควบคุมกำกับ ติดตาม การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ ทำให้ดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

4.5 สถานศึกษามีการระดมทุนจากทุกภาคส่วนใน การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จุดอ่อน

การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศึกษา ตามภารกิจหลักกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี

5. ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material: M3)

จุดแข็ง

5.1 การจัดซื้อ จัดจ้างมีการมอบอำนาจให้หน่วยงานระดับปฏิบัติงานชัดเจนและเหมาะสมทำให้การจัดซื้อ จัดจ้าง มีประสิทธิภาพ

5.2 การจัดซื้อ จัดจ้าง มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

6. ด้านการบริหารจัดการ (Management: M4)

จุดแข็ง

6.1 มีข้อมูลทางการศึกษาที่เพียงพอ เป็นปัจจุบันและพร้อมใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพ เนื่องจากหน่วยงานทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดเก็บประมวลผลและรายงานเผยแพร่สู่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.2 มีรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นระบบ

6.3 มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีการทำงานเป็นทีม ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน

6.4 สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาสามารถเชื่อมโยงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการและเพิ่มช่องทางการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ

จุดอ่อน

ระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศมีความซ้ำซ้อน รวมถึงตัวชี้วัด/การรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานส่วนกลางมีจำนวนมาก และมาจากหลากหลายสำนักในส่วนกลาง ทำให้การรายงานข้อมูลมีความซ้ำซ้อน ทั้ง ๆ ที่เป็นการรายงานข้อมูลชุดเดียวกัน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

1. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal: P)

ประเด็นที่เป็นโอกาส

1.1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG 4 ด้านการศึกษา “สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียม”

1.2 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ 3 ระบบ (ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย) ส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเข้าถึงการจัดการศึกษาได้ตามศักยภาพและบริบท

1.3 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการ การประกันคุณภาพภายใน พ.ศ. 2561 ส่งผลให้ระบบการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

1.4 มีกฎหมายกระจายอำนาจให้มีความสำคัญกับการจัดการศึกษา ทำให้ท้องถิ่นจัดการศึกษาได้ตามต้องการและทั่วถึง

1.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาคเอกชนมีความเข้มแข็งให้การสนับสนุนงบประมาณและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงทุกระดับ

ประเด็นที่เป็นอุปสรรค

1.1 กฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ขอบบังคับมีความซ้ำซ้อนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้

อำนาจการพิจารณาระหว่างองค์กร ก่อให้เกิดปัญหาการบริหารงานด้านกฎหมายของหน่วยงาน

1.2 นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลไม่ต่อเนื่องและไม่นำผลการติดตามงานนโยบายไปใช้ในการแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา การดำเนินงานไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ทำให้ขาดประสิทธิภาพ

1.3 มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารในระดับส่วนกลางบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายมีการเปลี่ยนแปลงและไม่ต่อเนื่อง

2. ด้านเศรษฐกิจ (Economic: E)

ประเด็นที่เป็นโอกาส

2.1 การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลต่อการส่งเสริมการศึกษา

2.2 องค์กรเอกชน ภาคอุตสาหกรรมและท้องถิ่นให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

2.3 ตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ได้กำหนดจังหวัดชลบุรีและระยอง เป็นพื้นที่เป้าหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการลงทุนในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกในด้านศูนย์กลางการศึกษานานาชาติด้านอุตสาหกรรมรถยนต์อนาคต ด้านอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ศูนย์การการคมนาคม ศูนย์กลางธุรกิจการบิน ท่าเรือระดับโลก เขตท่องเที่ยวภาคตะวันออกเชิงธุรกิจ/ครอบครัว/สุขภาพ ส่งผลให้การจัดการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน เป็นการสร้างโอกาสการมีงานทำของประชาชนในพื้นที่

ประเด็นที่เป็นอุปสรรค

2.1 ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นและค่าครองชีพสูงขึ้นตามมาด้วย ส่งผลให้ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ส่งผลถึงปัจจัยสนับสนุนด้านการศึกษานักเรียน

2.2 ประชากรบางส่วนมีรายได้ต่ำ เนื่องจากการประกอบอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้าง

2.3 การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้มีประชากรแฝงเพิ่มมากขึ้น

2.4 การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ทำให้มีความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อด้าน

เศรษฐกิจ

3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social & Culture: S)

ประเด็นที่เป็นโอกาส

3.1 มีสถานศึกษาทุกระดับ เด็กและเยาวชนสามารถเข้าศึกษาได้อย่างต่อเนื่องจนประกอบอาชีพได้

3.2 ประชาชนผู้เกี่ยวข้องและองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และ

ทุนการศึกษา

3.3 ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

3.4 การประกาศเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทำให้เกษตรกรมีการพัฒนาการทำเกษตรรูปแบบเดิมมาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยในการทำเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น

ประเด็นที่เป็นอุปสรรค

3.1 ผู้ปกครองมีค่านิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนเอกชนหรือมีชื่อเสียง/โรงเรียนแข่งขันสูง

3.2 ผู้ปกครองมีเวลาให้กับบุตรหลานน้อยลงก่อให้เกิดปัญหาครอบครัว

3.3 ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ การถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนเกิดค่านิยมใหม่ ฟุ้งเฟ้อ ฟูมเฟือ ขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎระเบียบ

3.4 การขยายตัวของสังคมเมืองก่อให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด อาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ครอบครัวเกิดความอ่อนแอ

3.5 การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ส่งผลกระทบในวงกว้างทั้งด้านสุขภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านสังคม

4. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)

ประเด็นที่เป็นโอกาส

4.1 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีโอกาสพัฒนาตนเองและพัฒนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้เท่าทันสังคมโลก

4.2 หน่วยงานของรัฐ เอกชน และผู้ประกอบการให้การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี สามารถจัดการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบ

4.3 นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ตลอดจนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ การเรียนการสอนและเรียนรู้อย่างจริงจังและการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

ประเด็นที่เป็นอุปสรรค

4.1 เทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสาร ไม่สามารถควบคุมได้ มีผลกระทบต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน และเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

4.2 เทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ซึ่งต้องมีการปรับตัวให้ทันอยู่เสมอ

ส่งผลกระทบต่อปริมาณที่มีจำกัด

ทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้นำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาล นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของหน่วยงานอื่นๆ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยง เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2565)

วิสัยทัศน์

มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้ได้มาตรฐานระดับสากลสู่คุณภาพที่ยั่งยืน

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และส่งเสริมสนับสนุนการดูแลความปลอดภัยด้านเพศวิถี ภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ให้กับผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ รองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพตามมาตรฐาน และมีคุณธรรมจริยธรรม
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษา เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสอดคล้องกับพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มีความรู้ความเข้าใจ สามารถวางแผนการศึกษาต่อ เพื่อการมีงานทำและปรับตัวในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข
4. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะด้านดิจิทัล มาตรฐานตำแหน่ง จรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานจริยธรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. พัฒนาระบบบริหารจัดการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลและ กระจายอำนาจโดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาสู่องค์กรคุณภาพ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ได้รับการดูแล ความปลอดภัยด้านเพศวิถี ภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ สามารถ ปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ รองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุข ภาวะที่ดี

2. ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพตามมาตรฐาน และ มีคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3. ผู้เรียนและสถานศึกษาในสังกัด ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสอดคล้องกับ พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็น สำหรับอนาคต มีความรู้ความเข้าใจ สามารถวางแผนการศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำและปรับตัวในการ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะด้านดิจิทัล มาตรฐาน ตำแหน่ง จรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานจริยธรรมของครูและบุคลากร ทางการศึกษา

5. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีระบบบริหารจัดการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลและกระจาย อำนาจโดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาสู่องค์กรคุณภาพ

นโยบายและกลยุทธ์

ข้อที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูป แบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM 2.5 การค้า มนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ ความปลอดภัยด้านเพศวิถี สร้าง

ภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

2. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยและสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ

3. สถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความปลอดภัย และจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัย

แนวทางการพัฒนา

1. สนับสนุนพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภัยรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตเพื่อสามารถดำเนินชีวิตในวิถีใหม่และชีวิตวิถีถัดไปได้ อย่างถูกต้อง

2. ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจวิถีการป้องกันและแก้ไขเกี่ยวกับภัยคุกคาม ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน การล้นมนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ ภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ตลอดจนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย

3. พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ให้ได้รับความปลอดภัยจากภัยทั้ง 9 รูปแบบ และพร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่มุ่งเสริมสร้างทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ รวมถึงความรู้ความเข้าใจด้านเพศวิถีให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยง และดำเนินการตามแนวทางในการจัดการภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบให้สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ รองรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

4. ส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ด้วยตัวเองที่นำไปสู่ Digital Life & Learning รวมถึงความพร้อมของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อความปลอดภัย เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ภัยพิบัติและภัยคุกคาม

5. ส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อม และสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ในสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัย มีความอบอุ่นและมีความสุขในสถานศึกษา

ข้อที่ 2 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมี

คุณภาพ

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคจนจบการศึกษาภาคบังคับ
2. ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับการส่งเสริมให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
4. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
5. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างโอกาสและความเสมอภาคการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพให้แก่ประชากรวัยเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง โดยจัดการศึกษาตามขีดความสามารถของผู้เรียน ความถนัดและศักยภาพของแต่ละบุคคล วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ

1.1 ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และบริบทของโรงเรียน ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย

1.2 ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถเรียนต่อจนจบการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การให้ทุนการศึกษา การหารายได้ระหว่างเรียน การประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการรับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อ

2. ส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน

2.1 จัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.2 สร้างการศึกษาทางเลือกและการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong learning) ที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบางในการเข้าถึงการศึกษาการเรียนรู้และมีพื้นฐานการประกอบอาชีพหรือทักษะอาชีพอย่างเท่าเทียม

2.3 ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิต ทักษะวิชาการ และทักษะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นสามารถพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

2.4 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพและเกิดการบูรณาการอย่างยั่งยืน

3. ส่งเสริม พัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างโอกาสทางการศึกษา

3.1 ส่งเสริมการพัฒนากระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนเรียนต่อจนจบการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 สนับสนุนทรัพยากร สื่อ เทคโนโลยี สำหรับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มให้มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน

3.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีดิจิทัล หรือนวัตกรรม ในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

4. ระดมการมีส่วนร่วมของภาคสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

5. พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้หลุดจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน

5.1 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวและบริการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนชีวิตด้านการเรียน การประกอบอาชีพในอนาคต สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

5.2 ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครอบครัวยุวมชน และสถาบันทางสังคม เพื่อกำกับดูแลและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม

5.3 ส่งเสริมระบบการติดตาม ช่วยเหลือดูแลผู้เรียนทุกคน โดยเฉพาะเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ เด็กที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร์ เด็กไร้สัญชาติ เด็กต่างด้าว ให้สามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดอัตราการออกกลางคัน

5.4 ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการของศูนย์แนะแนวของจังหวัด เพื่อให้สามารถพัฒนาสถานศึกษาซึ่งเป็นเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบุคคล ครอบครั (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการในศูนย์การเรียนรู้ มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ข้อที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรม ได้รับการพัฒนาและมีคุณภาพตามมาตรฐานสอดคล้องกับพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความรู้ความเข้าใจ สามารถวางแผนการศึกษาต่อ เพื่อการมีงานทำและปรับตัวในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสมรรถนะ ทักษะ ความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
5. สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning)
6. สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่น การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวสู่การปฏิบัติ
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) นำไปสู่ ความเป็นเลิศด้านวิชาการตามความสามารถ ความสนใจ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สร้างขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

3. พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล โดยมีเครื่องมือคัดกรอง/สำรวจแว้ว/วัดความสามารถ ความถนัด สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความแตกต่างทางพหุปัญญาของผู้เรียน โดยครูออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสอดคล้องตามบริบทและวัฒนธรรม คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

4. พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

5. ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่นำไปสู่ Digital Life & Learning

6. ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวันและหารายได้ระหว่างเรียน

7. เสริมสร้าง พัฒนาความสามารถและทักษะของผู้เรียนให้มีคุณภาพ

7.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามวัย สามารถใช้ทักษะภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

7.2 ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันและสื่อสารกับชาวต่างชาติ

7.3 ส่งเสริมการใช้ภาษาของประเทศในประชาคมอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา เพื่อการสื่อสารกับประชากรในกลุ่มประชาคมอาเซียนที่เข้ามาทำงานหรือเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย

7.4 ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพ

7.5 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาด้านสุขอนามัย สมรรถนะทางร่างกายให้เกิด ความสมดุลทั้งร่างกายและจิตใจตามพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย

7.6 ปลูกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.7 ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เรียนที่มีผลงานทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งในระดับเขตพื้นที่ ระดับประเทศและระดับนานาชาติ

พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น

2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถ ในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงมีความรู้

และทักษะในสังคมยุคชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) มีแรงจูงใจในความเป็นครูมืออาชีพ

3. ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนารายบุคคล ส่งเสริมการทดสอบสมรรถนะรายสาขาในระดับสูง ตามมาตรฐานนานาชาติของครู มีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู

4. พัฒนาศักยภาพครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment For Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบ Intensive Training การอบรมแบบออนไลน์ (Online Training) การอบรมแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning) เป็นต้น

5. ส่งเสริมระบบการนิเทศ ทั้งการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู และการนิเทศโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

6. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ การมีส่วนร่วมของชุมชนและการให้บริการแก่ชุมชน

7. ลดภาระงานที่นอกเหนืองานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครู

7.1 จัดกิจกรรม โครงการต่างๆ ในช่วงปิดภาคเรียน หรือช่วงวันหยุด

7.2 ประสานความร่วมมือไปยังสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรม โครงการต่างๆ ในช่วงปิดภาคเรียน หรือช่วงวันหยุด

7.3 ส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานภายในสถานศึกษาของจิตอาสาจากองค์กรและสถานประกอบการต่างๆ

8. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารจัดการศึกษา และด้านอื่นๆ ตามความต้องการและความจำเป็น เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน

9. ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา

9.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ที่สามารถพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของผู้เรียน โดยพิจารณาจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET)

9.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลงานเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับ

9.3 ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีวิทยฐานะตามที่กำหนด

10. ส่งเสริมสนับสนุนการวางแผน สรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยคณะบุคคล และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน

11. พัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

12. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับ Digital Literacy และสมรรถนะครูในทุกด้าน

13. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

พัฒนาหลักสูตรและอื่นๆ

1. พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาบนฐานของ สามมโนทัศน์หลัก คือ Career Education, Competency Building, Creative Education

2. ส่งเสริม สนับสนุนการวัดประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ที่ สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา โดยให้มีรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบด้วย ข้อสอบปรนัยและอัตนัย การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance-based Assessment) และการประเมินตาม สภาพจริง (Authentic Assessment)

3. เพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษาและบูรณาการอย่างยั่งยืนในการจัดการเรียนรวม

4. พัฒนาและส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ ศึกษาของผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียน

5. พัฒนาและส่งเสริมให้มีแพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่มีคุณภาพ และการประเมินและพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized learning) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย

6. บูรณาการการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อด้านอาชีพ และการประกอบอาชีพ หรือการมีงาน ทำ ตามความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

7. ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HCEC) เป็นศูนย์กลาง ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

8. พัฒนาศึกษานิเทศก์ รูปแบบ วิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

9. พัฒนาศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถในการนิเทศการศึกษาและ การพัฒนางานวิชาการ ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และสอดคล้องกับลักษณะงานและวิธีการ พัฒนางานตาม มาตรฐานตำแหน่ง

10. พัฒนาระบบส่งเสริม สนับสนุนคุณภาพการจัดการศึกษา

10.1 ส่งเสริมการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนทุก

ระดับทุกประเภท ให้มีประสิทธิภาพ

10.2 ส่งเสริมการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

10.3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสมส่งเสริมให้มีศูนย์รวมสื่อเพื่อการเรียนรู้ทั้งใน และนอกห้องเรียน

10.4 ส่งเสริมการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง

10.5 ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพ หลักสูตรเพื่อการมีงานทำควบคู่ไปกับวิชาสามัญ

10.6 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการ จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล หลากหลายมิติให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม ให้มีข้อมูลป้อนกลับที่สามารถสะท้อนคุณภาพของผู้เรียน และสภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

10.7 สร้างความเข้มแข็งของระบบแนะแนวในสถานศึกษา และจัดระบบแนะแนว การศึกษา ทั้งด้านอาชีพและทักษะชีวิต เพื่อการศึกษาต่อการทำงานและการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ

11. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเสริมสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบท

แนวทางการพัฒนา

1. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบ

1.1 จัดโครงสร้างองค์การ (ระบบงาน) และโครงสร้างการบริหารงาน (กลไกการทำงาน) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้มีความเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 ทบทวน ตรวจสอบ และประเมินระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.3 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.4 กำหนดกิจกรรม/โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายบุคลากรรับผิดชอบในการพัฒนาการดำเนินงานตามพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.5 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสม ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

1.6 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้มีการบริหารจัดการตามบริบทที่มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามคำรับรองและมาตรฐานที่กำหนด

2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ผลการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้มีคุณภาพตามคำรับรองและมาตรฐานที่กำหนด

3. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และสถานศึกษา

4. ขกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน จนประสบผลสำเร็จ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่เป็นเลิศ

5. สร้างช่องทางรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และสถานศึกษาในสังกัด และติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

6. สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนาวัตกรรมการศึกษา

และ สนับสนุนการจัดทำมาตรฐานสำหรับโรงเรียนที่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

7. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

8. พัฒนาระบบการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) โดยให้บุคลากรในหน่วยงานทุกระดับนำหลักธรรมาภิบาลไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

9. บูรณาการระบบกำกับ ติดตาม และรายงานผลการบริหารจัดการศึกษา

สรุปสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบจุดอ่อนในด้านบุคลากรคือ 1) โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดบุคลากรจำนวนมากทำให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้อาจลดลง 2) บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี และแนวทางการปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่จะช่วยบริหารจัดการการทำงานให้สะดวก รวดเร็วและถูกต้อง และพบอุปสรรคในด้านสังคมและวัฒนธรรมคือ 1) ผลกระทบของโรคอุบัติใหม่ การถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนเกิดค่านิยมใหม่ ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎระเบียบ 2) การขยายตัวของสังคมเมืองก่อให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด อาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ครอบครัวเกิดความอ่อนแอ 3) การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ส่งผลกระทบในวงกว้างทั้งด้านสุขภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านสังคม ซึ่งจากจุดอ่อนและอุปสรรคที่พบมีความเกี่ยวข้องกับสมรรถนะของครู ในการขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีและยังเกี่ยวข้องกับผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ในด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นจากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ทราบว่าสมรรถนะต่าง ๆ ของครูในยุคดิจิทัลมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

การศึกษายุคดิจิทัล : Thailand 4.0

วิจารณ์ พานิช (2560) ได้กล่าวถึง การศึกษายุคดิจิทัล หรือการศึกษา Thailand 4.0 เพื่อสร้างนวัตกรรมในทุกงาน ทุก Sector ทุกระดับสังคม คนทุกคน ทุกอายุเป็น “ผู้ทำงานด้วยความรู้” (Knowledge worker) มีการเรียนรู้ ณ ทุกจุดของชีวิต ทุกคน มีทักษะการเรียนรู้ (learning skill) แต่ละคนเป็นเจ้าของ รัฐจัดอำนวยความสะดวก โดยจัด e-Learning Tools ให้เป็นการเรียนรู้แบบ “ประชาธิปไตย” โดยประชาชน ของประชาชน เพื่อประชาชน เพื่อประเทศไทย 4.0 และใช้ความรู้เริ่มสร้างสรรค์ สู่

นวัตกรรมเพื่อ Creative Economy & Creative Society รัฐต้องเปลี่ยนบทบาทจาก Command & Control เป็น Empowerment เพื่อเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมแบบ Disruptive Change สอดคล้องกับ วิรัช ปิ่นทิริโรจน์ (2559, ออนไลน์) กล่าวถึง Education 4.0 คือการเรียนการสอน ที่สอนให้นักศึกษาสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่างๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม และขึ้น ภู่วรรณ (2557) กล่าวถึง ในอนาคตคนเราจะอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมสื่อใหม่ แสวงหาความรู้ เทคโนโลยี ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต วิถีทำงาน และ โครงสร้างองค์กร ทำให้ทุกคนเป็น Global citizen การศึกษาต้องปรับตัวเอง ซึ่งต้องใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ Behaviorism Cognitivism Constructivism Connectivism

ปณณัฐ มาเชก (2565) ได้กล่าวถึง การศึกษานานโลกดิจิทัล (Digital Education) ไว้ว่า คือการเรียนรู้ที่เกิดจากการผสมผสานกันระหว่างการเรียนที่มุ่งเน้นไปที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับการประยุกต์ใช้เข้ากับเทคโนโลยีต่างๆ ไปด้วยกัน โดยการเรียนการสอนนั้นจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิงวิเคราะห์ ความคิดเชิงวิพากษ์ และความคิดอย่างมีระบบ เป็นต้น ซึ่งข้อดีของการศึกษานานโลกดิจิทัล (Digital Education) นอกจากจะพัฒนาความคิดของผู้เรียนแล้ว ยังมีอีกสิ่งหนึ่งก็คือความอิสระของผู้เรียนที่จะเลือกเรียนที่ไหน และเวลาใดก็ได้ ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับการสอนผ่าน YouTube การสอนผ่านการเล่นเกม โดยใช้เกมออกแบบโจทย์ให้กับผู้เรียน การสร้าง Blog สำหรับถ่ายทอดความรู้หรือการสร้างกลุ่มบน Facebook หรือ Line เพื่อให้ผู้สอนกับผู้เรียนใกล้ชิดกัน เราจะเห็นได้ว่าการเรียนในรูปแบบของการศึกษา นานโลกดิจิทัล (Digital Education) นั้นน่าสนใจมาก เพราะเป็นการขยายขอบเขตของคำว่าเรียนรู้ออกไป และยังทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีอิสระในการสร้างสรรค์เนื้อหาที่มีคุณภาพได้มากขึ้นกว่าการเรียนในรูปแบบปัจจุบัน

เรียงตะวัน สิทธิเชนทร์ และคณะ (2563) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล Thailand 4.0 ไว้ว่าควรเป็นการศึกษาเพื่อการสร้างนวัตกรรม เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน เป็นการศึกษาเพื่อสังคม หันมาช่วยเหลือสังคมอย่างจริงจัง และการจัดการศึกษาต้องบูรณาการทั้งศาสตร์ ศิลป์ ชีวิต และเทคโนโลยีเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน เพื่อสร้างคนที่สังคมต้องการได้ในทุกมิติ และมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

สุรศักดิ์ ปาเส (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลต้องมีรูปแบบที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยต้องเน้นการบูรณาการทางกระบวนการทัศนให้มีความซับซ้อนมากขึ้นในการใช้องค์ความรู้พื้นฐานเทคโนโลยีและใช้ทักษะการแก้ปัญหาเข้ามาเป็นปัจจัยหลักควบคู่กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนหรือที่เรียกว่า (Technology – Based Paradigm หรือ Problem – Based Paradigm)

เพ็ญจันทร์ สินธุเขต (2560) ได้กล่าวถึง การศึกษายุคดิจิทัลว่าเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน” จัดการศึกษาทั้งระบบตั้งแต่ปฐมวัย ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม สร้างศักยภาพสูงสุดของเยาวชน ตอบสนองตลาดแรงงาน และสังคมต้องการ ซึ่งมีผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คือ ได้แก่พัฒนาในด้านต่างๆ ไปพร้อมกัน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ ผู้เรียนมีความรอบรู้ สิ่งรอบตัวที่พร้อมเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต 2) ด้านทักษะ ได้แก่ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะการคิดจินตนาการ ทักษะการแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ บูรณาการเชิงสร้างสรรค์การจัดการบุคคล การประเมิน ทักษะการตัดสินใจ และความยืดหยุ่นในสถานการณ์ที่เหมาะสม ทักษะการบริการ ทักษะ การสื่อสาร ทักษะการบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในศตวรรษที่ 21 3) ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ มีความอดทน กล้าคิด กล้าทำ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้มีความฉลาดทางอารมณ์ มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย มีความมุ่งมั่นสรรค์สร้างสิ่งใหม่ๆ หรือนวัตกรรมจนสำเร็จ และยอมรับในกฎกติกาของสังคม และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูเป็นแหล่งสร้างนวัตกรรมโดยหุ้นส่วนซอฟต์แวร์และการทำงานเป็นทีม กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจ อำนวยความสะดวกและเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางเทคโนโลยี เรียนรู้เศรษฐกิจฐานความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้เรียนรู้ที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม และตอบสนองพื้นที่นมาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ปฏิสัมพันธ์กับสังคม เรียนรู้จากข้อมูลขนาดใหญ่บนโลกไซเบอร์ เพื่อสร้างนวัตกรรม หรือสิ่งใหม่ที่ตอบสนองของตลาดแรงงานและความต้องการของสังคม พัฒนาครูและบุคลากรที่มีการวิจัยต่อยอดความรู้ซึ่งการจัดการเรียนรู้ยุคนี้มีปัจจัยหลักๆ 3 ปัจจัย คือ อินเทอร์เน็ต (Internet) ความคิดสร้างสรรค์ และการปฏิสัมพันธ์กับสังคม

เพ็ญจันทร์ สินธุเขต (2560) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล : Thailand 4.0 สำหรับสถานศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร เนื้อหาสาระองค์ความรู้ไม่แยกส่วนจากกัน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ มีความยืดหยุ่น ตามบริบท เชื่อมโยงและสอดคล้องกับสาขาวิชาการสำหรับศตวรรษที่ 21
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้เน้นวิธีการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมที่บูรณาการเทคโนโลยีสืบค้น และใช้เนื้อหาเป็นฐานสอนในบริบทที่เป็นจริง สร้างทักษะการคิดในขั้นที่สูง และซับซ้อนขึ้น
3. ด้านการวัดผลประเมินผลปฏิรูปแนวการวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นการประเมินในรูปแบบใหม่ที่เน้นทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เน้นการสะท้อนผลการปฏิบัติของผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้ประจำวัน
4. ด้านการพัฒนาสื่อ สร้างความรู้ในการใช้สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีหลากหลาย

สื่อจาก ICT ระบบ Internet ในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ “โลกคือห้องเรียน”

5. ด้านบุคลากร มุ่งสู่เป้าหมาย และมีลักษณะได้แก่ 1) มีวิสัยทัศน์ด้าน ICT 2) จัดโครงสร้างพื้นฐาน Hardware, Software, Network 3) พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน 4) พัฒนาสื่อ และกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน 5) เน้นให้ผู้เรียนให้สามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเอง 6) จัดหาสื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) พัฒนาทักษะพื้นฐานและคุณลักษณะของผู้เรียน 8) วิจัยพัฒนาต่อยอดความรู้สามารถปรับตัว (Adapting) มีวิสัยทัศน์ (Being Visionary) ถึงความต้องการของนักเรียน ครูเป็นผู้เรียนรู้ (Learner) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community, PLC)

สรุปได้ว่า การศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง การเรียนรู้ที่เกิดจากการผสมผสานกันระหว่างการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นไปที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับการประยุกต์ใช้เข้ากับเทคโนโลยีต่าง ๆ ไปด้วยกัน เป็นการศึกษาเพื่อการสร้างนวัตกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะครู

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

บังอร โกศลปริญญนันท์ (2560) ได้ให้ความหมายสมรรถนะ ไว้ว่า คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กรหรือกลุ่มพฤติกรรมที่องค์กรต้องการจากบุคลากรเพราะเชื่อว่าหากบุคลากรมีพฤติกรรมการทำงานในแบบที่องค์กรกำหนดแล้ว จะส่งผลให้บุคลากรมีผลการปฏิบัติงานดีและส่งผลให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการ

นิทัศน์ สิริโชติรัตน์ (2560) ได้ให้ความหมายสมรรถนะ ไว้ว่า หมายถึง ลักษณะของขีดความสามารถ เป็นกลุ่มของความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และคุณลักษณะของบุคคล (attributes) หรือเรียกกันว่า “KSAs” ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากพฤติกรรม (behavior) ในการทำงานที่แสดงออกมาของแต่ละคนสามารถวัดและสังเกตเห็นได้

กัญทิรา ดวงจินดา (2560) ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะภายในของบุคคลที่ประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะระหว่างบุคคล เจตคติที่มีอยู่ในตัวบุคคล การเป็นผู้นำ ความมีส่วนร่วมในการทำงาน การประกอบอาชีพ การจัดการตนเอง และการจัดการระบบการทำงานซึ่งสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างโดดเด่นและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของงานได้

จำลอง นักพื่อน (2562) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะว่า หมายถึงการผสมผสานของ

คุณลักษณะพื้นฐาน (ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ฯลฯ) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (แรงจูงใจ ค่านิยม ลักษณะนิสัย ภาพลักษณ์ส่วนบุคคลและบทบาททางสังคม) ของบุคคลอันจะส่งผลให้การทำงานตามภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างโดดเด่นในองค์กร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะไว้ว่า เป็นความสามารถของบุคคลในระดับที่สามารถปฏิบัติงานใดงานหนึ่งได้สำเร็จ โดยใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ/คุณลักษณะที่ตนมีอยู่ ทั้งนี้สมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะของตนมาประยุกต์ใช้ในงานหรือในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้จนประสบความสำเร็จ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติหรือคุณลักษณะที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต

กมลฉัตร กล่อมอิม (2562) ได้ให้ความหมายสมรรถนะ ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถแฝงที่มีอยู่ในบุคคลซึ่งสามารถกระตุ้นหรือสนับสนุนบุคคลนั้นสามารถแสดงศักยภาพผ่านการปฏิบัติงานที่เห็นผลได้เชิงประจักษ์ด้วยทักษะความสามารถตามเป้าหมายที่กำหนด

ธนกฤต อึ้งน้อย (2563) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะหมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือ องค์ความรู้ (Body of Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) แรงจูงใจ (Motivate) อุปนิสัย (Traits) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-image) และบทบาททางสังคม (Social Role)

จรัสพงษ์ ศรีสุขใส (2564) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะว่า หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมภายในของบุคคลที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นที่มีเฉพาะตัวบุคคลที่เป็นแรงผลักดันให้สามารถทำงานได้สำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงาน

สาวินัย เอี่ยมสะอาด (2564) ได้ให้ความหมาย สมรรถนะ ไว้ว่าหมายถึงคุณลักษณะหรือความสามารถที่อยู่ภายในตัวของบุคคลและแสดงออกมาโดยการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลงานการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยมและโดดเด่นทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรม

สุภาภรณ์ ฤมิต (2565) ได้ให้ความหมาย สมรรถนะ ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึง ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และคุณลักษณะของบุคคล (attributes) ซึ่งมีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งทำให้งานประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่สร้างไว้

ฮาสน๊ะ คอละ (2565) ได้ให้ความหมาย สมรรถนะ ไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมที่แสดงออก

ซึ่งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกัน สามารถวัดและสังเกตเห็นได้ อาจเกิดจากพรสวรรค์ หรือการเสริมสร้างขึ้น โดยผ่านการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมและการพัฒนาทั้งวิธีคิดและพฤติกรรม การปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลให้สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรกำหนด สามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ในองค์กรสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้วิจัยสรุปได้ว่า สมรรถนะ เป็นพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีความรู้ ทักษะ พฤติกรรมที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าใครจะสามารถดึงตัวตนของตนเองหรือเข้าใจใน ความคิดของตนเองได้มากน้อยเพียงไร โดยบางส่วนเป็นพฤติกรรมที่แอบแฝง จะเห็นหรือรู้ได้เมื่อได้ เกิดเหตุการณ์ต้องคิดหรือตัดสินใจ ความโดดเด่นจึงจะแสดงออกมาส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างโดดเด่นและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของงานได้

สมรรถนะครู

Sulaiman & Ismail (2020) ได้อธิบายเกี่ยวกับสมรรถนะครูไว้ว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมภายในของบุคคลที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นที่มีเฉพาะตัวบุคคล ที่เป็นแรงผลักดันให้สามารถทำงานได้สำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงาน ดังนั้น สมรรถนะครูตามแนวคิดของ McClelland จึงเป็นคุณสมบัติโดยรวมของครู ในฐานะปัจเจกบุคคลที่เป็นผลมาจากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) ที่ประกอบด้วยแรงจูงใจ คุณลักษณะส่วนบุคคล และเจตคติที่ส่งผลให้ครูแสดงออกเชิงพฤติกรรมหรือแสดงความคิดต่อสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างไม่รู้ตัว สมรรถนะครูสามารถปรับเปลี่ยนได้เมื่อเวลาผ่านไปหรือเมื่อได้รับการพัฒนา

วิภาวรรณ เอกวรรณัง (2560) ได้สังเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพครูที่สอดคล้องกับสังคมไทยไว้ 4 ด้านดังนี้

1. สมรรถนะด้านความรู้ ผู้ที่จะประกอบอาชีพครูควรมีสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับความรู้ดังต่อไปนี้

1.1 ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ผู้ที่จะประกอบอาชีพครูต้องมีความรู้ที่ลุ่มลึกในเนื้อหาวิชาที่จะสอน

1.2 ความรู้ในวิชาชีพครู นอกเหนือจากความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนแล้ว ผู้ที่จะประกอบอาชีพครูยังต้องมีความรู้ในวิชาชีพครู เพื่อให้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น โดยความรู้ในวิชาชีพครูที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารประกอบด้วย

1.2.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

1.2.2 หลักการศึกษา

1.2.3 จิตวิทยาการเรียนรู้

1.2.4 ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2.5 การประเมินผลการเรียนรู้

1.2.6 การวิจัยทางการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.2.7 ความรู้ความเข้าใจในความเป็นครู

1.2.8 ความรู้ในการบริหารจัดการชั้นเรียน

1.3 ความรู้ทั่วไป เป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต และการเป็นพลเมืองดีในสังคมไทย สังคมโลก ความรู้ทั่วไปที่สังเคราะห์ได้ ประกอบด้วย

1.3.1 การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาวัฒนธรรม

1.3.2 กฎหมาย

1.3.3 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม

1.3.4 การใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต

1.3.5 การสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับการนำความรู้ใน เนื้อหาวิชา ที่สอน ความรู้ในเนื้อหาวิชาชีพครูและความรู้ทั่วไปมาบูรณาการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียนประกอบด้วยสมรรถนะย่อย ดังนี้

2.1 สมรรถนะในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

2.1.1 การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ทั้งหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายและท้องถิ่น

2.1.2 การวิเคราะห์หลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2.1.3 การประเมินหลักสูตร

2.2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย

2.2.1 การรู้จักผู้เรียนรายบุคคล ถ่ายทอดความรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล

2.2.2 บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ สอดคล้องกับชีวิตจริง

2.2.3 ออกแบบการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน

2.2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และ

แก้ปัญหาได้

2.2.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ

2.2.6 จัดกิจกรรมหรือสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

กับบทเรียน

2.3 สมรรถนะการใช้สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย การผลิตสื่อ การพัฒนาสื่อ การใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.4 สมรรถนะในการวัดและประเมินผู้เรียน ประกอบด้วย

2.4.1 การประเมินผลตามสภาพจริง

2.4.2 การสร้างเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย

2.4.3 การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.4.4 การรายงานผลการประเมินให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.5 สมรรถนะด้านการจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย

2.5.1 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน

2.5.2 การกำกับ ดูแล และแก้ปัญหาในชั้นเรียน

2.5.3 การนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียน

2.5.4 สามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนและเอกสารประจำชั้นเรียนและวิชา

2.6 สมรรถนะด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย

2.6.1 มีความรู้ความเข้าใจระเบียบวิธีวิจัย การวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนา

2.6.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การหาวิธีการแก้ไขปัญหาค

เหมาะสม

2.6.3 สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.6.4 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการการเรียนรู้

2.7 สมรรถนะด้านจิตวิทยาสำหรับครู

2.7.1 มีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

2.7.2 สามารถช่วยเหลือผู้เรียน ได้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน

2.7.3 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.7.4 สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

2.7.5 สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน

2.7.6 สามารถวิเคราะห์ปัญหาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เรียน

- 2.7.7 สามารถแนะแนวให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาแก่ผู้เรียน
- 2.7.8 สามารถติดตามประเมินผลการแนะแนวและการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน
- 2.7.9 สามารถดูแล แก้ไขหรือป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
- 2.8 สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
 - 2.8.1 สามารถเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนในโอกาสต่าง ๆ ได้
 - 2.8.2 สามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา
 - 2.8.3 สามารถร่วมมือกับชุมชนในการป้องกันและแก้ปัญหาของชุมชน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน
 - 2.8.4 สามารถจัดบริการทางวิชาการให้แก่ชุมชนในโอกาสต่าง ๆ
 - 2.8.5 ประสานงานกับชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาและความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้
- 3. สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมความเป็นครู เป็นสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและเหมาะสมกับการเป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพครู ประกอบด้วย
 - 3.1 การปฏิบัติหน้าที่ครูครบถ้วน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานอย่างตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ
 - 3.2 มีความศรัทธาต่อวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความภูมิใจในวิชาชีพครู
 - 3.3 การอุทิศตนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านคุณลักษณะ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นประชาธิปไตย ภูมิใจในความเป็นไทย และทักษะการใช้ชีวิต และการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเต็มที่
 - 3.4 การปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างยุติธรรม/เท่าเทียมกัน
 - 3.5 มีความรักห่วงใยและปรารถนาดีต่อผู้เรียน ดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
 - 3.6 มีความอดทน รับผิดชอบ เสียสละในการปฏิบัติหน้าที่
 - 3.7 การรักษาระเบียบวินัยและการควบคุมตนเอง
 - 3.8 วางตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข มีบุคลิกภาพที่มีความน่าเคารพนับถือ
 - 3.9 วิสัยทัศน์และภาวะผู้นำ มีความกล้าที่จะพัฒนาการศึกษา เป็นผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้นำทางสังคมและชุมชน เป็นผู้ชี้นำสังคม มีความกล้าที่จะพัฒนาการศึกษา สังคมและชุมชน กล้าวิพากษ์วิจารณ์
 - 3.10 มีค่านิยมที่ดีงาม จิตสำนึกในการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา

ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมของชาติ

4. สมรรถนะด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตในสภาพสังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบด้วย

4.1 ทักษะการติดต่อสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.2 ทักษะการใช้เทคโนโลยี

4.3 ทักษะการคิดขั้นสูง ได้แก่ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ

4.4 ทักษะการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพสังคม

4.5 ทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจตามหลักวิชา

4.6 ทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดเวลาและการพัฒนาตนเอง สถานศึกษา วิชาชีพ และชุมชน/สังคม สามารถเลือกสรรวิธีการพัฒนาตนเองได้เหมาะสม เข้าใจ ยอมรับ ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงานติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

4.7 ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความเป็นประชาธิปไตย สนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจและยกย่องให้เกียรติเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้เหมาะสมกับบทบาท

4.8 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งในองค์กรและนอกองค์กร

บุญฤดี อุดมผล (2563) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะทางวิชาชีพครูไว้ว่า สมรรถนะวิชาชีพครู หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะที่ เฉพาะและจำเป็นสำหรับการประกอบวิชาชีพครู มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานที่จำเป็นของข้าราชการครู ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ

และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง (Self- Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้า หาความรู้ คิดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำ หรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธ์ภาพของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้างคุณธรรมในวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจและประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบ

2.5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดง ถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative – Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2554) ได้กำหนดสมรรถนะครูที่จะใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core competency) เป็นสมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมีประกอบด้วย สมรรถนะ 4 ด้าน คือ

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงาน ความสามารถในการปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงาน

1.2 การบริการที่ดี ได้แก่ ความสามารถในการสร้างระบบบริการ และความสามารถในการให้บริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ตนเอง ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการแสวงหาความรู้ ความสามารถในการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการและวิชาชีพ และความสามารถในการประมวลความรู้และนำความรู้ไปใช้

1.4 การทำงานเป็นทีม ได้แก่ ความสามารถในการวางแผนเพื่อการทำงานเป็นทีม และความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) ประกอบด้วย สมรรถนะ 5 ด้าน คือ

2.1 การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความสามารถในการเนื้อหาสาระที่สอน ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.2 การพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความสามารถในการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความสามารถในการปลูกฝังความเป็นไทย และความสามารถในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน ได้แก่ ความสามารถในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา ความสามารถในการ

การกำกับดูแลชั้นเรียน

2.4 การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัย ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์สภาพปัญหาจุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษาและวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ความสามารถในการสังเคราะห์ เช่น จัดทำแผนหรือโครงการเพื่อการจัดการเรียนรู้และบูรณาการความรู้ทั้งภายใน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ความสามารถในการเขียนเอกสารทางวิชาการ ความสามารถในการวิจัย

2.5 การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ได้แก่ ความสามารถในการนำชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานศึกษา ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

3. วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะร่วมที่ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องยึดถือเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

3.1 การมีวินัย ได้แก่ การควบคุมตนเอง การปฏิบัติตามกติกาของสังคม

3.2 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ การเป็นแบบอย่างที่ดีทางกาย การเป็นแบบอย่างที่ดีทางวาจา การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตใจ

3.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ได้แก่ การปฏิบัติตามปรัชญาและแผนการดำเนินชีวิต ที่ถูกต้องดีงามเหมาะสมกับฐานะ หลีกเลียงจากอบายมุข การรักษาสีทนต์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และไม่เบียดเบียนผู้อื่น

3.4 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ได้แก่ การยึดมั่นในการยกย่องชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ปกป้องเกียรติภูมิเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

3.5 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ได้แก่ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ขอมรับผลจากการกระทำของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่และหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในวิชาชีพ และมุ่งมั่นพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้า

คณะกรรมการคุรุสภา (2562) ออกประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดรายละเอียดสาระความรู้และสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานความรู้

1.1 การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคมและแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.1 สาระความรู้

- การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคม
- แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.2 สมรรถนะ

- รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่

ส่งผลกระทบต่อการศึกษา

- ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

ได้

1.2 จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.2.1 สารความรู้

จิตวิทยาเพื่อการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพครอบคลุม

- จิตวิทยาพัฒนาการ
- จิตวิทยาการศึกษา
- จิตวิทยาให้คำปรึกษา

1.2.2 สมรรถนะ

- เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
- ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้
- ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

1.3 เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

1.3.1 สารความรู้

- เนื้อหาวิชาเอก
- หลักสูตร
- ศาสตร์การสอน
- เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

1.3.2 สมรรถนะ

- รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอนและบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก สำหรับการเรียนการสอนได้

- วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้
- จัดทำแผนการเรียนรู้และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้

อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

- บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้
- แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้
- ประยุกต์ใช้หรือพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

1.4 การวัด ประเมินผลการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

1.4.1 สารความรู้

- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

1.4.2 สมรรถนะ

- วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้
- เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้
- ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้

1.5 การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ

การศึกษา

1.5.1 สารความรู้

- การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
- การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

1.5.2 สมรรถนะ

- ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

1.6 การออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.6.1 สารความรู้

- การประกันคุณภาพการศึกษา

1.6.2 สมรรถนะ

- จัดการคุณภาพ พัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้

2. มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่

คณะกรรมการครูสภากำหนด ดังนี้

2.1 การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู

2.1.1 สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษา

- (1) การปฏิบัติหน้าที่ครู
- (2) การจัดการเรียนรู้
- (3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

2.1.2 สมรรถนะ

2.1.2.1 การปฏิบัติหน้าที่ครู

- (1) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู
- (2) ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล
- (3) สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และผู้สร้างนวัตกรรม
- (4) พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นพลเมืองดี

2.1.2.2 การจัดการเรียนรู้

- (1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจให้มีปัญญารู้คิด มีความเป็นนวัตกรและมีความสุขในการเรียน
- (3) ดูแล ช่วยเหลือ พัฒนาและรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ
- (4) วิจัย สร้างนวัตกรรมและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

- (5) ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ
- (6) สื่อและการวัดการประเมินผลการเรียนรู้
- (7) การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน
- (8) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

2.1.2.3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

- (1) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- (2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการ

เรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

(3) ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชนและสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม

(4) ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

2.2.1 สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

- จรรยาบรรณของวิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา

2.2.2 สมรรถนะ

- ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2562) กล่าวถึง สมรรถนะสำคัญของวิชาชีพครู โดยแบ่งเป็น 4 ประเด็น ได้แก่

1. รู้และเข้าใจในสิ่งที่สอน (Know and understand what I teach) โดยเรียนรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่สอนให้กว้างและลึกขึ้น เข้าใจกระแสนิยมเกี่ยวกับการศึกษา นโยบายและหลักสูตร รวมถึงติดตามข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับโลก

2. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ (Help my students learn) ครูต้องรู้จักนักเรียน ใช้วิธีการสอนที่ได้ประสิทธิผลสูงสุด นอกจากนี้ยังต้องประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียน

3. ให้ชุมชนมีส่วนร่วม (Engage the community) โดยร่วมมือกับพ่อแม่และผู้ปกครอง สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพและเข้าใจในความหลากหลาย

4. เป็นครูที่ดีขึ้นในทุกวัน (Become a better teacher everyday) ครูต้องรู้จักตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติตนเป็นคนดีและเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน อีกทั้งยังต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอน

จากการศึกษาสมรรถนะครูที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สมรรถนะครู หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของครูในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ทั้งในด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัย การร่วมมือกับชุมชน และการมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าใครจะสามารถดึงตัวตนของตนเอง หรือเข้าใจในความคิดของตัวเองได้มากน้อยเพียงไร โดยบางส่วนเป็นพฤติกรรมที่แอบแฝงจะเห็นหรือรู้ได้เมื่อได้ เกิดเหตุการณ์ต้องคิดหรือตัดสินใจ ความโดดเด่นจึงจะแสดงออกมา

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล

ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2556) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาอนาคตครูไทยครูพันธุ์ C (C-Teachers) คุณสมบัติที่จำเป็นของครูผู้สอน รวมทั้งรูปแบบการเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า (Next-Generation of Learning) ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

- 1) C- Content ได้แก่ การที่ผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบในการสอนนั่นเอง
- 2) C- Computer (ICT) Integration ได้แก่ การที่ผู้สอนควรที่จะมีการฝึกฝนทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ (ไอซีที) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน
- 3) Constructionist ได้แก่ การที่ผู้สอนเป็นผู้สร้างสรรค์ หรือมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในเรื่อง Constructionism
- 4) Connectivity ได้แก่ การที่ครูผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- 5) Collaboration ได้แก่ การที่ครูผู้สอนมีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียนได้อย่างดี
- 6) Communication ได้แก่ การที่ครูผู้สอนมีทักษะในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 7) Creativity ได้แก่ การที่ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์
- 8) Caring ได้แก่ การที่ครูผู้สอนจะต้องมีความมุกตลก ความรัก ความปรารถนาและความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียน

พินสุดา สิริรังษศรี (2557) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะครูที่มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 จากการยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 13 ลักษณะ ดังนี้

- 1) เป็นผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้ให้
- 2) มีความรู้ ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนรู้
- 3) มีทักษะการสื่อสาร
- 4) อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
- 5) ตื่นรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์
- 6) ตามทันเทคโนโลยีและข่าวสาร ความก้าวหน้าทางวิทยาการและความรู้
- 7) สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 8) ใฝ่คว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
- 9) เป็นแบบอย่างทางคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม

10) รู้และเข้าใจในอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติไทยที่หลากหลาย

11) ภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

12) ยอมรับและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง

13) มีความพร้อมและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน

ศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ (2557) ได้กล่าวถึงปัจจัยส่งเสริมการทำหน้าที่ของครูให้เกิดประสิทธิภาพ จากการศึกษาเรื่องเทคโนโลยีทางการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) มีความรู้จริงในเรื่องที่สอน และต้องมีเทคนิควิธีการให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งจัดกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา นักออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

3) มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรักและความห่วงใยต่อนักเรียน

4) มีความรู้และเท่าทันความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

5) การพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านรอบด้านรอบด้านในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการดำเนินการทั้งด้านนโยบายและด้านการพัฒนาตนเองของครูควบคู่กันไป จึงจะทำให้ครูเป็นครูยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลจากการศึกษาครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ด้านความรู้รอบรู้ด้านเทคโนโลยีและบูรณาการวิธีสอนและเทคโนโลยี

2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูและเป็นผู้นำทางด้านจิตใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของครูมืออาชีพ

3) ด้านบุคลิกการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

4) ด้านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพเป็นผู้ในวิชาชีพเป็นผู้ที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

รักยิต สุทธิพงษ์ (2560) จากการศึกษากระบวนการพัฒนาทักษะใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัลได้ให้ความหมายของยุคดิจิทัลว่าเป็นยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการศึกษา เปลี่ยนจากการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-face) ที่จำกัดการเรียนเฉพาะในห้องเรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ดูแลและควบคุมห้องเรียน มาเป็นการเรียนแบบออนไลน์ (Online Learning) ที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ (Anytime anywhere) ดังนั้นครูในยุคดิจิทัลจึงต้องมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

อีกทั้งยังต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นดิจิทัลมากขึ้น และได้สรุปคุณลักษณะของครูยุคดิจิทัลมีทั้งสิ้น 7 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- 1) มีความเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ
- 2) มีความเข้าใจในตัวผู้เรียนและมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง
- 3) มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์
- 4) มีความสามารถในการปรับตัวและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 5) มีความสามารถในการทำงาน
- 6) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบูรณาการรายวิชา
- 7) มีความสามารถในการสื่อสารที่หลากหลาย

ตรึกม พรหมบุญ (2561) ได้ศึกษาแบบวัดคุณลักษณะของครูยุคใหม่สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า ครูยุคใหม่สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ

- 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู
- 2) ด้านหน้าที่ความเป็นครูการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม
- 3) ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู
- 4) ด้านบุคลิกภาพผู้พัฒนา
- 5) ด้านอารมณ์และจิตใจของความเป็นครู

สายสวาท เสาร์ทอง (2562) ได้ศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) องค์ประกอบของการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 2) ด้านการพัฒนาทักษะและความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเหมาะสมกับครูยุค 4.0
- 3) ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัย
- 4) ด้านการพัฒนาตนเองโดยใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี เน้นเหตุการณ์ความเป็น ไปที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

5) ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระตุ้นครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียน

6) ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพส่งเสริมให้ครูร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกัน

วุฒิชัย ภูติ (2563) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความเป็นครูในยุคดิจิทัล จากการศึกษาอนาคต ภาพของครูยุคดิจิทัลหลังจากวิกฤตการณ์โควิด 19 สรุปประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเน้นเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และให้แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ด้านความฉลาดเท่าทันทางยุคดิจิทัล
- 2) ด้านเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สร้างความรู้ใหม่นวัตกรรมโดยมีเทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนการสอน
- 3) ด้านการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ
- 4) ด้านเป็นผู้ปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กชพร มั่งประเสริฐ (2564) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความเป็นครูในยุคดิจิทัล จากการศึกษา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ด้านความฉลาดทางดิจิทัลและทักษะการใช้เทคโนโลยี
- 2) ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน
- 3) ด้านสมรรถนะในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่
- 4) ด้านการจัดการเรียนรู้รอบด้านและการปฏิบัติจริง

Niess (2015) ได้กล่าวถึงครูในยุคดิจิทัลจากคู่มือการวิจัยเรื่องการศึกษาของครูในยุคดิจิทัล ไว้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการเป็นนักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับผู้เรียน
- 2) ความสามารถอย่างลึกซึ้งด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- 3) อุทิศเวลาเพื่อผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ
- 4) พัฒนาตนเองปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงเสมอ

Sharma (2018) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความเป็นครูในยุคดิจิทัล จากการศึกษา Teacher in a Digital Era ว่าประกอบด้วย 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- 2) การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3) ทักษะการสร้างสรรค์และการสื่อสาร
- 4) ความรู้ด้านการตลาด
- 5) ความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
- 6) เข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุด

ทั้งนี้ จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือลักษณะที่ส่งเสริมการทำหน้าที่ของครู

ให้เกิดประสิทธิภาพ หรือสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลข้างต้นที่ผ่านนั้น เพื่อพัฒนาเป็นกรอบแนวคิด ผู้วิจัย
ได้ทำการสังเคราะห์สมรรถนะของครูในยุคดิจิทัล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการตั้งคราะห์สมรรถนะครูยุคดิจิทัล

แหล่งอ้างอิง		กนอมพร เลาหจิรัฐแสง (2556)	พิณสุตา สิริรุ่งขศรี (2557)	ภาสกร เรืองรอง และคณะ (2557)	ทวีศักดิ์ จันทาบุรุษ (2560)	รักขิต สุทธิพงษ์ (2560)	ศรัคม พรหมมาบุญ (2561)	สายสวาท เสาร์ทอง (2562)	วัชรชัย ภูดี (2563)	กชพร มั่งป่องเสวี (2564)	Niess (2015)	Sharma (2018)	ความถี่	ร้อยละ
องค์ประกอบของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล														
1. เชี่ยวชาญเนื้อหาที่สอน		✓		✓	✓	✓			✓	✓	✓		3	27.27
2. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	90.91
3. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)		✓		✓	✓	✓		✓	✓			✓	7	63.64
4. มีทักษะการจัดการกิจกรรมเชื่อมโยงผู้เรียน		✓		✓						✓			3	27.27
5. สามารถเรียนรู้แบบร่วมมือกับผู้เรียนได้ดี		✓											1	9.09
6. มีทักษะการสื่อสาร		✓	✓			✓						✓	4	36.36
7. มีความคิดสร้างสรรค์		✓								✓		✓	3	27.27
8. มีคุณธรรม จริยธรรม ปรัชญาดี ห่วงใยผู้เรียน		✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓		7	63.64
9. พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	90.91
10. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม				✓			✓	✓	✓	✓	✓		6	54.55

หมายเหตุ : เกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล คือ เลือกองค์ประกอบที่มีค่าร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้ 5 องค์ประกอบ

จากตารางที่ 1 แสดงผลการสังเคราะห์สมรรถนะครูยุคดิจิทัล คัดเลือกองค์ประกอบของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล โดยเลือกองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้จำนวนทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 2 เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

องค์ประกอบที่ 3 มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 พัฒนาค้นหาความรู้รอบด้านและต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 5 ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

จากการกำหนดสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลและจากผลการสังเคราะห์สมรรถนะครูยุคดิจิทัลที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของครูในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 3. มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน 4. พัฒนาค้นหาความรู้รอบด้านและต่อเนื่อง และ 5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

สิดาร์สนี สิงห์เดชาสิทธิ์ (2559) ได้กล่าวถึง ทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ว่า คือความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของผู้เรียน ประกอบด้วยการใช้เทคโนโลยีในการวางแผน การจัดการเรียนรู้ การกำกับติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

สงบ อินทรมณี (2562) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัล ทำให้ครูในยุคปัจจุบันต้องมีทักษะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ มีความตระหนักเห็นความสำคัญกับการเรียนรู้ สามารถหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลและสื่อสังคมโดยเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการและแปลงข้อมูลเป็นสารสนเทศ นำไปบูรณาการจนเกิดปัญญาเพื่อจัดการศึกษาพัฒนาคนให้มีศักยภาพอย่างเต็มที่ เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน

อำนาจ ไชยสงค์ (2564) ได้ให้ความหมายทักษะดิจิทัลของครูไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของครูในการสืบค้นข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์อย่างสร้างสรรค์บนโลกออนไลน์ มีการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้มี

ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาเครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและเกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน การสื่อสาร การใช้งานคอมพิวเตอร์ได้อย่างสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์สูงสุด มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์และบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน รวมถึงจัดทำสื่อจากระบบงานข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลไปใช้ได้ทันทีเพื่อพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต หมายถึง ความสามารถในการใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะมีสารสนเทศต่าง ๆ จำนวนมาก ครูจึงต้องมีทักษะในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการผ่านเครื่องมือค้นหา (Search Engine)

3. ทักษะการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัลและรูปแบบนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาทดแทนสิ่งที่มีอยู่เดิมเพื่อให้ราคาถูกลงและรักษาไว้ซึ่งคุณภาพที่เอื้อต่อประโยชน์การใช้สอย

4. ทักษะการใช้งานเพื่อความปลอดภัย หมายถึง ความสามารถในการใช้สื่อดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและรักษาข้อมูลส่วนตัวให้เป็นความลับ ไม่โพสต์ข้อความที่จะทำให้เสียชื่อเสียงและภาพลักษณ์ต่อครูเองหรือองค์กร

5. ทักษะการใช้โปรแกรมประมวลผล หมายถึง ความสามารถในการนำโปรแกรมมาใช้ในการทำงาน การใช้โปรแกรมที่มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการทำงานได้รวดเร็วมีคุณภาพ

6. ทักษะการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ หมายถึง ความสามารถในการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาช่วยในการสอนออนไลน์เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ครูต้องผลิตสื่อการเรียนการสอนและสื่อทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น คลิปวิดีโอที่มีประโยชน์ สามารถเรียนได้ทุกที่และเรียนซ้ำได้ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายการ

สรุปได้ว่า การมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน หมายถึง ครูมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ของตนเองให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เครื่องมือสื่อสาร เครือข่ายและสังคมออนไลน์ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ สามารถผลิตผลงาน สามารถสืบค้นข้อมูล เรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่และถ่ายทอดไปยังนักเรียนได้และนักเรียนปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 2 เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

ภาวิณี คำสารี (2550) ได้กล่าวว่าทั้งผู้สอนและผู้เรียนมีความสำคัญในการเรียนรู้ตาม ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยกล่าวถึงบทบาทของผู้สอนที่จะต้องทำการศึกษาและ พัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะที่จะนำความรู้จากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติในการ จัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน ซึ่งมีแนวทางสำหรับการปฏิบัติ ดังนี้

1. พัฒนาตนเองให้เกิดความเข้าใจในการสร้างความรู้เป็นอย่างดี
2. รับรู้และไวต่อความคิด ความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน
3. ยอมรับในความคิดแปลกใหม่ของผู้เรียนและร่วมกิจกรรมกับผู้เรียนอย่างเต็มที่
4. สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำในสิ่งที่สนใจภายใต้ระยะเวลาที่ต้องการ
6. ส่งเสริมให้มีการนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. สร้างความมั่นใจให้กับตนเองในสิ่งที่ปฏิบัติ

บุตรบุญรัตน์ วันโส (2559) ได้สรุปบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนตามแนวทฤษฎีการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเองไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องจะต้องทำการศึกษาและพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ความ เข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ครูมีหน้าที่สร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดแก่ผู้เรียนซึ่งจะต้องจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่เหมาะสม

สรัญญา เนตรธำมภ์ (2563) ได้สรุปการเรียนการสอนตามทฤษฎี Constructionism ว่า เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนรู้จากการสร้างงาน ผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการลงมือปฏิบัติหรือสร้างงานที่ตนเองสนใจ ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้สัมผัสและ แลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนจะสร้างองค์ความรู้ขึ้นด้วยตนเองจากการปฏิบัติงานที่มีความหมายต่อตนเอง โดยครูจะต้องสร้างให้เกิดองค์ประกอบครบทั้ง 3 ประการ คือ

1. ให้ผู้เรียนได้ลงมือประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ได้สร้างงานตามความสนใจ ความชอบ หรือความถนัดของแต่ละบุคคล
2. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดี
3. มีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) หมายถึง ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และครูสามารถสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์

ตามแนวทฤษฎี Constructionism

องค์ประกอบที่ 3 มีคุณธรรม จริยธรรม ปราศรัย ห่วงใยผู้เรียน

ชนันภรณ์ อารีกุล (2562) ได้สรุปตัวบ่งชี้ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพจากการศึกษา

องค์ประกอบความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพเชิงพุทธบูรณาการไว้โดยรวม ดังนี้ ครูต้องมีความรัก ศรัทธาที่จะเป็นครู มีเมตตา กรุณาและเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์ มีจริยธรรม มีกิริยามารยาทสุภาพ เรียบร้อย วางตนอยู่ในศีลธรรมอันดี เปี่ยมด้วยคุณธรรม ฝึกหัดปฏิบัติตน ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยชี้แนะทางถูกต้อง แก้ไขสิ่งผิดและยึดมั่นตามหลักศาสนา และมีบุคลิกภาพดีเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กและสาธารณชนในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการดำรงชีวิตและมีความสามารถในการปลูกฝังวินัย คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีและถูกต้องต่อผู้เรียน

มาโนช หัทธามาศย์ (2564) ได้สรุปคุณลักษณะครูของโรงเรียนในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลไว้ว่าต้องมีทั้งความรู้ความสามารถที่ดีตามแนวคิดและทฤษฎีในการสอน และมีทักษะเป็นนักจัดการที่ดีซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานสำคัญ 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 ครูต้องเป็นผู้แนะนำ ช่วยเหลือ สร้างแรงคล้อยในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 2 ครูต้องพัฒนาและออกแบบ มาตรฐานที่ 3 ครูต้องส่งเสริมต้นแบบการเป็นพลเมืองทาง Digital และครูต้องมีความดีตามหลักพระพุทธศาสนาด้วยหลักกัลยาณมิตร 7 ประการ คือ น่ารัก น่าเคารพ น่าเจริญใจ รู้จักพูดให้ได้ผล มีความอดทนต่อถ้อยคำ รู้จักสอนเรื่องล้าลึกได้ คือกล่าวชี้แจงเรื่องต่าง ๆ ที่ยุ่งยากลึกซึ้งให้เข้าใจได้ และไม่ชักนำชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย นอกจากนั้นต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพครูและมีความสุขมองเห็นประโยชน์ตนและประโยชน์ผู้อื่นในการปฏิบัติงาน เป็นแม่พิมพ์ของชาติที่ดีและเป็นต้นแบบแก่ศิษย์อย่างภาคภูมิใจ

พระปลัดสามารท จันทสโร (สิงห์รักรักษ์) วัดนะ กัลยาณพัฒนกุล และวรกฤต เกื้อนช้าง (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัลตามแนวทางพระพุทธศาสนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัลและนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล คือ ความมีจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นสิ่งสำคัญในการจำแนกอาชีพว่าเป็นวิชาชีพ อาชีพที่เป็น “วิชาชีพ” นั้นกำหนดให้มีองค์กรรองรับและกำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพซึ่งเรียกว่า “จรรยาบรรณ” และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล ได้แก่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำหลักเมตตา ความรัก ความปราศรัย ห่วงใย หักห้ามใจ ความสงสาร ปราศรัยจะช่วยให้พ้นจากความทุกข์ และปัญหาอุปสรรคนานาประการ หลักมูทิตา ความพลอย ยินดีด้วยการสนับสนุนและส่งเสริม การให้

ความชื่นชมและการให้ของรางวัลในโอกาสที่ทำได้หรือประสบความสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่ง มีการนำหลักอุเบกขามาใช้ในการตัดสินใจตัดสินตอนที่ผู้เรียนหรือลูกศิษย์มีปัญหาและตัดสินด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

สรุปได้ว่า การมีคุณธรรม จริยธรรม ปราศจากอคติ ห่วงใยผู้เรียน หมายถึง ครูที่มีลักษณะยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด เป็นผู้มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เพื่อให้บริการที่ดีแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพตามจรรยาบรรณมีความรักความเมตตา มีความปราศจากอคติต่อนักเรียน อุทิศตนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาในทางที่ดีอย่างเท่าเทียมและเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน

องค์ประกอบที่ 4 พัฒนาการรอบด้านและต่อเนื่อง

เอกชัย บุญอาจ (2553) ได้กล่าวว่า “การพัฒนารอบด้านอย่างรอบคอบ” คนเราถ้าจะเก่ง ต้องประกอบด้วย 3 เก่ง ดังนี้

1. เก่งตน หมายถึง เป็นผู้ที่ชอบศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันโลก ทันคน การพัฒนารอบด้านนั้นพัฒนาได้ 3 ทาง คือ

1.1 ทางกาย องค์ประกอบ ได้แก่ รูปร่าง พัฒนาให้ดีขึ้นโดยใช้การแต่งกายช่วยลดจุดด้อยหรือเสริมจุดเด่น หน้าตาสดชื่นแจ่มใส สะอาดหมดจด อากัปกิริยา การแสดงออกเข้มแข็งแต่ไม่แข็งกระด้าง อ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอ การยืน การเดิน การนั่ง ต้องมั่นคง เรียบร้อย การแต่งกายต้องสะอาดกับกาลเทศะเหมาะสมกับรูปร่างและผิวพรรณ

1.2 ทางวาจา การพูดดีต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ พูดแต่ดีมีประโยชน์ ผู้ฟังชอบและทุกคนปลอดภัย ก่อนพูดทุกครั้งต้องคิดก่อนพูดคนที่พูดดี มีปิยะวาจาเป็นลมปากที่หวานหูไม่รู้หยาบเป็นที่รักใคร่ชอบพอกันทุก ๆ ฝ่ายที่ได้ยินได้ฟัง

1.3 ทางใจ การพัฒนาทางใจก็มีองค์ประกอบหลายประการ เช่น ความมั่นใจ ถ้ามีความมั่นใจจะทำอะไรก็สำเร็จ ความจริงใจ คือ เป็นคนปากกับใจตรงกัน ความกระตือรือร้น แจ่มใส มีชีวิตชีวา ความซื่อสัตย์ ความสุขใจ ความอดกลั้น ความมีเหตุผล การมีสมรรถภาพในการจำและมีความคิดสร้างสรรค์

2. เก่งคน หมายถึง มีความสามารถที่จะทำตัวให้เข้าไหนเข้าได้เป็นที่รักใคร่ชอบพอกันทุกฝ่าย มีมนุษยสัมพันธ์ในครอบครัว พ่อแม่ควรรู้หลักจิตวิทยาในการปกครองลูกให้ความรักแก่ลูก ลูกก็ไม่ทำตนให้เป็นปัญหาให้พ่อแม่และมีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำตนให้เข้ากับคนได้กับทุกคน หากมีผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาก็รัก หากมีลูกน้อง ลูกน้องก็รัก เพื่อนร่วมงานก็รัก บุคคลภายนอกหรือลูกค้าก็รัก ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองและธุรกิจเป็นอย่างดี

3. เก่งงาน หมายถึง ผู้ที่ทำงาน ขยันทำงานและรู้วิธีการทำงาน มีความขยันหมั่นเพียร มานะอดทน ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค

พนมนคร มีราคา (2559) กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนจัดให้แก่ศิษย์ ต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเองจาก “ครูสอน” (Teacher) เป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Learning facilitator) และต้องเรียนรู้ทักษะในการทำหน้าที่นี้โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องยึดหลักสอนน้อยเรียนมาก

พีรสวัสดิ์ เพ็ชรทอง (2563) ได้สรุปการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน จากการศึกษาการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาไว้โดยรวม ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้และข่าวสารใหม่ ๆ ทางวิชาการ
2. การศึกษาดูงาน
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการ
4. ติดตามข่าวสารทางด้านวิชาการ
5. การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ
6. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม
7. การสำรวจและประเมินตนเองของครูการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย
8. เป็นสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร

รัชชัย สุนทรนนท์ (2565) ได้สรุปการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านไว้ว่า มีคุณลักษณะย่อยที่นำมาวัดได้หรือสังเกตได้แต่ละองค์ประกอบซึ่งสามารถสะท้อนถึงการดำเนินการหรือกิจกรรมประกอบด้วย พัฒนาตนเองต่อเนื่องจนเกิดความเชี่ยวชาญ พัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี พัฒนาทางวิชาชีพ/วิทยฐานะ/ศึกษาต่อ พัฒนาเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ มีความมุ่งมั่นตั้งใจและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พัฒนาปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ พัฒนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ พัฒนาการสร้างความรู้ใหม่วิจัยและนวัตกรรม

สรุปได้ว่า การพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง หมายถึง คุณลักษณะของครูที่มีการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านไม่ว่าจะเป็นกระบวนการคิด การสร้างแรงบันดาลใจ การมีแผนการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูที่ชัดเจน มีการพัฒนาทั้งด้านวิชาชีพ วิชาการและอื่นๆ สนใจในการเรียนรู้แลกเปลี่ยนสิ่งใหม่ที่จะเกิดประโยชน์ต่อตนเอง เพื่อนครู โรงเรียน ชุมชนและที่สำคัญที่สุดคือนักเรียนของตน ทั้งนี้จะสามารถต่อยอดการพัฒนาในแนวทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาอบรม

ทางวิชาชีพ วิชาการ การศึกษาต่อ การพัฒนาวิทยฐานะ เพื่อการก้าวทันโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

องค์ประกอบที่ 5 ส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

นนท์ชนิต อาชวพร (2558) ได้สรุปตัวบ่งชี้ การส่งเสริมวัดกรรมการศึกษาจากการศึกษาอัตลักษณ์ครูเชิงสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้ดังนี้ การผลิตออกแบบและพัฒนาผลงานการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ความสามารถในการสื่อสารและก้าวทันเทคโนโลยีสารสนเทศ การแสวงหาสิ่งใหม่เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการบูรณาการและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการผลิตผลงานที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ การใช้ความคิดที่หลากหลาย ประสานงานร่วมกันเป็นทีมหรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างผลงานการจัดการเรียนรู้

วสันต์ สุทธาวาส และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาครัฐ พบว่านวัตกรรมคือ ผู้ที่ริเริ่มประดิษฐ์คิดค้นสร้างสรรค์และสนับสนุนให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการหรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมสำหรับการปฏิบัติงานของตนเอง องค์การและส่งมอบไปยังระบบการจัดการศึกษา ซึ่งมีประโยชน์มีคุณค่าเหมาะสมต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ไชยวัฒน์ ชูมนาเสียว (2562) กล่าวว่า บทบาทของครูผู้สอนสมัยใหม่ ควรมีรูปแบบการสอนเชิงก้าวหน้าด้วยการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้หลายมิติเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการฝึกทักษะที่เน้นกระบวนการเรียนรู้สู่ประสบการณ์ใหม่อย่างสร้างสรรค์ตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม หมายถึง ครูผู้มีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนานวัตกรรมและนำมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลผลิตที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา โดยการปฏิบัติงานนั้นอยู่บนพื้นฐานของความเป็นครูในยุคดิจิทัล รวมถึงมีทัศนคติที่ดีเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียน ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี และสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

การพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล

ธารรัตน์ มาลัยเถาว์ (2561) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาครูว่าตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 มาตรา 52 ได้กำหนดให้กระทรวงมีระบบในการพัฒนาครูอาจารย์ให้มีความเข้มแข็งและมีความพร้อมในการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพ ดังนั้น สถานศึกษาและ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูจึงต้องพยายามหาวิธีการและแนวทางต่าง ๆ มาพัฒนาครูให้มีคุณภาพเพื่อช่วยสร้างให้เกิดความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการกระตุ้นให้ครูมีความใฝ่รู้ พัฒนาตนเองด้านวิชาการอยู่เสมอ นอกจากนี้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ได้จัดประกวดมอบรางวัลให้แก่ครูเพื่อเป็นกำลังใจหรือสรรเสริญยกย่องครูเพื่อให้ครูเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาลูกศิษย์ให้มีคุณภาพ ดังนั้น สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล คือ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของครูในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งจากการสังเคราะห์พบว่าประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 3. มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน 4. พัฒนาค้นคว้ารอบด้านและต่อเนื่อง และ 5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลจึงควรพัฒนาทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

การพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

ICT คือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปัจจุบันพัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการประยุกต์ใช้งานอย่างกว้างขวาง คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารโทรคมนาคมสามารถประมวลผลข้อมูลข่าวสารได้เร็วและสื่อสารกันได้สะดวก เทคโนโลยีดังกล่าวจึงเรียกรวมว่า ICT - Information and Communication Technology ไอซีทีมีบทบาทต่อการศึกษามาก โดยเฉพาะการประยุกต์ในระบบการศึกษา กระบวนการและทักษะสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ คือครูและผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อม มีสมรรถนะ และมีทักษะที่จำเป็นในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการสอนของตน ให้มีประสิทธิภาพก้าวหน้าทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถเสริมสร้างทักษะความรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็นให้กับผู้เรียน ซึ่งจะเติบโตไปเป็นประชากรของชาติให้มีความพร้อมสามารถดำรงชีวิตในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ได้อย่างเท่าทันและมีคุณภาพ ดังที่ ลัดดาวรรณ ศรีนวลจันทร์ และศักดิ์พันธ์ ดันวิมลรัตน์ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ โดยวัตถุประสงค์ คือเพื่อทราบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ และเพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ 5 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า 1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการและ การให้บริการทางการศึกษา ด้าน การพัฒนาบุคลากร และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นฐานในการเรียนรู้ ตามลำดับ 2. แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนา บุญ ได้แนวทางในการพัฒนา ดังนี้ 1) ควรอบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึง การใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี 2) ควรส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อออนไลน์ สื่อมัลติมีเดีย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอและอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต 3) ควรพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ใน โรงเรียนเพื่อการจัดทำหลักสูตรที่ เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานหรือ กิจกรรมร่วมกัน 4) ควรมีการกำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร 5) ควรกำหนดให้มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอยู่เสมอหรืออย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

สัญญา พงษ์ศรีดา (2561) กล่าวว่า หากครูและบุคลากรทางการศึกษายังไร้ศักยภาพและขาด ทักษะในการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้ก็จำเป็นที่รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะ ของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างจริงจัง โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะ การผลิตและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับยุคแห่งนวัตกรรมการสอนผ่านการผลิต สื่อสารที่ทันสมัย มีความแตกต่างเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้นในองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดไป จน สามารถปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความรู้ที่ผู้เรียนใช้กันอยู่จะต้องสามารถพลิกแพลงมาใช้ในการเรียนการสอนได้ เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะผลิตหรือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ครูและบุคลากรทางการศึกษาย่อมจะต้องมีความรู้และปรับ ใช้ในลักษณะต่าง ๆ อาจจะต้องมีการจัดโครงการอบรมเทคโนโลยีบ่อยมากยิ่งขึ้น มีการทบทวนศึกษา ในช่วงปิดภาคเรียน หรือการนำมาใช้ในการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการสอนก็ได้ เป็นต้น ซึ่งมอง โดยธรรมชาติของผู้เรียนยุคใหม่จะมีการเรียนรู้เทคโนโลยีที่รวดเร็วมากทำให้บางครั้งครูก็อาจจะเป็น ผู้เรียนมากกว่าผู้สอน จึงอาจจะเกิดการขาดยอมรับในสิ่งที่ครูสอน ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษา จะต้องพัฒนาตนเองไปสู่การผลิตสื่อ การผลิตโปรแกรม การผลิตนวัตกรรมต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ ในการเรียนการสอนอันเป็นแสดงถึงความรู้สมัยใหม่ในประเทศไทย 4.0

สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนาโดย จัดอบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่าง ถูกวิธี ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อออนไลน์ สื่อมัลติมีเดียและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการ สอนอยู่เสมอและอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อีกทั้งควรกำหนดให้มี

การประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอยู่เสมอ

การพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการผลักดันประเทศให้ก้าวสู่สังคมอย่างมั่นคง การเรียนโดยการท่องจำหรือมุ่งเน้นเนื้อหาวิชาเป็นหลักโดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาให้โดยตรงไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้านได้ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ดังนั้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ในมาตรา 22 ที่ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) จากความสำคัญของการสอนที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นหลัก การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรจึงควรต้องจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่น โดยตนเองและผู้อื่นเป็นแหล่งการเรียนรู้ต่อกัน วิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สนับสนุนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาโดยเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ (ไพโรจน์ ชินศิริประภา, 2550) และสอดคล้องกับ เสกสรรค์ แยมพินิจ (2550) ที่ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของครูหรือผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่ความรู้จะเกิดขึ้นและถูกสร้างขึ้นโดยผู้เรียนเอง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ซึ่งเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism

พิสิษฐ์ แก้ววรรณะ (2558) ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูและศึกษาผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนบ้านสันกำแพง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ลักษณะ ได้แก่ เครื่องมือที่เป็นนวัตกรรม คือ ชุดฝึกอบรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสารสภาพการจัดการศึกษา แนวการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Guideline) แบบประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา แบบสังเกตพฤติกรรมครู แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครูและแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนว

ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาโดยมีการเตรียมการในขั้นก่อนปฏิบัติการและกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ได้แก่การวางแผน (Planning) ปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยปัญญา ครูมีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังจากการอบรม ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการอบรมที่ระดับมากที่สุดและครูมีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม วิธีการและสื่อเทคโนโลยีกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากที่จะเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ มีการชี้แนะแนวทางการค้นคว้าในการหาความรู้ ฝึกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคลโดยผ่านสื่อเทคโนโลยี นำมาปฏิบัติจัดองค์ความรู้ด้วยตนเองและนำเสนอผลประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและนำเสนออย่างเป็นระบบ อนึ่งผลกระทบจากการวิจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนพิจารณาได้จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนทั้งหมด 134 คน ที่เรียนกับครูและเป็นกลุ่มประชากร ที่ได้จัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.60

สรุปได้ว่า การพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) มีแนวทางการพัฒนาคือ จัดอบรม ให้ความรู้ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism ให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

การพัฒนาความมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน

ในสังคมโลกที่อุดมไปด้วยการแข่งขัน ทำให้บางครั้งผู้คนเกิดความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน จนขาดความยับยั้งชั่งใจ กระทำในสิ่งที่ผิด ไม่คำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรมนำไปสู่หายนะของประเทศชาติ การศึกษา การอบรมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจึงมีบทบาท สำคัญในการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้เป็นคนดี มีความสมบูรณ์พร้อม ช่วยให้สังคมประเทศชาติสงบร่มเย็น ครูจึงต้องเป็นต้นแบบบุคคลคุณธรรมที่มีหน้าที่สอน ชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้อง อบรมปลูกฝัง และขัดเกลาจิตใจ ให้เยาวชนสามารถพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมได้ด้วยตนเอง คุณลักษณะสำคัญของความเป็นครู คือครูต้องพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่ดีพร้อมทั้งความรู้และคุณธรรม ความประพฤติดีควบคู่ไปด้วย กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ด้วยการวางยุทธศาสตร์มุ่งสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถศึกษาเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งปรับปรุงระบบการผลิตและพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในทุก

ระดับและประเภทการศึกษาเพื่อให้ได้ครูดี มีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เข้าสู่ระบบการศึกษาของประเทศในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีด สูงสุดของศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครูจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญในอาชีพและหน้าที่ของตน โดยครูต้องมีจิตวิญญาณของความเป็น ครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงและเป็นต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม พัฒนานตนเองทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน

พระปลัดสามารถ จันทสโร (สิงห์รักร์) วัดนะ กัลยาณพัฒนกุล และวรกฤต เตื่อนช้าง (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัลตามแนวทางพระพุทธศาสนา โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของครูตามแนวทางพระพุทธศาสนา 2) ศึกษาคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล และ 3) นำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาข้อมูลจากพระไตรปิฎก เอกสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของครูตามหลักพระพุทธศาสนา ต้องมีหลักธรรมธรรมเทศกธรรม 5 ประการ ได้แก่ (1) อนุ บุพพิกถา สอนให้มีขึ้นตอนถูกลำดับ (2) ปริยายทัสสาวิ จับจุดสำคัญมาขยายให้เข้าใจเหตุผล (3) อนุทย ตา ตั้งจิตเมตตาสอนด้วยความปรารถนาดี (4) อนามิสันดร ไม่มีจิตเพ่งเล็งมุ่งเห็นแก่อาภิส และ (5) อนุป หัจจ วาจจิตตรงไม่กระทบตนและผู้อื่น 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล คือ ความมี จรรยาบรรณวิชาครูเป็นสิ่งสำคัญในการจำแนกอาชีพว่าเป็นวิชาชีพ อาชีพที่เป็น “วิชาชีพ” นั้น กำหนดให้มีองค์กรรองรับและ กำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพซึ่งเรียกว่า “จรรยาบรรณ” และ 3) แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของครูในยุคดิจิทัล ได้แก่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำหลักเมตตา ความรัก ความปรารถนาดี หลักกรุณา ความสงสาร ปรารถนาจะช่วยให้พ้นจากความทุกข์และปัญหาอุปสรรคนานาประการ หลักมุทิตา ความ พลอยยินดีด้วยการสนับสนุนและส่งเสริม การให้ความชื่นชมและการให้ของรางวัลในโอกาสที่ทำได้ หรือประสบความสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่ง มีการนำหลักอุเบกขามาใช้ในการตัดสินใจที่ผู้เรียนหรือลูก ศิษย์มีปัญหาและตัดสินด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม โดยให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ไว้ว่า 1. ครูประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำหน้าที่ครูให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป 2. ผู้อำนวยการสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำหน้าที่ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัลตาม แนวทางพระพุทธศาสนา 3. สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำโครงการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่ โดยมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการทำหน้าที่การสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (2565) กล่าวถึงการปลูกฝังคุณธรรมในวิชาชีพครูว่า วิชาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใช้จิตวิญญาณ จิตสำนึกในการทำหน้าที่สั่งสอนฝึกฝนศิษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อม กล่าวคือ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อสังคม มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบกิจการงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ มีวินัยในตนเองและต่อบุคคลอื่น และมีจิตสำนึกสาธารณะ พร้อมทั้งจะทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นครูจึงต้องได้รับการพัฒนาโดยการปลูกฝังให้เกิดความตระหนัก รักและศรัทธาในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานที่รับผิดชอบจึงต้องร่วมมือกันแสวงหาแนวทางหรือจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม ดังนี้

1. การปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมการฝึกอบรม การฝึกอบรม หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ แนะนำ ชี้แจง หรือปลูกฝังแนวคิดในเรื่องที่ต้องการจนเกิดการรับรู้ ซึมซับจนติดเป็นนิสัยนำไปประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความตระหนัก จัดสถานการณ์เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การฝึกอบรมประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายผสมผสานกัน เช่น การบรรยาย (Lecture) การสัมมนา (Seminar) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work shop) การระดมสมอง (Brain storming) การแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) การสาธิต (Demonstration) การอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) การอภิปรายแบบเสวนา (Panel discussion) การศึกษากรณี (Case study) และการสัมภาษณ์ (Interview) ฯลฯ

2. การปลูกฝังโดยใช้เพลง การจัดกิจกรรมโดยใช้เพลง เป็นการนำเนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครูมาช่วยสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ กระตุ้นความตระหนักในวิชาชีพและจรรยาบรรณครู เพราะลักษณะของเพลงจะเป็นคำร้องกรองที่มีจุดเด่นด้านการใช้ภาษา การใช้สัมผัส การใช้โวหารและเนื้อหาที่น่าสนใจ คนไทยมีความคุ้นเคยกับความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนมานานแล้ว

3. การปลูกฝังโดยใช้คำประพันธ์ ความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนอยู่คู่กับคนไทยมาช้านาน ซึ่งพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันของเรา เช่น ในการสนทนาพูดคุยกัน ข้อความประชาสัมพันธ์ ป้ายโฆษณา คำขวัญ วรรณกรรมฝาผนัง และวรรณกรรมที่ถ่ายทอดทุก ดังนั้น การนำคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาส่งเสริม ปลูกฝัง กระตุ้น ปลูกเร้าอาชีพครูให้ผู้ประกอบอาชีพครูศึกษาหรือพิจารณาจะช่วยส่งเสริมคุณธรรมและจรรยาบรรณครูได้อีกประการหนึ่ง

4. การปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณ ให้รางวัล การยกย่องครูที่จัดการเรียนรู้ได้อย่างดีเยี่ยม หรือครูที่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครูดีเด่น ช่วยให้ครูเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพราะทุก ๆ คนต้องการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและได้รับการยอมรับ การยกย่องจากผู้ร่วมงาน หน่วยงาน และสังคม ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานระดับบังคับบัญชาควรจัดให้มีการประกาศเกียรติคุณครูที่มีผลงานดีเด่นด้วย เพราะ เป็นการปลูกฝังความรักและศรัทธาในวิชาชีพได้ทางหนึ่งการ

ประกาศเกียรติคุณหรือการให้รางวัล อาจจัดได้ในระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับกระทรวง และระดับประเทศ

สรุปได้ว่า การปลูกฝังคุณธรรมในครูต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะครูสภาที่มีหน้าที่โดยตรงกำหนดมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับครู โดยจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมครู โดยมีวิธีการปลูกฝัง ได้แก่ การปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมฝึกการอบรม การปลูกฝังโดยใช้เพลง การปลูกฝังโดยใช้คำประพันธ์ การปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณให้รางวัล

การพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาดตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพจำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีความสามารถด้านต่างๆ ให้มากที่สุด จึงจะเกิดความงอกงาม เจริญก้าวหน้า ครูจึงต้องเป็นผู้ที่พร้อมพัฒนาดตนเองและเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิมเสมอ

จิรนนท์ นุ่นชูคัน และคณะ (2559, หน้า 93) วิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาครูผู้สอนจากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ดังนี้ 1. ครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเรื่องจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเพื่อค้นหาความรู้อย่างเป็นระบบ เป็นลำดับที่ 1 การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อฝึกทักษะการคิด เป็นลำดับที่ 2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อฝึกทักษะการจัดการและการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งผลงานและกระบวนการ เป็นลำดับที่ 3 ประเมินผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นลำดับที่ 4 และการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบเพื่อฝึกทักษะการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา เป็นลำดับที่ 5 2. ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้เรื่องจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเพื่อค้นหาความรู้อย่างเป็นระบบ เป็นลำดับที่ 1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการบูรณาการเพื่อบูรณาการสาระความรู้ด้านต่างๆ เป็นลำดับที่ 2 การประเมินผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นลำดับที่ 3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลซิปปาเพื่อให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นลำดับที่ 4 และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อฝึกทักษะการจัดการ เป็นลำดับที่ 5

ซึ่งจะเห็นได้ว่า แนวคิดที่กล่าวมา ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันในประเด็นที่ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูที่ต้องการพัฒนาวิชาชีพของตนให้มีความก้าวหน้าขึ้น ต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้ที่รอบรู้มีข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวาง รู้จักวินิจัยตนเองเองตามความเป็นจริง ก่อนเพื่อทราบจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง พร้อมยอมรับเพื่อปรับเปลี่ยนตนเองให้เห็นคุณค่าในตนเอง พยายามสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเอง แสวงหาความรู้และสะสมประสบการณ์การทำงานอย่างมืออาชีพ เพื่อสร้างพลังในตนเองให้สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

อรรถพ จินะวัฒน์ (2559) ผู้ประกอบวิชาชีพจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเพื่อให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ยิ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูซึ่งมีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ให้มีความรู้ ทักษะ ทักษะคิดแห่งความเป็นพลเมืองดีของสังคมยังต้องมีการพัฒนาด้วยระบบและกระบวนการที่มีคุณภาพและต่อเนื่อง ดังนั้นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลผู้ประกอบวิชาชีพครูและผู้บังคับบัญชา จึงต้องให้ความสำคัญ กำหนดแนวทางและวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริง และอำนวยความสะดวกกับการพัฒนาคุณภาพครูอย่างแท้จริง

พรรณอร อุสุภาพ (2561) ได้สรุปแนวคิดจากนักวิชาการหลายท่านเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครู ดังนี้ 1. สรรหาผู้เข้าเรียนวิชาชีพครู (Recruitment) ควรมีการคัดเลือกและสรรหาผู้เข้าเรียนครูที่มีคุณลักษณะเหมาะสมเข้ามาศึกษา รวมทั้งการบรรจุเข้าสู่ตำแหน่งก็ควรมีมาตรการพิเศษในการคัดเลือก 2. การจัดการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู ควรมีกระบวนการเดียวในการเตรียมครู ตั้งแต่การเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาถึงระดับปริญญาตรีเป็นขั้นต้น เพื่อให้ครูสามารถเป็นผู้นำในการเป็นผู้อำนวยการความสะดวกเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการพัฒนานักเรียนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. การอบรมครูประจำการ (In-Service training) ต้องเปิดโอกาสให้ครูประจำการได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ โดยเฉพาะการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งอาจใช้ระบบการศึกษาทางไกลเพื่ออำนวยความสะดวก และการประหยัดค่าใช้จ่าย เวลา และการทำงานในสถานศึกษา 4. การพัฒนาผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครู (Teacher education) ควรมีการพัฒนาคุณาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการสอน การประยุกต์ใช้จิตวิทยาการศึกษา และการประเมินผล การเรียนเพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพ ตลอดจนการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชนมาร่วมผลิตครู จะช่วยให้การผลิตครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 5. การให้การนิเทศ (Supervisors) ช่วยให้การควบคุม การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้ครูได้รับข้อมูลในการพัฒนาด้านต่าง ๆ เช่น องค์ความรู้ใหม่ ๆ วิธีการสอน แหล่งข้อมูลสำหรับการเรียนรู้ ระบบการตรวจสอบและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้มีแผนและให้การนิเทศอย่างต่อเนื่อง 6. การบริหารจัดการ (Management) สถานศึกษาต้องมีการปฏิรูปการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ให้ทันสมัย โดยส่งเสริมให้ครูมีศักยภาพในการเป็นผู้นำในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา 7. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของครู (Participation by people from quest the teaching profession) เป็นการช่วยให้การสอนของครูมีความหมาย มีคุณภาพ และได้แนวร่วมในการตรวจสอบการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 8. สภาพการปฏิบัติงาน (Condition of work) สถานศึกษาต้องสร้างความตระหนักให้ครูต้องปฏิบัติภาระงานอย่างเต็มกำลังความสามารถโดยไม่ละทิ้งหน้าที่ พร้อมให้ขวัญกำลังใจ และการจัดสรรสวัสดิการต่าง ๆ เช่น เงินเดือน บ้านพัก การรักษาพยาบาล และค่า

เล่าเรียนบุตร จะต้องดีพอเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ 9. อุปกรณ์การเรียนการสอน (Teaching materials) ครูต้องมีส่วนร่วมทั้งในการปรับปรุงหลักสูตรตั้งแต่ขั้นดำเนินการ และขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำเสนอความรู้ใหม่ ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 10. การพัฒนาความรู้ (Knowledge) สถานศึกษาและผู้ใช้ครูควรพัฒนาครูให้มีความรู้ ที่ทันสมัยและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสร้างทักษะวิชาชีพครู (Skill of effective pedagogy) เพื่อให้สามารถนำวิชาชีพครูไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา

ธีระพงศ์ บุศรากุล (2562) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูไทยเพื่อการปฏิรูปการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันของครูไทย ศึกษาคุณลักษณะของครูไทยที่มีคุณภาพ และศึกษาการพัฒนาครูไทยเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาครูไทยจะต้องจัดการพัฒนา ดังต่อไปนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่น การเข้าประชุม สัมมนา ศึกษาต่อ ดูงาน รับการนิเทศ เรียนรู้และปฏิบัติการสอนจนเกิดเป็นความชำนาญ 2) สร้างเครือข่ายในการพัฒนาครู ทั้งในระดับสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน เช่น เครือข่ายเสมือนจริง (ออนไลน์) เครือข่ายครูเฉพาะสาขาวิชา เครือข่ายครูสอนดีและเครือข่ายครูทั่วไป 3) พัฒนาครูโดยกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรในระดับพื้นที่ทั้งภาครัฐ เอกชนและท้องถิ่น และ 4) จัดให้มีคู่มือการพัฒนาครูประจำปีเพื่อจัดสรรให้ครูแต่ละคนได้รับการพัฒนาโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อปรับปรุงการจัดเรียนการสอนและนำผลจากการพัฒนาตนเองไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานครู

สรุปได้ว่า แนวทางในการพัฒนาครูให้เกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่องสามารถทำได้หลายหลายวิธี เช่น การอบรม สัมมนา ศึกษาต่อ ดูงาน รับการนิเทศ และสร้างเครือข่ายในการพัฒนาครู โดยต้นสังกัดหรือสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ การให้การนิเทศ การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น ช่วยให้ครูได้รับข้อมูลในการพัฒนาด้านต่าง ๆ

พัฒนาครูให้ส่งเสริมวัตรธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

การสอนเป็นเรื่องที่มีหลักการ มีทฤษฎี มีแบบแผนที่ศึกษากันได้และฝึกฝนกันได้ มิใช่เป็นเรื่องที่คิดดั่วมาแต่กำเนิดเฉพาะรายเฉพาะบุคคล เมื่อวิทยาการทางการศึกษาก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ แนวคิดทางการสอนก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ให้ครูเป็นศูนย์กลางก็เปลี่ยนไปให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเข้ามาแทนที่ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) การจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จึงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางควบคู่ไปกับการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่กิจกรรมเริ่มต้นจนจบกิจกรรม ปลายทาง ซึ่งการเรียนรู้จากการกระทำผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบูรณาการสามารถช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงได้อย่างยั่งยืน

ไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว (2562) กล่าวว่า บทบาทของครูผู้สอนสมัยใหม่ ควรมีรูปแบบการสอน เชิงก้าวหน้าด้วยการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้หลายมิติเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการฝึกทักษะที่เน้นกระบวนการ เรียนรู้สู่ประสบการณ์ใหม่อย่างสร้างสรรค์ตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ

เจริญ ภูวจิตร (2565) ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal พบว่าการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ให้มีศักยภาพนั้น ก็เพื่อ เป้าหมายคือเด็กตัวผู้เรียนที่มีศักยภาพ มีคุณภาพ มีทักษะในยุคโลกศตวรรษที่ 21 โดยแนวทางการ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อโอกาสทางวิชาชีพในยุค Next Normal สามารถ วิเคราะห์ได้ 8 แนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะใน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อจะได้นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนหรือสนับสนุนการเรียนการสอนใน ระยะห่างไกลกัน ตลอดจนนำสู่การส่งเสริมกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ต่อไป โดยเฉพาะการรู้เท่าทัน Social Media การวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและนำไปสู่ประโยชน์ใน การใช้งานของข้อมูล

2. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา เพราะความรู้มีอยู่มากมายบนอินเทอร์เน็ต บนคลาวด์มีสื่อการศึกษาแบบเปิด มีรูปแบบเป็นมัลติมีเดีย คลิปวิดีโอที่ช่วยกระตุ้นความสนใจ ความสนุก และแรงบันดาลใจให้อยากดู ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาจึงอยู่ใน บทบาทที่จะส่งเสริมช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กระตุ้นและเสริม ทักษะที่จำเป็นให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีพลังจินตนาการและ ความคิดริเริ่มของผู้เรียนต่อไป

3. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย การศึกษา เพื่อการ เข้าถึงสิทธิทางการศึกษาในวิชาชีพทางการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนและ เยาวชน ได้มีส่วนร่วมใน ฐานะของผู้เรียนตามหลักการของความเป็นประชาธิปไตย เพื่อร่วมสร้างของ ความต้องการความเปลี่ยนแปลงใน โลกยุค Next Normal

4. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี Mind Set ที่ต้องปรับกระบวนการทัศน์ ในการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตในโลกยุค Next Normal โดยเฉพาะครูและบุคลากรทางการศึกษาจะ ร่วมมือกันอย่างไรเพื่อให้เด็กได้รู้ศักยภาพของตนเอง มีทักษะ ทศนคติ และมีความรู้ที่ดีต่อการใช้ชีวิต

ในปัจจุบันและในอนาคต ด้วยการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และมีทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยมีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนในการเรียนรู้ให้เกิดความสะดวกมากยิ่งขึ้น

5. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการพัฒนาและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ทางสื่อออนไลน์ ซึ่งการเรียนรู้ผ่านโปรแกรมออนไลน์จะเป็นการพัฒนาตนเองด้วยการลดเวลาเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการเรียนรู้และพัฒนาผ่านโปรแกรมออนไลน์นั้นมีความหลากหลายในองค์ความรู้ที่ต้องการพัฒนา

6. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีองค์ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ มีหลักเหตุและผลในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้ คิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ใช้โทรศัพท์มือถือในการจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน เนื่องจากในยุควิถี Next Normal โทรศัพท์มือถือจะเป็นเครื่องมือเทคโนโลยีที่มีการอัปเดตนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดเวลา ซึ่งจะสร้างความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

8. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความตระหนักและใส่ใจเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพ และให้ความสำคัญในการร่วมกันรักษาสังแวดล้อม และความปลอดภัยของพลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียน อันจะนำแนวคิดดังกล่าวไปสู่ผู้เรียนซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อร่วมกันในการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวม

จะเห็นได้ว่าแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ทั้ง 8 ดังกล่าวนั้น จะเป็นการเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีความสุขกับการทำงานในวิชาชีพของตนเอง โดยเฉพาะประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่องยั่งยืนเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ในระดับนโยบายทางการศึกษาจึงควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพในการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศ เสริมสร้างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะ ความรู้ สมรรถนะในวิชาชีพของตนเองได้อย่างเหมาะสม อันนำสู่ศักยภาพของผู้เรียนที่ต้องการในอนาคต และในส่วนสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรออกแบบหลักสูตรในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยนำแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal มาเป็นฐานคิดในการออกแบบหลักสูตรการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างพัฒนา สมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพรองรับวิถีชีวิตในยุคถัดไป Next Normal สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการพัฒนาไปออกแบบจัดการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพต่อไป

กันตวรรณ มีสมสาร (2560) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ มี 3 ระดับ คือ (1) หน่วยงานต้นสังกัด ควรส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู จัดอบรม สนับสนุน การพัฒนาระบบสารสนเทศและสร้างคลังข้อมูล ส่งเสริมให้มีการถอดบทเรียนครูที่ประสบความสำเร็จ และประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูได้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดระบบครูพี่เลี้ยง จัดระบบการฝึกอบรม พัฒนาในงาน จัดระบบนิเทศใน รูปแบบต่างๆ ทั้งจัดคลินิกครูและจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน จัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดระบบการ กำกับติดตาม และประสานความร่วมมือ และ (3) ครูผู้สอน ควรพัฒนาตนเองโดยศึกษาหาความรู้ด้วย ตนเอง เข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อ เปลี่ยนบทบาทตนเอง จากผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยนำวิธีการที่ได้ผลดีมาแบ่งปันกับเพื่อนครู

ณัชชา สอนสมฤทธิ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า การ พัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม ครูสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีผลการทดสอบระดับชาติ (N-NET) สูงกว่า ระดับประเทศเกือบทุกสาระการเรียนรู้ทุก ระดับชั้น

นันทิดา ทิพย์สุวรรณ (2565) ศึกษาการพัฒนาครู ในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนมหาราชบัณฑิตยสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาคือการอบรมเชิง ปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถสร้าง นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้นำไปใช้กับนักเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบได้อย่างดี และมีทักษะในการ สร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาด้วยการอบรม เชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจขั้นตอน การดำเนินงานต่างๆ ก่อนลงมือปฏิบัติจริง อีกทั้งมีความพร้อมในการที่จะศึกษาเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและ เพิ่มศักยภาพให้ตนเอง ให้สามารถสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้นำไปใช้กับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาครูให้ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เหมาะสม มีแนวทางการพัฒนา คือ หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการ พัฒนาครู จัดอบรม สนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศและสร้างคลังข้อมูล ส่งเสริมให้มีการถอด บทเรียนครูที่ประสบความสำเร็จ และประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน นอกจากนี้ควรส่งเสริมและ พัฒนาครูในด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ตัวแปรต้นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน ผู้วิจัยอธิบายหลักการและเหตุผลการกำหนดตัวแปรต้นดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

เพศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ดังที่ อรรถัย เลื่อนวัน (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ: กรณีศึกษากิจกรรมการพัฒนาชุมชนศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเกี่ยวกับงานที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน พบว่า เพศที่แตกต่างกันโดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานสูงกว่าเพศหญิง อีกทั้ง ญัฏฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 และเพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 295 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานเอน เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และใช้วิธีการจับสลากแบบไม่คืนกลับเป็นขั้นตอนสุดท้าย ส่วนเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ระดับการศึกษา

ในส่วนของระดับการศึกษาของครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณัฐ ภูพิเศษศักดิ์ (2565) ได้ศึกษาสมรรถนะของครูในกลุ่มสห

วิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ โดยจำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 644 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ จำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ คุณวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า 2.1) ครูที่มีตำแหน่งและวิทยฐานะต่างกันมีสมรรถนะในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 2 ด้าน 2.3) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีสมรรถนะในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้านแตกต่างกัน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน สอดคล้องกับ วิไลวรรณ มาลัย (2561) ได้ศึกษาสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จากการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน วิทยฐานะและอำเภอที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ วินัย นาคำ (2560) ศึกษาสมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้ สมรรถนะครูไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 58 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของครู โรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์การสอน

ประสบการณ์การทำงานเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ดังที่ ญัฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกิตติศักดิ์ ชัยสุพรรณ (2565) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาอำนาจพยากรณ์และหาแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดตามกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 337 คน ได้มาโดยในการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 97 คน และครูจำนวน 240 คน จากจำนวน 59 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารและสมรรถนะหลักของครู ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม น่าจะมีผลให้สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงสนใจนำตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์การสอนมาศึกษาในงานวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

ปรีชาดิ เกสัชชา (2558) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT competency) ประกอบด้วย 1. การเป็นผู้รอบรู้สารสนเทศ (Information literacy) ได้แก่ ความสามารถในการเข้าถึง และใช้สารสนเทศ การมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันสารสนเทศ การมีคุณธรรมและจริยธรรมในการเข้าถึงและใช้สารสนเทศ 2. การเป็นผู้รู้ทันไอซีที (ICT literacy) ได้แก่ การใช้ภาษา

ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยี การใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ การใช้ซอฟต์แวร์ประยุกต์ การใช้งานเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต การใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 3. การเป็นผู้รู้ทางเทคโนโลยี (Technological literacy) ได้แก่ ความสามารถในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้และประสบการณ์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนทักษะในศตวรรษที่ 21 ความสามารถในการประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ และส่วนที่ 2 สมรรถนะด้านความเป็นผู้นำ (Leadership competency) ได้แก่ ความเป็นครูผู้นำ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การเป็นผู้ได้รับการยอมรับ การรวมตัวกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และผลการพัฒนาสมรรถนะ พบว่า สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 หลังการพัฒนาของครูผู้นำ สูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูผู้นำมีสมรรถนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือ หลังการเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงานหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนการเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน ครูผู้นำ มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด

วันเพ็ญ นันทะศรี (2561) ศึกษาเรื่องการพัฒนาครูของครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมทักษะ 7 ประการของบัณฑิตตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2574 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูของครูในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม พัฒนาครูของครูในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 3) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาครูของครูในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูของครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมทักษะ 7 ประการของบัณฑิตตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล ดังนี้ 1) อิทธิพลทางตรง 2 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเอง และ (2) ปัจจัยด้านนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา 2) อิทธิพลทางอ้อม 5 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองและปัจจัยด้านนวัตกรรมในการจัดการเรียน การสอนของนักศึกษา (2) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านการพัฒนาตนเอง (3) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา (4) ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครูมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านการพัฒนาตนเอง และ (5) ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู โดยส่งผ่านปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองและปัจจัยด้านนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนของ นักศึกษาและอิทธิพลรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะ 7 ประการของบัณฑิต ตามแผนการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองและปัจจัยด้านนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัวแปร

มาโนช หัทธามาศย์ (2564) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบ้านสร้าง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันคุณลักษณะครูยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล และเพื่อเสนอการพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบ้านสร้าง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามอาศัย ประชากรทั้งหมด จำนวน 500 คน สถิติวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน สันทนากลุ่ม จำนวน 10 รูป/คน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน คุณลักษณะครูยุคดิจิทัลของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบ้านสร้าง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมาตรฐานที่ 3 ครูต้องส่งเสริมต้นแบบการเป็นพลเมืองทาง Digital ด้านมาตรฐานที่ 2 ครูต้องพัฒนาและออกแบบ และด้านมาตรฐานที่ 1 ครูต้องเป็นผู้แนะนำ ช่วยเหลือ สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ตามลำดับ 2. การพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบ้านสร้างประกอบด้วยคุณลักษณะครูยุคดิจิทัลใน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ครูต้องเป็นผู้แนะนำ ช่วยเหลือ สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้โดยอาศัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อ มาตรฐานที่ 2 ครูต้องพัฒนาและออกแบบการเรียนรู้ที่ชัดเจนและมาตรฐานที่ 3 ครูต้องส่งเสริมต้นแบบการเป็นพลเมืองทางดิจิทัล โดยมีขั้นตอนวิธีการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศมี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์การ การวางแผน การสื่อสารสร้างความเข้าใจ การปฏิบัติการ การควบคุม กำกับติดตาม การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยโครงการพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลของโรงเรียนอนุบาลเทศบาล ตำบลบ้านสร้าง ภูมิศึกษา โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูในการใช้เทคโนโลยี โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติ

กชพร มั่งประเสริฐ (2564) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี 2. เพื่อสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี และ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 282 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่าแบบตอบสนองรายการคู่ (Dual-response Format) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัญหาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี สรุปได้ดังนี้ ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญแต่ยังไม่เป็นครูมืออาชีพ การสร้างแรงบันดาลใจยังน้อย ควรเพิ่มเติมจิตวิญญาณ ความเป็นครู การพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 ควรสอบถามความสมัครใจของครู การมีส่วนร่วม ร่วมมือ ร่วมใจ 2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 14 ด้าน เรียงลำดับค่าดัชนีสูงสุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ/การวิจัย มีค่าดัชนี PNI modified = 0.57 2) ด้านการพัฒนาตนเอง (สร้างนวัตกรรม) มีค่าดัชนี PNI modified = 0.55 และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำของครู มีค่าดัชนี PNI modified = 0.17 3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 ควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามแนวคิดของ จอห์น พี บาร์โลว์ (John P. Barlow, 2010), เฮนรี เจนกินส์ (Henry Jenkins, 2009), บริษัทอักษร เอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน) (2564) มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา 2) สารสนเทศทางการศึกษา 3) เครือข่าย 4) การมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ 5) เทคโนโลยี

จรัสพงศ์ ศรีสุขใส (2564) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี เขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร 2) ศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูจำนวน 253 คน จากสถานศึกษาสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสัมภาษณ์ คือ ครูจำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตรประมาณค่าแบบตอบสนองคู่ ประกอบด้วยข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .99

และ .97 ตามลำดับ และแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ คำร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็นและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยปรากฏว่า

1) สภาพปัจจุบันของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และ 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ (1) สถานศึกษาควรลดภาระงานอื่นของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้และพัฒนาครูให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (2) สถานศึกษาควรกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ปัญหการเรียนรู้และความประพฤติของนักเรียน และ (3) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และติดตามการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้

วนิดา ภูขำนิ (2564) ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข่า มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำข่า 2) ศึกษาปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำข่า 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำข่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วย ผู้วิจัย 1 คน ผู้ร่วมวิจัย 21 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 7 คน ดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน 2 วงรอบปีการศึกษา 2562 ประกอบด้วย 1) ขั้นวินิจฉัย 2) ขั้นดำเนินการ 3) ขั้นวัดผล และ 4) ขั้นสะท้อนผล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำข่า แบบประเมินการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข่ามี 10 องค์ประกอบ 44 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) ทักษะการสื่อสาร มี 3 ตัวชี้วัด 2) การจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 5 ตัวชี้วัด 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 3 ตัวชี้วัด 4) ภาวะผู้นำครู มี 5 ตัวชี้วัด 5) คุณธรรมและ จริยธรรมในวิชาชีพ มี 5 ตัวชี้วัด 6) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 5 ตัวชี้วัด 7) การพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ มี 2 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 8 ทักษะการคิดมี 5 ตัวชี้วัด 9) การทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มี 7 ตัวชี้วัด และ 10) การวัดและการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 3 ตัวชี้วัด

2. ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำป่า ตามลำดับ ดังนี้ 1) ครูขาด ทักษะการสื่อสาร 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย 3) ครูขาดการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) ครูขาดการพัฒนาภาวะผู้นำครู 5) ครูขาดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ 6) ครูมีทักษะในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ 7) ครูต้องการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ 8) ครูขาดการพัฒนาทักษะการคิด 9) ครูต้องการพัฒนาการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันให้มากยิ่งขึ้น 10) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนไม่เพียงพอ 3. แนวทางพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำป่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเลือกแนวทางการพัฒนาโดยร่วมกัน กำหนดโครงการ/กิจกรรม จำนวน 10 โครงการ 20 กิจกรรม

พิมพรีไพ ลายระยะพงษ์ (2565) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครู : การประยุกต์ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของครู 2) ตรวจสอบและยืนยัน โมเดลองค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของครู และ 3) กำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครู การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของครู ตรวจสอบและยืนยัน โมเดลองค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของครู ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 477 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดระดับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครู และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยายและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ระยะที่ 2 การกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครู ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1. การศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของครู โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.850$, S.D. = 0.518) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ($\bar{X} = 4.195$, S.D. = 0.640) รองลงมา คือ ด้านทรัพยากรดิจิทัล ($\bar{X} = 4.030$, S.D. = 0.747) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.869$, S.D. = 0.633) ด้านการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของนักเรียน ($\bar{X} = 3.761$, S.D. = 0.815) ด้านการสอนและการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.703$, S.D. = 0.689) และด้านการมีส่วนร่วมในวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.693$, S.D. = 0.551) ตามลำดับ 2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า $\chi^2 = 136.873$, $\chi^2/df = 0.889$, $df = 154$, $p = 0.836$, RMSEA = 0.000, RMR = 0.032, GFI = 0.975, AGFI = 0.958, CFI = 1.000 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ 22 ตัวแปร มีค่าตั้งแต่ 0.002 - 0.596 ซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบ

เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลด้านการมีส่วนร่วมในวิชาชีพ
 องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลด้านการสอนและการเรียนรู้ องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลด้านการ
 ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลด้านการประเมินผล องค์ประกอบ
 สมรรถนะดิจิทัลด้านการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของนักเรียน และองค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลด้าน
 ทรัพยากรดิจิทัล 3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครู มีดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในวิชาชีพ
 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ของครู หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมเพื่อให้ครู
 พัฒนาการสอนและสร้างสื่อการสอน และควรสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) ด้านทรัพยากร
 ดิจิทัล หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณ ครูควรอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ในการสร้างสื่อ
 การสอนดิจิทัล โดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน 3) ด้านการสอนและการเรียนรู้ ครูควรอบรม
 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและให้ข้อมูลย้อนกลับกับนักเรียน
 ทันที รวมถึงมอบหมายงานที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานร่วมกันให้กับนักเรียนผ่าน
 เทคโนโลยีดิจิทัล 4) ด้านการประเมินผล ครูควรอบรมเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ใช้
 เทคโนโลยีในการประเมินผล และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาใช้แก้ไขหรือ
 ช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 5) ด้านการส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา
 และครูร่วมกันกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการสอน โดยใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการ
 สอน เช่น สื่อ Animation เกมออนไลน์ 6) ด้านการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของนักเรียน ครูควรอบรม
 เพื่อสร้างองค์ความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลออนไลน์ รวมถึงจัด
 กิจกรรมการสอนที่เสริมความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลออนไลน์
 นอกจากนี้ควรมอบหมายงานที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานร่วมกันให้กับนักเรียน
 ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

ภัทราพร เขาวรัตน์ (2565) ศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครู
 ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 สมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา
 สมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 กลุ่ม
 ตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1
 จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสมรรถนะดิจิทัลของครูใน
 สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5
 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนา
 สมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 กลุ่ม

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการใช้ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก 2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานับสนุนให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู โดยมีการจัดอบรม ประชาสัมพันธ์ความรู้ให้แก่ครู มีการจัดตั้งทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งมีการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

รัชชัย สุนทรนนท์ (2565) ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยดำเนินการ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ จำนวน 7 คน ซึ่งเลือกมาด้วยวิธีแบบเจาะจง ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งหมด 33 แห่ง จำนวน 322 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ องค์ประกอบเชิงสำรวจจำนวนทั้งสิ้น 7 องค์ประกอบ และ 42 ตัวบ่งชี้ มีรายละเอียดดังนี้ ด้านสมรรถนะด้านนวัตกรรมทางการศึกษาและความฉลาดทางดิจิทัล 16 ตัวบ่งชี้ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู 8 ตัวบ่งชี้ ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน 6 ตัวบ่งชี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจใฝ่เรียนรู้ 4 ตัวบ่งชี้ ด้านความสามารถ ด้านทักษะอาชีพ 3 ตัวบ่งชี้ ด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3 ตัวบ่งชี้ และด้านความฉลาดทางสังคม 2 ตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 1.038 ถึง 18.196 มีค่าร้อยละของความแปรปรวนอยู่ระหว่าง 2.256 ถึง 39.557 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม อยู่

ระหว่าง 39.557 ถึง 65.332 2. ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยครอบคลุม 6 ประเด็นต่อไปนี้ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) เป้าหมาย 4) ประเด็นยุทธศาสตร์ 5) กลยุทธ์ และ 6) แนวทางการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ และได้ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ทั้งหมด 14 กลยุทธ์ ซึ่งผลการประเมินข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ มีความสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด ส่วนผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความ เป็นประโยชน์ของข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า อยู่ในระดับมาก และมากที่สุด แสดงว่าข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีความ มีประโยชน์ในระดับมากถึงมากที่สุด

ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ และศิรินทร มีขอบทอง (2565) ศึกษาการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของทักษะที่จำเป็นของครูไทย 2) ศึกษาทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล 3) วิเคราะห์ทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล 4) นำเสนอหลักสูตรทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล โดยประยุกต์ใช้แนวคิด รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของสกีลเบ็ก (Malcolm Preston Skilbeck) ร่วมกับแนวคิดกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่ใช้ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของทักษะที่จำเป็นของครูไทยจากการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล จากมุมมองนักวิชาการ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ทัศนคติ ความ สังกะระห์และจัดหมวดหมู่ตามประเด็นการเชื่อมโยงเนื้อหา พบว่า ทักษะที่จำเป็นของกระบวนการพัฒนาให้ครูไทยเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และรู้จักการปรับตัวเข้าสู่โลกยุคปัจจุบันและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การมีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม มีทักษะการใช้สารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี รวมถึงมีทักษะชีวิตและอาชีพที่ตอบสนองการมีทักษะของบุคคลในศตวรรษที่ 21 สามารถจำแนกทักษะที่จำเป็นของครูไทยออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) การบูรณาการ สร้างองค์ความรู้เพื่อการเรียนรู้ด้วยดิจิทัล 2) การแสวงหาข้อมูลและการนำข้อมูลมาใช้งาน 3) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา 4) การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม 5) การติดต่อสื่อสารและการประสานงาน 6) มีจริยธรรมในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล 2. ทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล 6 ด้าน จำแนกพฤติกรรมบ่งชี้ทั้งสิ้นจำนวน 28 พฤติกรรม 3. ทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างสรรค์และพัฒนา

นวัตกรรม มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (ค่า PNI = 0.091) รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา (ค่า PNI = 0.089) ด้านการติดต่อสื่อสารและการประสานงาน (ค่า PNI = 0.087) มี จริยธรรมในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (ค่า PNI = 0.083) ด้านการแสวงหาข้อมูลและการนำข้อมูลมา ใช้งาน (ค่า PNI = 0.076) และด้านบูรณาการและสร้างองค์ความรู้เพื่อการเรียนรู้ด้วยดิจิทัล (ค่า PNI = 0.064) ตามลำดับ จากการพิจารณาความต้องการจำเป็นโดยใช้ค่า PNI Modified พบว่า ทักษะทั้ง 6 ทักษะมีค่าเกินร้อยละ 5 ($PNI > 0.05$) ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในระดับยอมรับได้สำหรับนำข้อมูลไปใช้ในการ พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะครูไทยในยุคดิจิทัล

งานวิจัยต่างประเทศ

Zakharov (2021) ศึกษาเรื่องการรู้สารสนเทศและความสามารถด้านดิจิทัลของ ครูในยุคของการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล การศึกษานี้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของความเข้าใจและใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล และสมรรถนะด้านดิจิทัลของกลุ่มชุมชนครูขนาดใหญ่ในภูมิภาคหนึ่งของเซนต์ปี เตอร์สเบิร์ก โดยการศึกษาประกอบด้วยการคำนวณดัชนีความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและดัชนี สมรรถนะของกลุ่มคุณครูที่จัดทำขึ้น โดยใช้ช่วงของเครื่องมือวินิจฉัยของศูนย์วิจัย NAFI พบว่า ครูของ องค์กรการศึกษาทั่วไปมีความสามารถด้านไอซีทีในระดับปานกลาง ในขณะที่เดียวกันกลุ่มคุณครูมีความ เปิดกว้างมากขึ้นในการยอมรับการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีกับการสอนและการเพิ่ม ประสิทธิภาพทางวิชาชีพ โดยเฉพาะในการฝึกอบรมครูคนอื่นๆ หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมเชิง นวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ซับซ้อน และพบว่ากิจกรรมการสอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลมากที่สุดคือเนื้อหาการประเมินและการพัฒนา กิจกรรมที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุดคือ เทคโนโลยีและการจัดการทรัพยากรดิจิทัล โดยความสามารถด้านดิจิทัลของครูขึ้นอยู่กับ 1. อายุ (ครูที่มี อายุ 35-49 ปีมีความสามารถด้านดิจิทัลสูงกว่า) 2. ประสบการณ์ในการใช้ ICT (ครูที่มีประสบการณ์การ ใช้ ICT เป็นเวลา 16 ปีขึ้นไปจะมีความสามารถด้านดิจิทัลสูงกว่า) 3. ระดับการศึกษาของนักเรียนที่ครู สอน (ครูระดับมัธยมศึกษามีการเตรียมพร้อมมากขึ้นสำหรับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณ และสม่ำเสมอ) 4. ลักษณะเฉพาะและข้อกำหนดของวิชาที่สอน (ครูคณิตศาสตร์และ วิทยาการคอมพิวเตอร์มีความสามารถด้าน ICT ในระดับที่สูงกว่า) 5. ความพยายามของครูในด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ (ดัชนีความสามารถ ICT จะสูงขึ้นหากครูได้รับการฝึกอบรมขั้นสูงในช่วงสองปี ที่ผ่านมา) ทั้งนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสามารถดิจิทัลกับเพศ หรือประสบการณ์การ สอนของครูที่ทำงานในองค์กรการศึกษาทั่วไป ตลอดจนประสบการณ์การสอน เมื่อเชื่อมโยงผล การศึกษาความสามารถ ICT ของครูกับโมเดล SMAR สังเกตได้ว่าการนำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลไป ใช้ในกระบวนการศึกษามีสองระดับ "การทดแทน" และ "การปรับปรุง" สองระดับนี้ช่วยให้มั่นใจได้ว่า การศึกษาแบบดั้งเดิมจะยังคงใช้งานได้และเตรียมเราให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โซน

วิศวกรรมการสอนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเป้าหมายการเรียนรู้ การเขียนเนื้อหา การเลือกวิธีการสอน รูปแบบและวิธีการประเมินผลการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

Aditya (2022) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในการศึกษาปฐมวัย การวิจัยเชิงคุณภาพจากมุมมองของครู ซึ่งในยุคดิจิทัลครูต้องมีทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับ ICT มากขึ้น ในการศึกษาที่ตรวจสอบการรับรู้ของครูปฐมวัยเกี่ยวกับการใช้ ICT ในกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ผ่านการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูปฐมวัย 53 คน ในอินโดนีเซีย ข้อมูลที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการเขียนโค้ดเฉพาะเรื่อง การวิจัยได้รับข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับการรับรู้ของครูต่อการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ใน 5 หัวข้อหลัก ได้แก่ 1. ประโยชน์ด้าน ICT (8 หัวข้อย่อย) 2. ความสำคัญของความสามารถด้าน ICT (2 หัวข้อย่อย) 3. การส่งเสริมการฝึกอบรม ICT (5 หัวข้อย่อย) 4. การใช้ ICT (6 หัวข้อย่อย) และ 5. อุปสรรคในการใช้ ICT (5 หัวข้อย่อย) ผลการศึกษาสรุปได้ว่าครูปฐมวัยมีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้ ICT และพบว่าครูยังคงประสบปัญหาในการบูรณาการ ICT เข้ากับกิจกรรมออนไลน์ของตน แม้ว่าครูจะมีความเข้าใจในการใช้ ICT แต่พวกเขามีอุปสรรคในการใช้งานอันเป็นผลมาจากการขาดการสนับสนุนด้านเทคนิคและการฝึกอบรม ICT จึงจำเป็นต้องส่งเสริมการฝึกอบรม ICT ที่รองรับการใช้ ICT ของครูปฐมวัยให้มากขึ้น

Teguh (2022) ศึกษาความสามารถของครูที่ผู้บริหาร โรงเรียนต้องการในยุคดิจิทัล ครูในฐานะผู้นำในด้านการศึกษามีจำเป็นต้องมีความสามารถในการยุคดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารโรงเรียนมีความคาดหวังว่าความสามารถของครูที่สอนในโรงเรียนจะเป็นไปตามความต้องการในการพัฒนาในปัจจุบัน การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดความสามารถของครูที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 28 ข้อ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 272 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 1.6 พอใจมาก ร้อยละ 51.6 พอใจ ร้อยละ 46 ไม่พอใจ และร้อยละ 0.8 ไม่พอใจอย่างมากต่อความสามารถของครู เมื่อพิจารณาจากข้อคำถาม 28 ข้อที่ใช้ในการศึกษานี้ ข้อค้นพบที่ได้คือ 1. มีความสามารถสองประการ ได้แก่ ความสามารถส่วนบุคคลและความสามารถทางสังคมในทุกด้านที่เป็นเลิศ 2. ความสามารถสองประการ ได้แก่ ความสามารถด้านความรู้ข้อมูลและความสามารถระดับมืออาชีพเป็นความสามารถที่จำเป็นที่สุด 3. ความสามารถย่อยด้านการสอนมีความจำเป็นเร่งด่วน 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ความสามารถในการอำนวยความสะดวกตามศักยภาพในการพัฒนานักเรียน ความสามารถในการใช้ผลการประเมินและการประเมินผล และความสามารถในการดำเนินการใดตรงเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ครูมีความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งครูในยุคดิจิทัลจึงต้องมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการ ทศน์ใหม่ทางการศึกษา เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับ ลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นดิจิทัลมากขึ้น ดังนั้นสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลจึงมีความสำคัญมาก สำหรับวิชาชีพครูที่จะทำให้ครูมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยจึง เห็นความสำคัญของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล โดยในแต่ละโรงเรียน ครูย่อมมีสมรรถนะต่างกัน ขึ้นอยู่กับเพศ ประสบการณ์การสอน และวุฒิการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาศึกษา และได้นำไปสู่ การกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3,839 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2566 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยจำแนกตามจังหวัด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งชั้นตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนครู	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชลบุรี	2,442	223
ระยอง	1,397	127
รวม	3,839	350

(ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, พ.ศ. 2566)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานุเทศ์ และครูเชี่ยวชาญ รวมทั้งสิ้น 10 คน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งพิจารณาจากความเชี่ยวชาญและความเหมาะสมของตำแหน่งหน้าที่ภายในองค์กรที่ตรงกับประเด็นที่ต้องการศึกษาดังนี้

2.1 เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอน การเขียนตำรา/บทความ การทำวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล

2.2 เป็นผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานุเทศ์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวุฒิทางการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.3 เป็นครูเชี่ยวชาญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้แก่ แบบสอบถาม และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองประเภท ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามครูเกี่ยวกับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ การสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 29 ข้อ ใน 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

ด้านที่ 2 เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

ด้านที่ 3 มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน

ด้านที่ 4 พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง

ด้านที่ 5 ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม จำนวนด้านละ 6 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ซึ่งแบ่งเกณฑ์น้ำหนักได้ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกแนวทางการพัฒนาที่เห็นว่ามีค่ามากที่สุด 3 แนวทางโดยไม่ได้เรียงลำดับ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

ด้านที่ 2 เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

ด้านที่ 3 มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน

ด้านที่ 4 พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง

ด้านที่ 5 ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล โดยสังเคราะห์ตามแนวคิดนักวิชาการทางด้านการศึกษา เป็นจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย สมรรถนะด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน สมรรถนะด้านการเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) สมรรถนะด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปรารถนาดี ห่วงใยผู้เรียน สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และสมรรถนะด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตรวจสอบ เสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สำนวนภาษา และหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1.3.1 ผศ.ดร.สมพงษ์ ปั่นหุ่่น

อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย ประเมิน และสถิติการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.3.2 ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น

อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.3.3 ผศ.ดร.ปรีชนันท์ เจริญอาภรณ์วัฒนา

อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ พบว่าแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอประธานและคณะกรรมการผู้ควบคุมงานนิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

1.5 นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. เครื่องมือเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลของครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตของคำถามจากประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2) เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 3) มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน 4) พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมนวัตกรรม การศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม นำมาสร้างเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยรวมถึงความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยประสานงานกับภาควิชาการบริหารการศึกษา และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้ชื่อสถาบัน เพื่อเป็นไปตามเกณฑ์จริยธรรมในการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.3 ผู้วิจัยยื่นโครงการวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพาในระบบการขอรับการพิจารณาจริยธรรมวิจัย มหามหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วผู้วิจัยก็ดำเนินการในขั้นตอนถัดไป

1.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และนำหนังสือขอความร่วมมือจากคณะศึกษาศาสตร์ ไปขออนุญาตและความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และโรงเรียนในสังกัดที่ได้รับการสุ่มให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.5 ผู้วิจัยประสานงานกับโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือให้ประสานงานกับข้าราชการครูในโรงเรียน โดยผู้วิจัยจะส่งลิ้งค์แบบสอบถามไปพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์ โดยที่ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถตอบคำถามลงในแบบสอบถามออนไลน์ได้เลย ทั้งนี้การตอบกลับแบบสอบถามออนไลน์จะมีการตั้งคำถามตอบกลับจำกัดให้ตอบกลับได้เพียง 1 ครั้งต่อ 1 บัญชี โดยข้อมูลทั้งหมดจะลิงค์มาที่ฐานข้อมูล google form ที่ผู้วิจัยได้จัดตั้งระบบไว้ ทั้งนี้ข้อมูลจะถูกเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีรหัสผ่านของผู้วิจัยเท่านั้น โดยมีการเก็บรักษาเอาไว้เป็นเวลาหนึ่งปี ส่วนเอกสารที่กลุ่มตัวอย่างกรอกผ่านทางออนไลน์จะเก็บไว้บน Google Drive โดยมีระบบป้องกันการเข้าถึงตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยข้อมูลและมีผู้วิจัยคนเดียวเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้และผู้วิจัยจะไม่เผยแพร่หรือเข้าถึงข้อมูลต่อผู้อื่นและผู้วิจัยจะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และหลังจากมีการเผยแพร่ผลการวิจัย ข้อมูลใน Google Drive จะถูกทำลายหลังจากนั้นทันที

1.6 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีระยองจำนวน 350 คน

1.7 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างและนำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์ก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิจัยเชิงคุณภาพโดยแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์

2.2 ผู้วิจัยประสานงาน โดยการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 10 คน โดยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งข้อมูลจะถูกบันทึกไว้บน Google Drive โดยมีระบบป้องกันการเข้าถึงตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยข้อมูลและมีผู้วิจัยคนเดียวเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และผู้วิจัยจะไม่เผยแพร่หรือการเข้าถึงข้อมูลต่อผู้อื่นและผู้วิจัยจะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และหลังจากมีการเผยแพร่ผลการวิจัย ข้อมูลใน Google Drive จะถูกทำลายหลังจากนั้นทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษาวิจัย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิด บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2556)

4.51-5.00 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับดีมาก

3.51-4.50 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับดี

2.51-3.50 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2.2 จำแนกและจัดระบบข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่ได้นำมาจำแนกและจัดหมวดหมู่

ให้เป็นระบบ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Content Analytic)

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น

2.4 นำเสนอข้อมูลเป็นข้อความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\text{สูตรการหาค่าร้อยละ (Percentage)} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. วิเคราะห์สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 53)

$$\text{สูตรการหาค่าคะแนนเฉลี่ย} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูล

สูตรการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

3. การเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา
วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบที (t-test) t-independent โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 114)

สูตร
$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

4. การเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์การสอน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วย F-test โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 143)

สูตร
$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบนัยสำคัญ
	MS_b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง
 รายคู่ต่อไปด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 117)

สูตร
$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (K-1)}$$

เมื่อ	M_1 และ M_2	แทน	ค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง
	n_1 และ n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาทดสอบ
	$df = (K-1), (K-2)$	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	การทดสอบโดยใช้ค่า t -test
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F -distribution)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
df	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์
การทดสอบค่าที (t -test)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกประสบการณ์การสอน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	125	35.7
	หญิง	225	64.3
	รวม	350	100.0
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	208	59.4
	ปริญญาโทขึ้นไป	142	40.6
	รวม	350	100.0
ประสบการณ์การสอน	น้อยกว่า 5 ปี	95	27.1
	5 - 10 ปี	138	39.4
	มากกว่า 10 ปี	117	33.4
	รวม	350	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 และเพศหญิงจำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 และมีระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 และประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	n = 350		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	4.21	0.45	ดี	3
2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	4.17	0.46	ดี	5
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน	4.45	0.50	ดี	1
4. พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง	4.28	0.47	ดี	2
5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.19	0.48	ดี	4
รวม	4.26	0.47	ดี	

จากตารางที่ 4 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับสมรรถนะครูในยุค
ดิจิทัลตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี
ห่วงใยผู้เรียน 2) การพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) การมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียน
การสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการ
สอน โดยรวมและรายด้าน

การมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	n = 350		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ท่านแสวงหาความรู้ผ่านสื่อดิจิทัล และนำไปบูรณา การเพื่อจัดการศึกษาให้มีศักยภาพ เหมาะสมกับยุค ปัจจุบัน	4.23	0.77	ดี	4

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	n = 350		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
2. ท่านใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของผู้เรียน	4.25	0.73	ดี	2
3. ท่านใช้เครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่วและเกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน	4.20	0.74	ดี	5
4. ท่านนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว	4.26	0.75	ดี	1
5. ท่านใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน	4.23	0.76	ดี	3
6. ท่านผลิตสื่อทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อการจัดการเรียนรู้ เช่น คลิปวิดีโอ ใบงาน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น	4.13	0.73	ดี	6
รวม	4.22	0.75	ดี	

จากตารางที่ 5 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 2) ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของผู้เรียน และ 3) ครูใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) โดยรวมและรายด้าน

เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	n = 350		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ท่านมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.12	0.73	ดี	4
2. ท่านสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	4.12	0.74	ดี	5
3. ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	4.19	0.74	ดี	3
4. ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ	4.21	0.78	ดี	2
5. ท่านได้จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้	4.23	0.75	ดี	1
รวม	4.17	0.75	ดี	

จากตารางที่ 6 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูได้จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ 2) ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ และ 3) ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเองตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตน ห่วงใยผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน

การมีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตน ห่วงใยผู้เรียน	n = 350		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ท่านยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด	4.44	0.78	ดี	5
2. ท่านเป็นผู้มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการที่ดีแก่นักเรียน	4.46	0.73	ดี	2
3. ท่านมีความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาในทางที่ดีอย่างเท่าเทียม	4.44	0.75	ดี	4
4. ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท	4.45	0.73	ดี	3
5. ท่านสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.43	0.75	ดี	6
6. ท่านมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ	4.49	0.71	ดี	1
รวม	4.45	0.74	ดี	

จากตารางที่ 7 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตน ห่วงใยผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ 2) ครูเป็นผู้มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการที่ดีแก่นักเรียน และ 3) ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาทตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาดตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง โดยรวมและรายด้าน

การพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง	n = 350		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ท่านพร้อมพัฒนาตนเองและเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิมเสมอ	4.38	0.72	ดี	1
2. ท่านมีการสำรวจและประเมินตนเอง เพื่อจะได้แก้ไขหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น	4.32	0.73	ดี	2
3. ท่านแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้ตนเองได้รับรู้ข่าวสาร ทันต่อการเรียนแปลงอยู่ตลอดเวลา	4.32	0.74	ดี	3
4. ท่านสร้างความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการเอาเนื้อหาความรู้เดิมมาประสานกันอย่างสมเหตุสมผลกับเนื้อหาความรู้ใหม่ มีการคิดค้น พัฒนา นำไปปฏิบัติจริงในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ	4.17	0.77	ดี	6
5. ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย เพื่อร่วมสร้างความเข้าใจและ/หรือพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี	4.24	0.74	ดี	5
6. ท่านเข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ	4.26	0.74	ดี	4
รวม	4.28	0.74	ดี	

จากตารางที่ 8 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาดตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูพร้อมพัฒนาตนเองและเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิมเสมอ 2) ครูมีการสำรวจและประเมินตนเอง เพื่อจะได้แก้ไขหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และ 3) ครูแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้ตนเองได้รับรู้ข่าวสารทันต่อการเรียนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยรวมและรายด้าน

การส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	n = 350		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ท่านคิดค้นและสร้างสรรค์ให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ กระบวนการ เครื่องมือหรือผลงานที่เป็น นวัตกรรมสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.19	0.75	ดี	3
2. ท่านมักแสวงหาสิ่งใหม่ๆ ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อ สร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เสมอ	4.16	0.75	ดี	5
3. ท่านทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมในการ แก้ปัญหาและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.08	0.73	ดี	6
4. ท่านสร้างสื่อการสอนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและแก้ไข สื่อการสอนที่มีอยู่แล้วเพื่อปรับให้เข้ากับความเหมาะสม ของผู้เรียน	4.19	0.77	ดี	4
5. ท่านปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น กว่าเดิม	4.27	0.75	ดี	2
6. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนา นักเรียนตามความถนัดและความสนใจ	4.28	0.74	ดี	1
รวม	4.19	0.75	ดี	

จากตารางที่ 9 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนตามความถนัดและความสนใจ 2) ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม และ 3) ครูคิดค้นและสร้างสรรค์ให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ กระบวนการ เครื่องมือหรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์
การทดสอบค่าที (t-test)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	เพศ							
	ชาย (n = 125)				หญิง (n = 225)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียน การสอน	4.14	0.42	ดี	5	4.25	0.50	ดี	3
2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง (Constructionism)	4.15	0.45	ดี	4	4.19	0.46	ดี	5
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปราม ห่วงใยผู้เรียน	4.29	0.47	ดี	1	4.54	0.49	ดีมาก	1
4. พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง	4.22	0.46	ดี	2	4.31	0.48	ดี	2
5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.16	0.44	ดี	3	4.21	0.50	ดี	4
รวม	4.19	0.45	ดี		4.30	0.49	ดี	

จากตารางที่ 10 สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายมีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีทั้ง
โดยรวมและรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีคุณธรรม
จริยธรรม ปราบปราม ห่วงใยผู้เรียน 2) พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) ส่งเสริม
นวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตามลำดับ เพศหญิงมีสมรรถนะครู
ในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีทั้งโดยรวมและรายด้าน ยกเว้นด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปราม
ห่วงใยผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มี
คุณธรรม จริยธรรม ปราบปราม ห่วงใยผู้เรียน 2) พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) มี
ทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	เพศ				t	p
	ชาย (n = 125)		หญิง (n = 225)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	4.14	0.42	4.25	0.50	-2.207*	.028
2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	4.15	0.45	4.19	0.46	-.843	.400
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน	4.29	0.47	4.54	0.49	-4.564*	.000
4. พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง	4.22	0.46	4.31	0.48	-1.692	.092
5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.16	0.44	4.21	0.50	-1.054	.293
รวม	4.19	0.45	4.30	0.49	-2.782*	.006

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 11 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน และ 2) ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีระดับสมรรถนะสูงกว่าเพศชาย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ระดับการศึกษา							
	ปริญญาตรี (n = 208)				ปริญญาโทขึ้นไป (n = 142)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	4.26	0.48	ดี	3	4.14	0.47	ดี	5
2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	4.20	0.46	ดี	5	4.14	0.46	ดี	4
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน	4.49	0.50	ดี	1	4.39	0.50	ดี	1
4. พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง	4.33	0.47	ดี	2	4.21	0.47	ดี	2
5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.22	0.49	ดี	4	4.15	0.46	ดี	3
รวม	4.30	0.38	ดี		4.20	0.36	ดี	

จากตารางที่ 12 สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า

ปริญญาตรีมีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน 2) พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ตามลำดับ

ปริญญาโทขึ้นไปมีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน 2) พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตามลำดับ

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		ปริญญาโทขึ้นไป			
	(n = 208)		(n = 142)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	4.26	0.48	4.14	0.47	2.272*	.024
2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	4.20	0.46	4.14	0.46	1.341	.181
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน	4.49	0.50	4.39	0.50	1.971*	.049
4. พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง	4.33	0.47	4.21	0.47	2.456*	.015
5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.22	0.49	4.15	0.46	1.362	.174
รวม	4.30	0.38	4.20	0.36	2.425*	.016

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านจำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2) ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน และ 3) ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีระดับสมรรถนะสูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำนวนประสบการณ์สอน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ของจำนวนประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ประสบการณ์การสอน									
	น้อยกว่า 5 ปี (n = 95)					5 – 10 ปี (n = 138)				
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD
1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	4.28	0.43	ดี	3	4.27	0.47	ดี	3	4.09	0.50
2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	4.22	0.42	ดี	5	4.21	0.46	ดี	5	4.10	0.48
3. มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณาคดี ห่วงใยผู้อื่น	4.41	0.49	ดี	1	4.47	0.52	ดี	1	4.46	0.48
4. พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง	4.31	0.47	ดี	2	4.36	0.48	ดี	2	4.18	0.45
5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.26	0.45	ดี	4	4.24	0.47	ดี	4	4.08	0.49
รวม	4.29	0.36	ดี		4.31	0.38	ดี		4.18	0.36

จากตารางที่ 14 สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ของเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า

ประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน 2) พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ตามลำดับ

ประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี มีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน 2) พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ตามลำดับ

ประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี มีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน 2) พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	แหล่งความแปรปรวน					
		SS	df	MS	F	p
1. มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.543	2	1.272	5.702*	0.004
	ภายในกลุ่ม	77.385	347	0.223		
	รวม	79.929	349			
2. เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	ระหว่างกลุ่ม	0.966	2	0.483	2.325	0.099
	ภายในกลุ่ม	72.093	347	0.208		
	รวม	73.059	349			
3. มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.255	2	0.128	0.511	0.600
	ภายในกลุ่ม	86.631	347	0.250		
	รวม	86.886	349			

ตารางที่ 15 (ต่อ)

สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
4. พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2.122	2	1.061	4.816*	0.009
	ภายในกลุ่ม	76.462	347	0.220		
	รวม	78.585	349			
5. ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2.109	2	1.055	4.747*	0.009
	ภายในกลุ่ม	77.086	347	0.222		
	รวม	79.196	349			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.163	2	0.581	4.280*	0.015
	ภายในกลุ่ม	47.130	347	0.136		
	รวม	48.293	349			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้านจำนวน 3 ด้าน คือ 1) มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2) พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์การสอน รายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบรายคู่สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอนโดยรวม

ประสบการณ์การสอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	4.29	-	0.01809	0.11050
5 - 10 ปี	4.31		-	.12859*
มากกว่า 10 ปี	4.18			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบรายกลุ่มสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

ประสบการณ์การสอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	4.28	-	0.00425	.18318*
5 - 10 ปี	4.27		-	.17893*
มากกว่า 10 ปี	4.09			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การสนน้อยกว่า 5 ปีแตกต่างกับมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสนน้อยกว่า 5 ปี มีสมรรถนะด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสนมากกว่า 10 ปี และประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบรายกลุ่มสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและ
ต่อเนื่อง

ประสบการณ์การสอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	4.31	-	0.04981	0.13005
5 - 10 ปี	4.36	-	-	.17986*
มากกว่า 10 ปี	4.18	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและ
ต่อเนื่อง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การ
สอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะ
ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่องมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบรายกลุ่มสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา
ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ประสบการณ์การสอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
น้อยกว่า 5 ปี	4.26	-	0.01339	.17209*
5 - 10 ปี	4.24	-	-	.15871*
มากกว่า 10 ปี	4.08	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน ด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา
ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี แตกต่างกับมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มี
ประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีสมรรถนะด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบ
กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี และ

ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตารางที่ 20 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. สถานศึกษาจัดอบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกต้องวิธี	279	26.57	1
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้บ่อยขึ้น ทั้งในชีวิตประจำวันและในการจัดการเรียนการสอน	261	24.86	2
3. สถานศึกษากำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ	187	17.81	3
4. สถานศึกษาจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศภายในโรงเรียน เพื่อคอยให้คำปรึกษาในเรื่องการใช้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ ให้กับครูและผู้ที่สนใจ	106	10.09	5
5. ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบาย ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง	143	13.62	4
6. ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีการกำหนดให้ครูทุกคนต้องสอบภาคความรู้และภาคปฏิบัติทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดให้เป็นหนึ่งในเงื่อนไขในการต่ออายุใบประกอบวิชาชีพ	74	7.05	6
รวม	1050	100	

จากตารางที่ 20 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดอบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกต้องวิธี 2) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้บ่อยขึ้น ทั้งในชีวิตประจำวันและในการจัดการเรียนการสอน และ 3) สถานศึกษากำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล			
ด้านการพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. สถานศึกษาจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	270	25.72	1
2. สถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	221	21.05	3
3. สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism	195	18.57	4
4. สถานศึกษาคัดเลือกครูที่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ที่ชัดเจน เพื่อเป็นต้นแบบในการเผยแพร่และขยายผลให้แก่ครูอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้	121	11.52	5
5. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น	243	23.14	2
รวม	1050	100	

จากตารางที่ 21 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 2) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น และ 3) สถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. สถานศึกษาปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมฝึกการอบรม จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ แนะนำ ชี้แจง หรือปลูกฝังแนวคิดในเรื่องที่ต้องการ จนเกิดการรับรู้ ซึมซับจนคิดเป็นนิสัย นำไปประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	276	26.29	1
2. สถานศึกษาปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณให้รางวัล	195	18.57	3
3. สถานศึกษาจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมครู	239	22.76	2
4. สถานศึกษาจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของครู	83	7.91	6
5. ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบายกำหนดจรรยาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นมาตรการที่ใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพครู	115	10.95	5
6. ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ ติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผลการพัฒนาวินัยและจริยธรรมของข้าราชการครูอย่างสม่ำเสมอ	142	13.52	4
รวม	1050	100	

จากตารางที่ 22 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม จริยธรรม บรรณาคดี ห่วงใยผู้เรียน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมฝึกการอบรม จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ แนะนำ ชี้แจง หรือปลูกฝังแนวคิดในเรื่องที่ต้องการ จนเกิดการรับรู้ ซึมซับจนคิดเป็นนิสัย นำไปประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) สถานศึกษาจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมครู และ 3) สถานศึกษาปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณให้รางวัล ตามลำดับ

ตารางที่ 23 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
ด้านการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง			
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	196	18.67	3
2. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ	292	27.81	1
3. สถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศ ช่วยให้การควบคุม การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น	214	20.38	2
4. สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาครู ทั้งในระดับสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน	153	14.57	4
5. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน	113	10.76	5
6. สถานศึกษากำหนดให้นำผลจากการพัฒนาตนเองไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานครู	82	7.81	6
รวม	1050	100	

จากตารางที่ 23 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ 2) สถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศ ช่วยให้การควบคุม การ

ตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น และ 3) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ความถี่ ร้อยละและอันดับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล			
ด้านการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. สถานศึกษาส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู	237	22.57	2
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการถอดบทเรียนครูที่ประสบความสำเร็จ	146	13.90	4
3. สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	274	26.10	1
4. สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มียอดความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ มีหลักเหตุและผลในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	108	10.29	6
5. สถานศึกษาจัดอบรม สนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศ และสร้างคลังข้อมูล	120	11.43	5
6. สถานศึกษาจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้	165	15.71	3
รวม	1050	100	

จากตารางที่ 24 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

- 1) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 2) สถานศึกษาส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู และ 3) สถานศึกษาจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2) ด้านความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 3) ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 5) ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ และครูเชี่ยวชาญ รวมทั้งสิ้น 10 คน โดยมีรายละเอียดประเด็นหัวข้อการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ชี้แจง สร้างความเข้าใจ ปรับทัศนคติโดยเน้นให้ครูตระหนักเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ฝ่ายบริหารต้องประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจกับครูเกี่ยวกับการใช้ไอซีทีในการจัดการเรียนการสอนและกำหนดนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทุกกลุ่มสาระต้องมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อการเรียนรู้ไอซีทีเป็นเครื่องมือในการจัดการ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...ผู้บริหารต้องสร้างแนวคิดเชิงบวกให้กับครูผู้สอนว่าครูสามารถนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างไรทำให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนในด้านของอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...ต้องเริ่มตั้งแต่กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียน ที่จะต้องบ่งบอกและให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ครูจะมีทักษะในเรื่องของการพัฒนาในเรื่องของ ICT เพื่อให้เป็นหมุดหมายของโรงเรียนที่ต้องเกิดขึ้น ให้ครูได้รับรู้และได้ตระหนักว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องนี้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...ต้องปรับทัศนคติของครูให้ครูตระหนักว่าในปัจจุบันการใช้ ICT เป็นเรื่องที่มีความจำเป็น เป็นเครื่องมือของครูในการช่วยในการเรียนการสอนง่ายขึ้น สะดวกขึ้น...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

1.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน หรือส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้ครูเข้ารับการอบรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับทักษะการใช้ไอซีที และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้สื่อไอซีทีเป็นระยะอย่างต่อเนื่องผ่านกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อไอซีทีโดยใช้ระยะเวลาสั้นๆ ในที่ประชุมครูของโรงเรียน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...ในปัจจุบันครูรุ่นใหม่ ๆ มักจะไม่ค่อยมีปัญหาในเรื่องการใช้สื่อไอซีทีในการเรียนการสอน แต่จะเป็นปัญหากับครูอาวุโส ซึ่งแม้จะพยายามเรียนรู้แล้ว แต่หากต้องรับการอบรมพร้อมกับครูรุ่นใหม่จะไม่สามารถเข้าใจได้ทันครูรุ่นใหม่ ถ้าจะพัฒนาครูรุ่นเก่าให้มีทักษะการใช้ไอซีที ต้องให้ครูรุ่นเก่ามาอบรมด้วยกันเฉพาะกลุ่ม หรืออาจให้มีครูรุ่นใหม่มาเป็นพี่เลี้ยง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ฝ่ายบริหารต้องวางแผนในการพัฒนาเริ่มจากการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูโดยจัดหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ จากนั้นให้ครูนำความรู้ที่ได้ไปดำเนินการปฏิบัติ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...จัดอบรมครูโดยใช้โปรแกรมที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์ไอซีทีที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งสนับสนุนซอฟต์แวร์สำหรับการจัดประชุมออนไลน์หรือสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น โปรแกรม zoom และใช้แพลตฟอร์มของ Google...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ต้องเริ่มตั้งแต่กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียน ที่จะต้องบ่งบอกและให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ครูจะมีทักษะในเรื่องของการพัฒนาในเรื่องของ ICT เพื่อให้เป็นหมุดหมายของโรงเรียนที่ต้องเกิดขึ้น ให้ครูได้รับรู้และได้ตระหนักว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ หลังจากนั้นคือแผนส่วนของแผนพัฒนาโรงเรียน แผนปฏิบัติการโรงเรียน ซึ่งต้องมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...แนวทางการพัฒนาควรมี 4 ขั้นตอน คือ 1. ครูควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอน และนำผลการวิเคราะห์มากำหนดเป็นเป้าหมายของการพัฒนา 2. โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ทำให้ครูมีการวางแผนการพัฒนาตนเอง เช่น การทำ PA โดยครูควรระบุจุดเน้นในแต่ละระดับ 3. โรงเรียนจัดกิจกรรมหรือโครงการ เช่น การประชุมอบรม สัมมนาที่ให้ครูได้มีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองที่หลากหลาย 4. ส่งเสริมกิจกรรมที่ครูได้นำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ และมีการสะท้อนผลในการจัดกิจกรรม โดยในการพัฒนาด้านทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ควรเน้นว่าครูควรเลือกระดับความพร้อมในการพัฒนาสื่อที่เป็น ICT ของตนเองว่าอยู่ระดับใด ระดับที่สร้างด้วยตนเองหรือระดับคัดลอกของผู้อื่นมาใช้ ให้มีความน่าสนใจและสอดคล้องตามที่วิเคราะห์ไว้ตอนต้น...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...ถ้าจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันแล้วพบว่าครูมีความต้องการพัฒนาในด้านทักษะ ICT ทางเขตพื้นที่การศึกษาสามารถที่จะจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหรือใช้หลักการนิเทศเข้าไปช่วยด้วยจนกว่าจะบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...โรงเรียนมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการนำ ICT มาใช้เป็นสื่อในการสอนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรายวิชาครูสามารถปรับให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาที่ตนเองสอน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งศึกษาสภาพปัญหาในปัจจุบัน ศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของครู ศึกษาบริบทของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนา ทั้งดังกล่าวสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ในเรื่องของ ICT ในมุมมองของการปรับเปลี่ยนยุคสมัย การใช้ ICT ในแต่ละยุคสมัยมีความแตกต่างกัน สิ่งแรกต้องศึกษาจำนวนครู บุคลากรในโรงเรียนว่ามีครูแต่ละกลุ่มประสบการณ์มีจำนวนเท่าไร เพราะการประยุกต์ใช้ ICT ในโลกปัจจุบันมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และความคล่องตัวของครูแต่ละกลุ่มประสบการณ์จะมีความแตกต่างกัน ซึ่งในการพัฒนาองค์ความรู้การใช้ ICT ให้กับครูยุคใหม่สามารถพัฒนาได้เลย แต่หากเป็นครูยุคเก่าการพัฒนาต้องเป็นในรูปแบบปลายเปิดที่ครูพอจะทำได้ ดังนั้นในการที่จะพัฒนาครูในด้านการใช้ ICT ต้องรู้ว่าพื้นฐานครูส่วนใหญ่เป็นอย่างไร และในการที่จะให้ครูใช้ ICT ผู้บริหารต้องเปิดกว้าง คือครูสามารถเลือกใช้ได้อย่างหลากหลายตามความถนัดของครู และในการพัฒนาครูในด้านการใช้ ICT ให้ครูสามารถเลือกที่จะพัฒนาตามความต้องการและความถนัดได้ หรือหากไม่มีความถนัดก็พัฒนาในสิ่งที่ครูจะสามารถเข้าใจได้เป็นอันดับแรก หลังจากนั้นค่อยยกระดับการพัฒนาในระดับต่อไป ทั้งนี้ก็

ต้องมีในบางกิจกรรมที่ต้องการให้เป็นไปในทางเดียวกันทั้งโรงเรียนก็ต้องพัฒนาพร้อมกันทั้งครูยุคเก่าและครูยุคใหม่ หากแต่ต้องมีการติดตามผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการพัฒนา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...แนวทางการพัฒนาควรมี 4 ขั้นตอน คือ 1. ครูควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอน และนำผลการวิเคราะห์มากำหนดเป็นเป้าหมายของการพัฒนา 2. จัดกิจกรรมที่ทำให้ครูมีการวางแผนการพัฒนาตนเอง เช่น การทำ PA โดยครูควรระบุจุดเน้นในแต่ละระดับอย่างไร 3. จัดกิจกรรมหรือโครงการ เช่น การประชุม อบรม สัมมนาที่ให้ครูได้มีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองที่หลากหลาย 4. ส่งเสริมกิจกรรมที่ครูได้นำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ และมีการสะท้อนผลในการจัดกิจกรรม โดยในการพัฒนาด้านทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ควรเน้นว่าครูควรเลือกระดับความพร้อมในการพัฒนาสื่อที่เป็น ICT ของตนเองว่าอยู่ระดับใด ระดับที่สร้างด้วยตนเองหรือระดับคัดเลือกของผู้อื่นมาใช้ ให้มีความน่าสนใจ และสอดคล้องตามที่วิเคราะห์ไว้ตอนต้น...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...ทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฉะนั้นต้องดูว่าครูขาดทักษะด้านนี้อย่างไร และดูว่าเป้าหมายที่ครูต้องการพัฒนาผู้เรียนไปถึงเป้าหมายหรือไม่ ซึ่งทักษะ ICT เป็นลักษณะของสมรรถนะอย่างหนึ่งที่มีหลายระดับชั้น ซึ่งหากจะพัฒนาควรระบุกลุ่มให้ชัดเจน ถ้าพัฒนากว้างเกินไปความเห็นผลจะไม่ค่อยเกิด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจว่าครูมีจุดแข็งและจุดอ่อนอะไรบ้างที่เกี่ยวกับไอซีที จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาว่าจะพัฒนาในประเด็นไหน โดยในการพัฒนาต้องอย่างลึ้มว่าครูแต่ละคนมีศักยภาพไม่เท่ากัน จุดแข็งจุดอ่อนต่างกัน ดังนั้น ในการพัฒนาควรทำในเชิงส่วนบุคคลด้วย และในเชิงกลุ่มด้วย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

2. แนวทางการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

(Constructionism)

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

2.1 สถานศึกษาจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูเพื่อให้ครูมีประสบการณ์เกี่ยวกับแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ฝ่ายบริหารร่วมกับกลุ่มงานนิเทศภายในสถานศึกษา ควรจัดอบรมให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฝึกการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบ วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปเป็นองค์ความรู้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...อบรมให้ความรู้แก่ครูเพื่อให้ครูมีประสบการณ์และสามารถนำประสบการณ์มาใช้ในการเรียนการสอนได้ และส่งเสริมให้ครูเลือกใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เช่น การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจและให้ความรู้แก่ครูเป็นอันดับแรก โดยการจัดหาวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่จะสามารถให้ครูไปศึกษาและสร้างองค์ความรู้ เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจจึงนำไปใช้กับผู้เรียน อีกทั้งสนับสนุนให้มีการนำกระบวนการ PLC มาใช้เพื่อให้ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้แก่กัน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...สนับสนุนการพัฒนาตนเองในเรื่องการสร้างองค์ความรู้โดยการสนับสนุนการเข้ารับการอบรมที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มในชุมชนแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ของครูเป็นประจำทุกสัปดาห์...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...แนวทางการพัฒนาควรมี 4 ขั้นตอน คือ 1. ครูควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอน และนำผลการวิเคราะห์มากำหนดเป็นเป้าหมายของการพัฒนา 2. จัดกิจกรรมที่ทำให้ครูมีการวางแผนการพัฒนาตนเอง เช่น การทำ PA โดยครูควรระบุจุดเน้นในแต่ละระดับอย่างไร 3. จัดกิจกรรมหรือโครงการ เช่นการประชุม อบรม สัมมนาที่ให้ครูได้มีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองที่หลากหลาย 4. ส่งเสริมกิจกรรมที่ครูได้นำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ และมีการสะท้อนผลในการจัดกิจกรรม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...ต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยอาจมีการพาครูไปศึกษาดูงานเพื่อศึกษาแนวทางต่างๆ ที่น่าสนใจ และจัดอบรมให้ครูเพื่อเพิ่มทักษะของครู...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความเข้าใจและสร้างทัศนคติให้ครูเปลี่ยนความคิดว่าปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยี ครูต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองที่จะสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจและให้ความรู้แก่ครูเป็นอันดับแรก โดยการจัดหาวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่จะสามารถให้ครูไปศึกษาและสร้างองค์ความรู้ เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจจึงนำไปใช้กับนักเรียน อีกทั้งสนับสนุนให้มีการนำกระบวนการ PLC มาใช้เพื่อให้ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้แก่กัน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...ในการพัฒนาครูต้องเริ่มจากให้ครูลองทำด้วยตนเองแล้วจึงจะรู้หลัก ว่าหลักในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นอย่างไร และต้องผสมผสานไปกับวิธีการจัดการเรียนรู้ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนั้นคือ การสอนด้วยกระบวนการ Active Learning และส่งเสริมให้ครูได้ลองออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อที่ครูจะได้ค้นหาวารูปแบบใดเหมาะสมกับธรรมชาติวิชาที่ครูสอนมากที่สุด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ในด้านนี้การสร้างทัศนคติของครูเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ถ้าครูสามารถเปลี่ยนทัศนคติและให้ความสำคัญในเรื่องของทักษะต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้เป็นครูในยุคศตวรรษที่ 21 ฉะนั้นโรงเรียนต้องมีกระบวนการในการสร้างทัศนคติให้ครูเปลี่ยนความคิดว่าปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยี ครูต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองที่จะสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ และโรงเรียนมีกระบวนการพัฒนาให้ครูสามารถนำแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมาใช้ได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...ในการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ต้องสร้างความเชื่อให้ครูเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนพัฒนาได้ โดยการพัฒนาของนักเรียนแต่ละคนมีขอบเขตของระยะเวลาที่ไม่เท่ากัน นักเรียนบางคนสามารถเข้าใจได้เร็ว บางคนต้องใช้เวลามากกว่าจะเข้าใจได้ ครูต้องเป็นผู้คัดเลือก คัดสรร และสร้างการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม สิ่งสำคัญคือครูต้องมีการกำหนดข้อตกลงเพื่อสร้างวินัยในการมีความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง โดยการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นต้องมีความยืดหยุ่น วิธีการควรหลากหลาย ต้องนำไปใช้จริง ต้องนำผลการใช้มาพิจารณาปรับปรุง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...ผู้บริหารต้องสื่อสาร พูดคุยกับครูทุกคนว่าปัจจุบันการเรียนรู้อะไรและพัฒนาตนเองสามารถทำได้อย่างต่อเนื่อง และครูทุกคนสามารถพัฒนาศักยภาพตัวเองได้ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาด้วย

ตนเองตามคอร์สเรียนออนไลน์ต่าง ๆ แต่สิ่งที่สำคัญนอกจากการสื่อสารให้เข้าใจคือ ผู้บริหารต้องให้เวลาและให้การสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นเรื่องของงบประมาณ เวลา เพื่อให้ครูรู้สึกสบายใจที่อยากจะเรียนรู้และพัฒนาตนเอง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

3. แนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณานิติ ห่วงใยผู้เรียนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ กระตุ้น และย้ำเตือนเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ในวาระต่างๆ ที่สามารถทำได้ เช่น การให้โอวาทก่อนการประชุม เพื่อปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้ครูเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ฝ่ายบริหารหรือผู้รับผิดชอบควรชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ความบรรณานิติ และห่วงใยผู้เรียนให้กับครู ทั้งครูรุ่นใหม่และครูที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพครูแล้ว เพื่อให้ครูตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...โรงเรียนปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้ครูเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการทำบุญตักบาตร กิจกรรมการสวดมนต์ หรือกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ในด้านคุณธรรมจริยธรรมมีความเชื่อว่าเป็นสมรรถนะที่มีอยู่ในตัวครูทุกคนอยู่แล้ว แต่จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับทัศนคติของครูแต่ละคน ดังนั้นในการพัฒนาครูในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม คือการสร้างเสริมความตระหนักให้ครูมีความตระหนักในคุณธรรมจริยธรรม โดยการสอดแทรกเรื่องความมีคุณธรรมจริยธรรมไว้ในวาระต่างๆ ที่มีโอกาสกล่าวถึงได้ เช่น การพูดเรื่องคุณธรรมจริยธรรมก่อนเริ่มการประชุมในวาระต่างๆ การพูดในพิธีเปิดกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ก.ศ.มีการกำหนดมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะซึ่งเป็นแนวทางให้ครูต้องมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความห่วงใยต่อนักเรียน ฉะนั้นกระบวนการของโรงเรียนก็ต้องสร้างทัศนคติและสร้างความตระหนักในวิชาชีพครูว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงและมีความคาดหวังของสังคม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งที่มาจากภายใน ดังนั้นต้องส่งเสริมศักยภาพครูและให้ครูยึดจากมาตรฐานจริยธรรม หลักความประพฤติ และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยการพัฒนาผ่าน

นี้ต้องสร้างให้ครูมีจิตวิญญาณของความเป็นครูซึ่งจะครอบคลุมได้ทั้งคุณธรรม จริยธรรม แบบแผนปฏิบัติ ความปรารถนาดี และความช่วยเหลือผู้เรียน ทั้งนี้ต้องสร้างความตระหนักให้ครูยึดผู้เรียนเป็นเป้าหมายว่าครูคือต้นแบบของนักเรียน หากต้องการให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม ครูก็ต้องเป็นแบบอย่างให้นักเรียน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ส่งเสริมให้ครูเรียนรู้ด้านจิตวิทยาให้มากขึ้น และที่สำคัญโรงเรียนอาจต้องมีการสื่อสารให้ครูตระหนักว่าเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

“...ด้วยความเป็นครูทุกคนมีความเมตตาต่อผู้เรียนอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องมีการกระตุ้น ย้ำเตือนด้วยการให้ความรู้แก่ครูในวาระต่างๆ เช่น ในการประชุม ในการพูดคุย เป็นการกระตุ้นและให้ความรู้ย่อย่อยๆ ว่าในการใช้ชีวิตต้องมีคุณธรรมจริยธรรม เพราะตัวครูเองก็ต้องสามารถสอนเรื่องคุณธรรมจริยธรรมต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

3.2 สถานศึกษาจัดอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับครู ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...โรงเรียนควรมีการจัดอบรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้ครูอยู่เป็นเนืองๆ ไม่จำเป็นต้องจัดอบรมทุกปี อาจเป็นในรอบสองปีจัดอบรมหนึ่งครั้งเพื่อให้ครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ส่งเสริมการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...โรงเรียนดำเนินการพัฒนาครู เช่น อบรมในเรื่องของวินัย คุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อให้ครูได้รับรู้และเกิดความตระหนัก อีกทั้งมีมาตรการกำกับติดตามบุคคลที่ทำงานดีก็มีการให้รางวัลเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ บุคคลที่ยังประพฤติปฏิบัติไปในทางมิชอบก็ต้องมีวิธีการที่จะดึงให้กลับเข้าสู่การเป็นครูที่ดี...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...แนวทางการพัฒนาครูมี 4 ขั้นตอน คือ 1. ครูควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอน และนำผลการวิเคราะห์มากำหนดเป็นเป้าหมายของการพัฒนา 2. จัดกิจกรรมที่ทำให้ครูมีการวางแผนการพัฒนาตนเอง เช่น การทำ PA โดยครูควรระบุจุดเน้นในแต่ละระดับอย่างไร 3. จัดกิจกรรมหรือโครงการ เช่น การประชุม อบรม สัมมนาที่

ให้ครูได้มีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองที่หลากหลาย 4. ส่งเสริมกิจกรรมที่ครูได้นำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ และมีการสะท้อนผลในการจัดกิจกรรม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

3.3 สถานศึกษาสร้างระบบที่เลี้ยงให้ครูที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพครูคอยดูแล ชี้นำให้คำแนะนำหรือให้ความรู้แก่ผู้อื่น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ฝ่ายบริหารร่วมกับครูที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพครูคอยดูแล ชี้นำ สร้างแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนให้กับครูในโรงเรียนเพื่อให้ครูซึมซับแนวปฏิบัติเหล่านั้น และตระหนักว่า คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นสิ่งที่ครูทุกคนควรมีและปฏิบัติ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...ส่งเสริมให้ครูเรียนรู้ด้านจิตวิทยาให้มากขึ้น และที่สำคัญโรงเรียนอาจต้องมีการสื่อสารให้ครูตระหนักว่าเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญ หรืออาจมีระบบที่เลี้ยงเข้ามาช่วยคือให้มีครูต้นแบบที่เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้เป็นผู้มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำหรือให้ความรู้แก่ผู้อื่น...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

4. แนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่องอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

4.1 สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...โรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ครูมีโอกาสที่จะไปหาความรู้ภายนอกโรงเรียน ทั้งในการที่ครูขอไปอบรมหรือการพานักเรียนไปแข่งขันหรือทำกิจกรรมต่างๆ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...ส่งเสริมการพัฒนาตนเองทั้งในด้านการศึกษาต่อ การเข้ารับการอบรมพัฒนาทักษะและความรู้ และส่งเสริมการพัฒนาตนเองในด้านการเพิ่มวิทยฐานะ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...การพัฒนาในทางอ้อมคือเมื่อมีโอกาสผู้บริหารจะพูดถึงการพัฒนาตนเองและสะท้อนคิดให้ครูรู้คำตอบในใจตนเองว่าแต่ละคนมีความต่าง และความพร้อมในตัวเองที่แตกต่างกัน เพื่อให้ครูเกิดความรู้สึกรู้สึกต้องการที่จะพัฒนาตนเอง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...การพัฒนาตนเองของครูเป็นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่งของครูในยุคนี้ เพราะเมื่อไหร่ที่ครูไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตัวเองก็จะเป็นครูที่ตกยุคไม่ทันกับการเรียนรู้ ฉะนั้นในเรื่องนี้สิ่งที่โรงเรียนควรวาง

เป็นแนวทางคือ มีโครงการส่งเสริมการพัฒนาของครู ทั้งที่โรงเรียนได้จัดขึ้นในภาพรวมขององค์กร หรือส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้พัฒนาตนเองเป็นรายบุคคล...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...ในการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาด้านและต่อเนื่อง มีจุดเน้นคือเขตพื้นที่ การศึกษาอาจมีการขับเคลื่อนโครงการที่เปิดโอกาสให้ครูมีลักษณะของครูแกนนำในประเด็นที่ สอดคล้องกับมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...ผู้บริหารสามารถแชร์ข้อมูลต่างๆ และคอยกระจายข่าวให้ครูได้ทราบว่า มีหลักสูตรใด ที่เปิดอบรมบ้าง ให้ครูได้เห็นบ่อยๆ น่าจะเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ครูอยากพัฒนาดตนเอง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

“...ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูได้เข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก เช่น อำนวยความสะดวก ในเรื่องของการลา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

4.2 สถานศึกษาจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนา ของโรงเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ในโลกยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ความรู้หรือทักษะต่างๆ ในยุคนี้ อยู่ใน รูปแบบของการประยุกต์ เพราะไม่ว่าจะในด้านการเรียนรู้หรือในการใช้ชีวิตแนวคิดเชิงบูรณาการเข้ามา มีส่วนทั้งสิ้น การพัฒนาในทางตรงคือโรงเรียนวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียนในปีการศึกษานี้ และจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาของโรงเรียน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...แนวทางการพัฒนาครูมี 4 ขั้นตอน คือ 1. ครูควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์ บริบทของโรงเรียน วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอน และนำผลการวิเคราะห์มากำหนดเป็น เป้าหมายของการพัฒนา 2. จัดกิจกรรมที่ทำให้ครูมีการวางแผนการพัฒนาดตนเอง เช่น การทำ PA โดย ครูควรระบุจุดเน้นในแต่ละระดับอย่างไร 3. จัดกิจกรรมหรือโครงการ เช่นการประชุม อบรม สัมมนาที่ ให้ครูได้มีโอกาสที่จะพัฒนาดตนเองที่หลากหลาย 4. ส่งเสริมกิจกรรมที่ครูได้นำความรู้ไปปรับ ประยุกต์ใช้ และมีการสะท้อนผลในการจัดกิจกรรม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

5. แนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เหมาะสม

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

5.1 สถานศึกษาส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ฝ่ายบริหารหรือผู้รับผิดชอบควรส่งเสริมครูในการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนทางด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะ เพื่อหาสาเหตุและแนวทางแก้ไข ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียน ระดับสติปัญญา เนื้อหา/จุดประสงค์ ซึ่งอาจต้องใช้ความร่วมมือกันระหว่างฝ่ายบริหาร กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาสื่อนวัตกรรม และกลุ่มงานนิเทศภายในสถานศึกษาที่คอยนิเทศ กำกับ ติดตาม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...โรงเรียนส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีคู่มือและมีการกำหนดแบบแผนที่ชัดเจนให้แก่ครู ทั้งนี้จากการทำวิจัยในชั้นเรียนจะส่งผลให้เกิดนวัตกรรมด้วย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ในการพัฒนาครูให้ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จุดเน้นคือครูต้องมองหากิจกรรมที่สามารถเชื่อมโยงการทำงานเพื่อลดภาระงานของครูได้ เช่น การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียน เหล่านี้สามารถทำได้โดยใช้กิจกรรมหรือเนื้อหาที่สอดคล้องกัน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2567)

“...การจะเกิดนวัตกรรมหรือการออกแบบการจัดการเรียนรู้ต้องดูว่าเป้าหมายคือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะหรือทักษะ กระบวนการเรียนรู้เป็นการเรียนเพื่อศึกษาต่อหรือเพื่ออาชีพ ครูต้องดูว่าต้องพัฒนาผู้เรียนไปด้านไหน เมื่อรู้ที่มาของปัญหาก็หาวิธีการและไปสู่เป้าหมาย ครูก็สามารถที่จะเกิดนวัตกรรม สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพราะผู้เรียนมีหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มทั่วไป กลุ่มความสามารถพิเศษ กลุ่มเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งมีความแตกต่าง ฉะนั้น การส่งเสริมนวัตกรรมหรือการออกแบบต่างๆ ต้องให้ครูเข้าใจปัญหา และเข้าใจวิธีการแก้ปัญหา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัย เพราะการทำวิจัยทำให้เกิดนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน โดยอาจศึกษาจากงานวิจัยของคนอื่นและเอามาปรับให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาของเรา และเหมาะสมกับเด็กนักเรียนของเรา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

5.2 สถานศึกษานับสนุนให้ครูจัดตั้งกลุ่ม PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหาผู้เรียนร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมมาช่วยในการแก้ปัญหา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดตั้งกลุ่ม PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหาผู้เรียนร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมมาช่วยในการแก้ปัญหา อีกทั้งโรงเรียนมีการจัดเวทีประกวดสื่อเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูสร้างและพัฒนาสื่อนวัตกรรม และส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมประกวดในเวทีภายนอกโรงเรียนด้วย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...เมื่อเกิดเป็นนวัตกรรมขึ้นมาแล้วมีการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มากขึ้น...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

5.3 สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประกวดในเวทีต่าง ๆ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...โรงเรียนโดยมีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อคัดเลือกงานวิจัยที่ดีและมีความน่าสนใจมานำเสนอและมอบรางวัลให้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...โรงเรียนมีการจัดเวทีประกวดสื่อเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมประกวดในเวทีภายนอกโรงเรียนด้วย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 ตุลาคม 2567)

“...ขับเคลื่อนให้ครูมีการสร้างผลงานจากการเรียนการสอนออกมาเป็นเชิงประจักษ์ และพยายามส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมประกวดในเวทีต่างๆ เช่น ประกวดสื่อ ประกวด BEST PRACTICE เป็นต้น...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2567)

“...ส่งเสริมให้ครูสร้างสื่อวัตกรรม และนำไปต่อยอดเพื่อไม่ให้เสียเปล่า เช่น เมื่อพัฒนาสื่อมาแล้ว นำสื่อไปใช้พัฒนานักเรียนแล้ว ส่งเสริมในครูนำสื่อไปเข้าร่วมการประกวดต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ครูได้พัฒนาสื่อวัตกรรมใหม่ ๆ ออกมา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2567)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบผสม (Mixed Method) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 350 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้เชี่ยวชาญ 10 คน ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ และแบบสอบถามครูเกี่ยวกับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 29 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.39 – 0.78 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบที (t-test) และการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์การสอน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วย F-test เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ต่อไปด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม ปรารถนาดี ห่วงใยผู้เรียน 2) การพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) การมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ตามลำดับ

1.1 ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพก้าวหน้าทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 2) ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของผู้เรียน และ 3) ครูใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนตามลำดับ

1.2 ด้านความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูได้จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ 2) ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ และ 3) ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง ตามลำดับ

1.3 ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามคดี ห่วงใยผู้เรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ 2) ครูเป็นผู้มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการที่ดีแก่นักเรียน และ 3) ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท ตามลำดับ

1.4 ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูพร้อมพัฒนาตนเองและเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิมเสมอ 2) ครูมีการสำรวจและประเมินตนเอง เพื่อจะได้แก้ไขหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และ 3) ครูแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้ตนเองได้รับรู้ข่าวสารทันต่อการเรียนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตามลำดับ

1.5 ด้านการส่งเสริมวินัยธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนตามความถนัดและความสนใจ 2) ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม และ 3) ครูคิดค้นและสร้างสรรค์ให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ กระบวนการ เครื่องมือหรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน และ 2) ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามคดี ห่วงใย

ผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีระดับสมรรถนะสูงกว่าเพศชาย

3. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2) ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน และ 3) ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีระดับสมรรถนะสูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป

4. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้านจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2) พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์การสอนเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe

4.1 ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปีแตกต่างกับประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีสมรรถนะด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี และ 2) ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

4.2 ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่องมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

4.3 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปีแตกต่างกับประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีสมรรถนะด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี และ 2) ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มี

สมรรถนะด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

4.4 สมรรถนะครูในยุคดิจิทัลโดยรวมพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 กลุ่ม ได้แก่ ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

5. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.1 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดอบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี 2) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้บ่อยขึ้น ทั้งในชีวิตประจำวันและในการจัดการเรียนการสอน และ 3) สถานศึกษากำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ตามลำดับ

5.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 2) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น และ 3) สถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ตามลำดับ

5.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม จริยธรรม ปราณดี ห่วงใยผู้เรียน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมฝึกการอบรม จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ แนะนำ ชี้แจง หรือปลูกฝังแนวคิดในเรื่องที่ต้องการ จนเกิดการรับรู้ ซึมซับจนติดเป็นนิสัย นำไปประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) สถานศึกษาจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมครู และ 3) สถานศึกษาปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณให้รางวัล ตามลำดับ

5.4 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาศักยภาพตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ 2) สถานศึกษากำหนดให้มีกรณีพิเศษ ช่วยให้การ

ควบคุม การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น และ

3) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามลำดับ

5.5 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาครูให้ส่งเสริม

นวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย

3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) สถานศึกษาส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู และ 3) สถานศึกษาจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

6. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

6.1 แนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนา ครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ได้ดังนี้

6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ชี้แจง สร้างความเข้าใจ ปรับทัศนคติโดยเน้นให้ครู ตระหนักเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

6.1.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับทักษะการใช้ ICT ใน การเรียนการสอน หรือส่งเสริม สนับสนุน อำนาจความสะดวกให้ครูเข้ารับการอบรมต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

6.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งศึกษาสภาพปัญหาใน ปัจจุบัน ศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของครู ศึกษาบริบทของโรงเรียน เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนา

6.2 แนวทางการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนา ครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ได้ดังนี้

6.2.1 สถานศึกษาจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูเพื่อให้ครูมีประสบการณ์เกี่ยวกับแนวคิด การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

6.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจและสร้างทัศนคติให้ครูเปลี่ยนความคิดว่า ปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยี ครูต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองที่จะสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้

6.3 แนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบธนาธิ ห่วงใยผู้เรียน

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม บรรณาคติ ห่วงใยผู้เรียน ได้ดังนี้

6.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ กระตุ้น และย้ำเตือนเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในวาระต่างๆ ที่สามารถทำได้ เช่น การให้โอวาทก่อนการประชุม เพื่อปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้ครูเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

6.3.2 สถานศึกษาจัดอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับครู

6.3.3 สถานศึกษาสร้างระบบพี่เลี้ยงให้ครูที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพครูคอยดูแลชี้แนะ ให้คำแนะนำหรือให้ความรู้แก่ผู้อื่น

6.4 แนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง ได้ดังนี้

6.4.1 สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง

6.4.2 สถานศึกษาจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาของโรงเรียน

6.5 แนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ได้ดังนี้

6.5.1 สถานศึกษาส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม

6.5.2 สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดตั้งกลุ่ม PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหาผู้เรียนร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมมาช่วยในการแก้ปัญหา

6.5.3 สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประกวดในเวทีต่าง ๆ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาระดับและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลตามค่าเฉลี่ยจาก

มากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบณาคี ห่วงใยผู้เรียน 2) การพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และ 3) การมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ตามลำดับ โดยสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบณาคี ห่วงใยผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะครูต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาความรู้และคุณธรรมของนักเรียน สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมจึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพในทุกมิติของชีวิต ดังที่ มาโนช หัทธามาศย์ (2564) ได้สรุปคุณลักษณะครูของโรงเรียนในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ไว้ว่าต้องมีทั้งความรู้ความสามารถที่ดีตามแนวคิดและทฤษฎีในการสอน ต้องมีทักษะเป็นนักจัดการที่ดี และครูต้องมีความดีตามหลักพระพุทธศาสนาด้วยหลักกัลยาณมิตร 7 ประการ คือ นำรัก นำเคารพ นำเจริญใจ รู้จักพูดให้ได้ผล มีความอดทนต่อถ้อยคำ รู้จักสอนเรื่องล้าลึกได้ และไม่ชักนำชักงูไปในทางที่เสื่อมเสีย นอกจากนั้นต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพครูและมีความสุขมองเห็นประโยชน์ตนและประโยชน์ผู้อื่นในการปฏิบัติงาน เป็นแม่พิมพ์ของชาติที่ดีและเป็นต้นแบบแก่ศิษย์อย่างภาคภูมิใจ สอดคล้องกับ สานิตา แคนโพธิ์ (2560) ศึกษาสมรรถนะครู โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) พบว่า สมรรถนะครู โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะหลักในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสูงที่สุดมี 1 ด้าน คือ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสอดคล้องกับ คมสันต์ กองม่วง (2565) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร พบว่า สภาพสมรรถนะครูในสถานศึกษา ในภาพรวมสมรรถนะหลักอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านการบริการที่ดี

การที่สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะของครูในทุกด้าน เห็นได้จากการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบณาคี ห่วงใยผู้เรียน ด้านการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง และด้านการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลจากการศึกษาครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0 ว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านความรู้ด้านเทคโนโลยีและบูรณาการวิธีสอนและเทคโนโลยี 2) ด้าน

คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูและเป็นผู้นำทางด้านจิตใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของครูมืออาชีพ 3) ด้านบุคลิกการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และ 4) ด้านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพเป็นผู้นำในวิชาชีพเป็นผู้ที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาสกร เรืองรองและคณะ (2557) ได้ศึกษาเรื่องเทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21 พบว่า แนวทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาช่วยในการพัฒนาครู สร้างระบบการสอนและแนะนำงาน (Coaching) โดยให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนเป็นผู้ฝึกปฏิบัติให้กับครูที่ยังขาดความชำนาญ และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ก็เป็นส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาตนเองโดยเปลี่ยนแปลงทั้งทัศนคติ วิธีสอน และบทบาท ทั้งยังส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ที่หลายหลาย จนกลายเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำมาปรับใช้ภายใต้บริบทของตนเอง และสอดคล้องกับบทความของพระครูสิริธรรมนิเทศ, ประสิทธิ์ สระทอง และพระมงคลธรรมวิธาน (2561) ที่ได้กล่าวถึงครูมืออาชีพผู้การเรียนรู้แบบมืออาชีพว่า ครูทุกคนทุกระดับสามารถพัฒนาตนเองเป็นครูมืออาชีพได้ หากครูมีการตื่นตัวในการพัฒนาตนเองและเตรียมความพร้อมเพื่อยอมรับการเปลี่ยนแปลง เปิดใจให้ กว้าง มีใจเป็นกลาง พยายามเรียนรู้อย่างเท่าทันและรอบรู้ มีมุมมองอย่างเชื่อมโยงในการสังเคราะห์ วิเคราะห์ถึงความเป็นจริงในสังคม มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล และความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าสมรรถนะของครูถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของครูเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ ซึ่งสามารถอภิปรายรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันครูสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาใช้ในการทำงานทางด้านการศึกษา และผลลัพธ์ของการทำงานจะแสดงออกในลักษณะเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินได้ ทุกคนสามารถประเมินสมรรถนะของตนเองได้ เพื่อให้ทราบถึงความสามารถของตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สอดคล้องกับชนิดาภา กลีบทอง (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การปฏิบัติงานโดยใช้สารสนเทศพื้นฐาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ และความปลอดภัย ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ และศิรินทร

มีขอบทอง (2565) เรื่องการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล ที่พบว่า ปัจจุบันครูมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ได้ดี ตั้งแต่ประเมินความเหมาะสมของสื่อดิจิทัลที่นำมาใช้กับผู้เรียน เลือกรูปแบบการสื่อสารและใช้สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายผ่านหลายช่องทาง เทคนิคการสอน พัฒนาสื่อการสอนเพื่อสร้างความสนใจ ออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและตรงกับความต้องการของผู้เรียนมีความสามารถในการสืบค้นจากตำรา เอกสาร เว็บไซต์ สามารถใช้โปรแกรม สามารถจัดทำสื่อการเรียนการสอน สามารถใช้มือถือ คอมพิวเตอร์ Social media ในการเข้าถึง ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ รู้เท่าทันสื่อตรวจสอบข้อมูลก่อนนำมาใช้จัดการเรียนการสอน ใช้เครื่องมือดิจิทัล แอปพลิเคชัน เช่น Line, Meet, Facebook, Gmail ในการสื่อสาร ส่งเอกสาร ประชุม อบรม ทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือใช้เทคโนโลยีทำกระบวนการ PLC ในการร่วมหารือเพื่อเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ และครูมีความตระหนักถึงเรื่องลิขสิทธิ์ และสอดคล้องกับสงปอินทรมณี (2562) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัล ทำให้ครูในยุคปัจจุบันต้องมีทักษะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ มีความตระหนักเห็นความสำคัญกับการเรียนรู้ สามารถหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลและสื่อสังคมโดยเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการและแปลงข้อมูลเป็นสารสนเทศ นำไปบูรณาการจนเกิดปัญหาเพื่อจัดการศึกษาพัฒนาคนให้มีศักยภาพอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับ จรัสพงศ์ ศรีสุขใส (2564) ซึ่งทบทวนวรรณกรรมและได้สรุปว่า สมรรถนะครูเป็นคุณสมบัติโดยรวมของครูที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ส่วนคนที่ประกอบด้วย แรงจูงใจ คุณลักษณะส่วนบุคคล และเจตคติ ที่ส่งผลให้ครู แสดงออกถึงความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะครูเปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีความรู้ และประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้นและในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะของครูทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต้องสอดคล้องโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อธิภากรณ์ นิยมวงศ์ (2561) จากการศึกษาแนวคิดของนิสิตครูกับเทคโนโลยีสารสนเทศใน Thailand 4.0 ก้าวไปสู่การเป็นครูยุคใหม่ต้องปรับตัวเตรียมพร้อมทั้งเทคโนโลยีอันทันสมัย การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ต้องฝึกฝนทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 ด้านความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลควรต้องมีรูปแบบที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

(Constructionism) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับรักยิต สุทธิพงษ์ (2560) จากการศึกษากระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัลได้ให้ความหมายของยุคดิจิทัลว่าเป็นยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการศึกษา เปลี่ยนจากการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-face) ที่จำกัดการเรียนเฉพาะในห้องเรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ดูแลและควบคุมห้องเรียน มาเป็นการเรียนแบบออนไลน์ (Online Learning) ที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ (Anytime anywhere) ดังนั้นครูในยุคดิจิทัล จึงต้องมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นดิจิทัลมากขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ จักรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) เรื่องสมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 : ปรับการเรียน เปลี่ยนสมรรถนะ ที่กล่าวว่าครูคือผู้มีบทบาทสำคัญที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เรียนรู้ร่วมกับเพื่อนและบุคคลอื่น คอยให้คำแนะนำและคอยเสริมความรู้โดยไม่บอกคำตอบโดยทันที เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ครูต้องปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ เปลี่ยนจากผู้สอนเป็นผู้ฝึก และทำหน้าที่อำนวยความสะดวก และสอดคล้องกับ มาโนช หัทธามาศย์ (2564) จากการศึกษาเรื่องการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล ครูผู้สอนในยุคนี้ต้องมีมาตรฐาน ครูต้องเป็นผู้แนะนำ แนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ครูจะต้องใช้ความรู้ที่มีอยู่ในการสอน ในการพัฒนาเรียนรู้ตลอดชีวิต และจากการศึกษาของ อรทัย รุ่งงษิรา (2564) ได้สรุปประเด็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจากการศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะคนยุคใหม่ ครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนตัวเองเป็นผู้ฝึกสอน (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) เช่นเดียวกัน และนอกจากนี้ ทิศนา แจมมณี (2561) ได้สรุปไว้ในหนังสือ เรื่อง ศาสตร์การสอน ว่าการเปลี่ยนบทบาทผู้สอน คือ ในขณะการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรลดบทบาทของตนเองลง และเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้อำนวยความสะดวก ช่วยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม เป็นสมรรถนะหลักที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้ปฏิบัติเป็นหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งผลให้ครูยึดถือความมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นหลักในการปฏิบัติตน สอดคล้องกับพระปัดสามารถ จันทสโร (สิงห์รักย์) วัฒนะ กัลยาณพัฒน์กุล และวรกฤต เกื้อนช้าง (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ของครูในยุคดิจิทัลตามแนวทางพระพุทธศาสนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัลและนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล คือ ความมีจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการจำแนกอาชีพว่าเป็นวิชาชีพ อาชีพที่เป็น “วิชาชีพ” นั้นกำหนดให้มีองค์กรรองรับและกำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพซึ่งเรียกว่า “จรรยาบรรณ” และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัล ได้แก่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำหลักเมตตา ความรัก ความปรารถนาดี หลักกรุณา ความสงสาร ปรารถนาจะช่วยให้พ้นจากความทุกข์และปัญหาอุปสรรคนานาประการ หลักมูทิตา ความพลอยยินดีด้วยการสนับสนุนและส่งเสริม การให้ความชื่นชมและการให้ของรางวัลในโอกาสที่ทำได้หรือประสบความสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่ง มีการนำหลักอุเบกขามาใช้ในการตัดสินใจตอนที่ผู้เรียนหรือลูกศิษย์มีปัญหาและตัดสินใจด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม และสอดคล้องกับชนนักรณ อารีกุล (2562) ได้สรุปตัวบ่งชี้ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพจากการศึกษาองค์ประกอบความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพเชิงพุทธบูรณาการไว้โดยรวมว่า ครูต้องมีความรัก ศรัทธาที่จะเป็นครู มีเมตตา กรุณาและเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์ มีจริยธรรม มีกิริยามารยาทสุภาพ เรียบร้อย วางตนอยู่ในศีลธรรมอันดี เปี่ยมด้วยคุณธรรม ฝึกหัดปฏิบัติตน ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยชี้แนะทางถูกต้อง แก้ไขสิ่งผิดและยึดมั่นตามหลักศาสนา และมีบุคลิกภาพดีเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กและสาธารณชนในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการดำรงชีวิตและมีความสามารถในการปลูกฝังวินัย คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี และถูกต้องต่อผู้เรียน

1.4 ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาตนเองของครูให้มีความรอบรู้เป็นหนึ่งในข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และตามที่ ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสายงานการสอนว่าในแต่ละปีต้องมีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 20 ชั่วโมง ภายใน 5 ปี ต้องมีชั่วโมงการพัฒนา 100 ชั่วโมง ส่งผลให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการศึกษาของวันเพ็ญ นันทะศรี (2561) จากการศึกษาการพัฒนาคูของครูในศตวรรษที่ 21 ที่ว่าครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเพื่อส่งเสริมต้องกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ เป็นได้ทั้งผู้นำ ผู้ตาม และต้องพัฒนาตนเองแบบองค์รวมในทุกสถานการณ์ พร้อมทำงานที่ทำทนายเสมอ สอดคล้องกับดวงกมล แสงวิเศษ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิสัยทัศน์ และเพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียน

สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิสัยทัศน์และด้านวิชาชีพ

1.5 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา ชลบุรี ระยอง ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษาและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษาและออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ ตามกลยุทธ์ข้อที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 ไว้คือ 1. ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้ สร้างสรรค์ วัฒนธรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น 2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการ ศึกษา ให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถ ใน การสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงมีความรู้ และทักษะในสังคมยุคชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) มีแรงจูงใจในความเป็นครูมืออาชีพ ประกอบกับในยุคปัจจุบันครูมีความสามารถในการนำ นวัตกรรมต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการทำงาน การนำเสนองานในที่ประชุม และหมั่นฝึกทักษะในการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนอยู่เสมอ ซึ่งส่งผลให้ครูมี สมรรถนะในด้านนี้อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับ จิรายุทธ์ อ่อนศรี (2561) กล่าวว่า ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทต่อระบบการศึกษา เช่น สื่อการสอนสมัยใหม่ที่เป็นภาพ เคลื่อนไหว รูปภาพมากกว่าเป็นรูปแบบของตัวหนังสือในสมุด หนังสือ แบบเก่า ดังนั้นสื่อสมัยใหม่จึง มีหน้าที่ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวกมากขึ้น ผ่านการเข้าไปยังสื่อในโลกออนไลน์ เพื่อทำการค้นหาข้อมูลที่ต้องการทราบ ครูในยุคดิจิทัลจึง จำเป็นต้องศึกษาการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนต่าง ๆ มีการปรับตัวในรูปแบบการสอนสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับนักเรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับ ไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว (2562) กล่าวว่า บทบาทของครูผู้สอนสมัยใหม่ ควรมีรูปแบบการสอนเชิงก้าวหน้า ด้วยการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้หลายมิติเข้าด้วยกัน เพื่อให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการฝึกทักษะที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ สู่ประสบการณ์ใหม่อย่างสร้างสรรค์ตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ และสอดคล้องกับวสันต์ สุทธาวาส และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาครัฐ พบว่านวัตกรรมคือ ผู้ที่ริเริ่มประดิษฐ์คิดค้นสร้างสรรค์และสนับสนุน ให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการหรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของตนเอง

องค์การและส่งมอบไปยังระบบการจัดการศึกษา ซึ่งมีประโยชน์มีคุณค่าเหมาะสมต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับวรรณกรรม คำหว่าง (2559) ได้ศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่ามี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้และ นวัตกรรม 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน และ 2) ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีระดับสมรรถนะสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้ปัจจัยที่อาจเป็นผลให้ครูเพศหญิงมีทักษะในการใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าครูเพศชายสามารถเกิดได้จากหลายปัจจัย เช่น ทักษะในการสื่อสาร ดังงานวิจัยของโชติกา เศรษฐธัญการ (2563) จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษา ระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย ที่สะท้อนให้เห็นภาพพจน์ทางเพศ พบว่าปัจจัยทางด้านเพศมีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษา โดยเฉพาะในการอธิบายสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าเพศหญิงมีความสามารถในการอธิบายสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมได้ละเอียดกว่าเพศชาย ซึ่งเป็นทักษะที่สอดคล้องกับการใช้ ICT ในการสอน เช่น การใช้โปรแกรมการสื่อสาร การจัดการเอกสารออนไลน์ หรือการสร้างสื่อการสอนที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับณัฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน และด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีระดับสมรรถนะในยุคดิจิทัลสูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นกลุ่มครูรุ่นใหม่ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีทักษะการใช้ ICT ได้ดีตามธรรมชาติของคนรุ่นใหม่ จึงสามารถนำ ICT มาใช้ในการเรียนการสอน และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในการนำมาพัฒนาตนเองได้ดีกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป และครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีส่วนใหญ่มีช่วงวัยไม่ต่างจากนักเรียนมากนักทำให้

นักเรียนกล้าที่จะเข้ามาพูดคุย ปรีक्षा ซึ่งส่งผลให้สมรรถนะด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม
 ประรณาคี ห่วงใยผู้เรียนสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป สอดคล้องกับวินัย นาคำ
 (2560) ศึกษาสมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูไทยสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7
 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับสุภาพรรณ ธาระธง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง
 การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่าการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม
 และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับนันทา ทังสุวรรณ,
 วรณวิศา สืบอนุสรณ์ คล้ายจำแสงและสุชาดา นันทะไชย (2563) ที่ศึกษาเรื่องสมรรถนะของครู
 ปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่าผลการ
 เปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยเหล่านี้จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ครูที่มีระดับ
 การศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้านจำนวน 3 ด้าน ได้แก่
 1) ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง
 และ 3) ด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ ชัยสุพรรณ (2565) ได้ศึกษาปัจจัย
 ทางการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
 และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตาม
 ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ฌัญญกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
 ผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี
 เขต 2 เปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด
 ปัตตานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงาน
 เป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 อีกทั้งสอดคล้องกับกาญจนาพร ผลเจริญ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครู

โรงเรียนสันติราษฎร์ วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม
ประสบการณ์การสอน พบว่า สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ยกเว้นด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

โดยเมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล จำแนกตาม
ประสบการณ์การสอนเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe ซึ่งสามารถอภิปรายรายคู่ได้ดังนี้

4.1 ด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนพบความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปีแตกต่างกับ
ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีสมรรถนะด้านการมี
ทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี และ
2) ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มี
ประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะด้านการมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน
มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์สอน
มากๆ โดยส่วนใหญ่คือครูมีอยู่ในช่วงวัยค่อนข้างสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ซึ่งการเรียนรู้
ในเรื่องของการฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยี และการใช้สื่อของครูที่มีประสบการณ์สอนมากๆ
อาจทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ประกอบกับครูมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอน การฝึกฝนเรียนรู้ใน
การใช้เทคโนโลยีจึงทำได้น้อย สอดคล้องกับ ชาญชัย สุภอรรถกร และคณะ (2558) ได้ศึกษา
รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะแก่ครูผู้สูงอายุในการใช้ ICT เพื่อสนับสนุนงานบริหารและงาน
การเรียนการสอน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านธาตุ ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัด
อุบลราชธานีเป็นวิธีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมจากชุมชน พบว่า คณะครูโรงเรียนบ้านธาตุส่วนใหญ่
เป็นครูผู้สูงอายุ (มากกว่า 50 ปีขึ้นไป) ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนรู้และการใช้งาน ICT ทั้ง
ปัญหาเรื่องสุขภาพ ปัญหาเรื่องทัศนคติ สอดคล้องกับนันท์นัช สุขแก้ว, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ
และวรรณวิศา สืบนุสรณ์ คล้ายจำแสง (2563) ได้ศึกษาทักษะครูในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุรศักดิ์
มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าวัตถุประสงค์ข้อที่ 2
คือผลการเปรียบเทียบระดับทักษะครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา
ประสบการณ์ทำงาน และกลุ่มวิชาที่สังกัด พบว่า ระดับทักษะของครูมีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือ
เทียบเท่า จะมีทักษะครูในยุคดิจิทัลแตกต่างกับครูที่มีวุฒิมหาวิทยาลัยในระดับสูงกว่าปริญญาตรี
ครูที่มีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 5 ปี และระหว่าง 5-10 ปี มีทักษะครูที่แตกต่างกับครูที่มี
ประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป และครูที่สังกัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีทักษะในยุคทางดิจิทัลที่มากกว่าครูที่สังกัดในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4.2 ด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสพการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสพการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่องมากกว่าครูที่มีประสพการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี อาจเป็นเพราะครูที่มีประสพการณ์สอนน้อยๆ โดยส่วนใหญ่คือครูรุ่นใหม่ที่มีอยู่ในช่วงวัยค่อนข้างน้อยกว่าครูที่มีประสพการณ์มากกว่า ซึ่งครูรุ่นใหม่เติบโตในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้และทำงาน ทำให้สามารถใช้เครื่องมือและทรัพยากรออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะตนเองได้สะดวกและรวดเร็ว เช่น การเข้าถึงบทเรียนออนไลน์ การเข้าร่วมคอมมูนิตี้การเรียนรู้ และการติดตามแนวโน้มใหม่ๆ ทางการศึกษา อีกทั้งครูรุ่นใหม่มักได้รับการปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และไม่ยึดติดกับวิธีการหรือความรู้เดิม ๆ ส่งผลให้ครูรุ่นใหม่มีสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่องดีกว่าครูที่มีอายุมากกว่า สอดคล้องกับ นาริรัตน์ รักวิจิตรกุล (2560) กล่าวว่า การปรับตัวในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ช่วยให้ครูยุคใหม่ต้องก้าวทันและก้าวตามวิทยาการใหม่ๆ รวมทั้งการสร้างทักษะการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งการมีทักษะการเรียนรู้จะช่วยปรับเปลี่ยนและยกระดับศักยภาพของครูให้มีความแกร่งในทั้งวิชาการและวิชาชีพ

4.3 ด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ประสพการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี แตกต่างกับประสพการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสพการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีสมรรถนะด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมากกว่าครูที่มีประสพการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี และ 2) ประสพการณ์การสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับประสพการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสพการณ์การสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะด้านการส่งเสริมวัดกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมากกว่าครูที่มีประสพการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูที่มีประสพการณ์สอนน้อยๆ โดยส่วนใหญ่คือครูรุ่นใหม่ที่มีอยู่ในช่วงวัยค่อนข้างน้อยกว่าครูที่มีประสพการณ์มากกว่า 10 ปี ซึ่งครูรุ่นใหม่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อการสอนและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น การใช้โปรแกรมการสอนออนไลน์ การใช้เครื่องมือเพื่อการเรียนรู้ผ่านสื่อโซเชียล สอดคล้องกับ ปุณณัฐ มาซ (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนนั้น เมื่อผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ควรคำนึงถึงองค์ประกอบทางด้านการออกแบบเนื้อหา การออกแบบกิจกรรม และ

การออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและรูปแบบของการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล โดยนำเอาเทคโนโลยี สารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน อันก่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

4.4 สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล โดยรวมพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 กลุ่ม ได้แก่ ประสิทธิภาพการสอน 5 - 10 ปี แตกต่างกับมากกว่า 10 ปี โดยครูที่มีประสิทธิภาพการสอน 5 - 10 ปี มีสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลมากกว่าครูที่มีประสิทธิภาพการสอนมากกว่า 10 ปี อาจเป็นเพราะครูที่มีประสิทธิภาพสอนน้อยกว่า โดยส่วนใหญ่คือครูรุ่นใหม่ที่มีอยู่ในช่วงวัยค่อนข้างน้อยกว่าครูที่มีประสิทธิภาพมากกว่า 10 ปี ซึ่งลักษณะของครูรุ่นใหม่ที่มีความแตกต่างและโดดเด่นตามบทบาทที่เปลี่ยนไปจากครูรุ่นเก่า เช่น ครูรุ่นใหม่ต้องสามารถใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ และแอปพลิเคชันทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย ครูรุ่นใหม่ต้องไม่เพียงแต่ผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่ยังคงเป็นนักออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นในการปรับบทเรียนและการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ครูรุ่นใหม่ต้องมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ทั้งในด้านเทคโนโลยี นโยบายการศึกษา หรือความต้องการของผู้เรียน และนอกจากการสอนเนื้อหาวิชาแล้วครูรุ่นใหม่ยังต้องทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับอารีย์ มยังพงษ์ (2561) ศึกษา รูปแบบสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครในด้านสมรรถภาพทางกายและจิตใจ ซึ่งด้านนี้ตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ สภาพทางร่างกายที่เสื่อมลง เช่น ด้านการมองเห็น ความไม่คล่องแคล่วในการเคลื่อนไหวของมือ และความจำ เหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้เทคโนโลยี ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสภาพร่างกายและสุขภาพจิตที่เสื่อมถอยของผู้สูงอายุย่อมทำให้เกิดความล่าช้าต่อการเข้าถึงการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้วยเหตุผลเหล่านี้ จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่สนใจหรือไม่อยากใช้เทคโนโลยี

5. จากผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถอภิปรายรายด้านได้ ดังนี้

5.1 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดอบรม

ให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี

2) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้บ่อยขึ้น ทั้งในชีวิตประจำวันและในการจัดการเรียนการสอน และ 3) สถานศึกษากำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ตามลำดับ สอดคล้องกับภัทราพร เขียวรัตน์ (2565) ศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานับสนับสนุนให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูโดยมีการจัดอบรมประชาสัมพันธ์ความรู้ให้แก่ครู มีการจัดตั้งทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งมีการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสอดคล้องกับบทความวิชาการของสัญญา พงษ์ศรีดา (2561) เรื่องการพัฒนาทักษะการสอนของครูพันธุ์ใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0 กล่าวว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการผลิตและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับยุคแห่งนวัตกรรมการสอน ผ่านการผลิตสื่อสารที่ทันสมัย มีความแตกต่างเพื่อกระตุ้นให้กับผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้นในองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดไป จนสามารถปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะความรู้ที่ผู้เรียนใช้กันอยู่จะต้องสามารถพลิกแพลงมาใช้ในการเรียน การสอนได้ เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะผลิตหรือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ครูและบุคลากรทางการศึกษาย่อมจะต้องมีความรู้และปรับใช้ในลักษณะต่าง ๆ อาจจะต้องมีการจัดโครงการอบรมเทคโนโลยีกันบ่อยมากยิ่งขึ้น มีการทบทวนศึกษาในช่วงปิดภาคเรียน หรือการนำมาใช้ในการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการสอนก็ได้ เป็นต้น ซึ่งมองโดยธรรมชาติของผู้เรียนยุคใหม่จะมีการเรียนรู้เทคโนโลยีที่รวดเร็วมากทำให้บางครั้งครูก็อาจจะเป็นผู้เรียนมากกว่าผู้สอน จึงอาจเกิดการขาดยอมรับในสิ่งที่ครูสอนหรือที่เรียกว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีไม่สามารถนำมาสอนได้เพราะผู้เรียนมีความรู้มากกว่า ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองไปสู่การผลิตสื่อ การผลิต โปรแกรม การผลิตนวัตกรรมต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอันเป็นแสดงถึงความรู้สมัยใหม่ในประเทศไทย 4.0

5.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) 2) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น และ 3) สถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ตามลำดับ

สอดคล้องกับภักดี วงษาเนา (2560) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และได้สรุปว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นกระบวนการสอนโดยผู้เรียนเป็นแกนกลางของการสร้างการมีส่วนร่วมรู้ ร่วมคิด ร่วมกระทำระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอนด้วยการใช้ยุทธวิธีที่หลากหลายและยืดหยุ่น คำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันของผู้เรียน โดยครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ร่วมวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นผู้กระตุ้น ส่งเสริมความคิดและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ ศักยภาพ ความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับจรัสพงศ์ ศรีสุโกโส (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสหวิทยาเขต สุราษฎร์ธานีเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าครูมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง การฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหาให้นักเรียน การทำวิจัยในชั้นเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่กระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง และสอดคล้องกับ กันตวรรณ มีสมสาร (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 พบว่าแนวทางการพัฒนาสมรรถนะฯ มี 3 ระดับ คือ 1) หน่วยงานต้นสังกัด ควรส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู จัดอบรม สนับสนุน การพัฒนาระบบสารสนเทศและสร้างคลังข้อมูล ส่งเสริมให้มีการถอดบทเรียนครูที่ประสบความสำเร็จ และ ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดระบบครูพี่เลี้ยง จัดระบบการฝึกอบรมพัฒนาในงาน จัดระบบนิเทศในรูปแบบต่างๆ ทั้งจัดคลินิกครูและจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน จัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดระบบการกำกับติดตาม และประสานความร่วมมือ และ 3) ครูผู้สอน ควรพัฒนาตนเองโดยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อ เปลี่ยนบทบาทตนเองจากผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยนำวิธีการที่ได้ผลดีมาแบ่งปันกับเพื่อนครู

5.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม

จริยธรรม ปราณาดิ ห่วงใยผู้เรียน เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

- 1) สถานศึกษาปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมฝึกการอบรม จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ แนะนำ ชี้แจง หรือปลูกฝังแนวคิดในเรื่องที่ต้องการ จนเกิดการรับรู้ ซึมซับจนคิดเป็นนิสัย นำไปประพฤติ ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สถานศึกษาจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม

ครู และ 3) สถานศึกษาปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณให้รางวัล ตามลำดับ สอดคล้องกับ คมสันต์ กองม่วง (2566) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีหัวข้อที่ควรได้รับคำแนะนำให้เป็นแนวทางพัฒนา ได้แก่ มีการนำพาบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่เสมอ ทั้งการนำพาบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มาให้ความรู้ในสถานศึกษาหรือการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก จัดทำ โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เข้าร่วมหรือพัฒนาตนเองในด้าน จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพทุกๆ ปีงบประมาณ มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล โครงการกิจกรรมอย่างเป็นระบบนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาในปีงบประมาณต่อไป นำ หลักธรรมมาใช้ในกระบวนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เช่น หลักธรรมาภิบาล พรหมวิหาร 4 เป็นต้น

5.4 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ 2) สถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศ ช่วยให้การควบคุม การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น และ 3) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามลำดับ สอดคล้องกับธีระพงศ์ บุศรากุล (2562) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูไทยเพื่อการปฏิรูปการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาปัจจุบันของครูไทย ศึกษาคุณลักษณะของครูไทยที่มีคุณภาพ และศึกษาการพัฒนาครูไทยเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาครูไทยจะต้องจัดการพัฒนา ดังต่อไปนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่น การเข้าประชุม สัมมนา ศึกษาต่อ ดูงาน รับการนิเทศ เรียนรู้และ ปฏิบัติการสอนจนเกิดเป็นความชำนาญ 2) สร้างเครือข่ายในการพัฒนาครูทั้งในระดับสถานศึกษาและ นอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน เช่น เครือข่ายเสมือนจริง (ออนไลน์) เครือข่ายครูเฉพาะสาขาวิชา เครือข่ายครูสอนดีและเครือข่ายครูทั่วไป 3) พัฒนาครูโดย กระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรในระดับพื้นที่ทั้งภาครัฐ เอกชนและท้องถิ่น และ 4) จัดให้มีคู่มือ การพัฒนาครูประจำปีเพื่อจัดสรรให้ครูแต่ละคนได้รับการพัฒนาโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียนเพื่อปรับปรุงการจัดเรียนการสอนและนำผลจากการพัฒนาตนเองไปใช้เป็นส่วนหนึ่ง ของการประเมินผลงานครู

5.5 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาครูให้ส่งเสริม นวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย

3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) สถานศึกษาส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู และ 3) สถานศึกษาจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ สอดคล้องกับสัญญา พงษ์ศรีดา (2561) จากบทความวิชาการเรื่องการพัฒนาทักษะการสอนของครูพันธุ์ใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0 กล่าวว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการผลิตและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับยุคแห่งนวัตกรรม การสอนผ่านการผลิตสื่อที่ทันสมัย มีความแตกต่างเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนความเข้าใจได้ง่ายขึ้นในองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดไป จนสามารถปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความรู้ที่ผู้เรียนใช้กันอยู่จะต้องสามารถพลิกแพลงมาใช้ในการเรียนการสอนได้ เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะผลิตหรือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีความรู้และปรับใช้ในลักษณะต่าง ๆ อาจจะต้องมีการจัดโครงการอบรมเทคโนโลยีกันบ่อยมากยิ่งขึ้น มีการทบทวนศึกษาในช่วงปิดภาคเรียน หรือการนำมาใช้ในการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการสอน เป็นต้น ซึ่งหากมองโดยธรรมชาติของผู้เรียนยุคใหม่จะมีการเรียนรู้เทคโนโลยีที่รวดเร็วมากทำให้บางครั้งครูก็อาจจะเป็นผู้เรียนมากกว่าผู้สอน จึงอาจจะเกิดการขาดความยอมรับในสิ่งที่ครูสอน ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองไปสู่การผลิตสื่อ การผลิตโปรแกรม การผลิตนวัตกรรมต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอันเป็นการแสดงถึงความรู้สมัยใหม่ในประเทศไทย 4.0

6. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

6.1 แนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ได้ดังนี้

6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ชี้แจง สร้างความเข้าใจ ปรับทัศนคติโดยเน้นให้ครูตระหนักเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

6.1.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน หรือส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้ครูเข้ารับการอบรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน

6.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งศึกษาสภาพปัญหาในปัจจุบัน ศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของครู ศึกษาบริบทของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนา

จากแนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน ดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับสุปรีดา โกษาแสง (2565) จากบทความวิชาการเรื่องเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษาในยุค Digital Transformation กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะในการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด หลักการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมพัฒนาครูให้มีวิสัยทัศน์เห็นความสำคัญและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยกระดับคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของผู้เรียนในยุคดิจิทัล อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลต้องมีทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศโดยการมีวิสัยทัศน์ในการใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีและสารสนเทศให้เกิดประโยชน์โดยการสร้างมูลค่า การบริหารจัดการสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน มุ่งส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและสารสนเทศใหม่ๆ มาสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพที่เหนือความคาดหมายกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ผลักดันให้ครูและผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

6.2 แนวทางการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ได้ดังนี้

6.2.1 สถานศึกษาจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูเพื่อให้ครูมีประสบการณ์เกี่ยวกับแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

6.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจและสร้างทัศนคติให้ครูเปลี่ยนความคิดว่าปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยี ครูต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองที่จะสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้

จากแนวทางการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับพิสิษฐ์ แก้ววรรณะ (2558) ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูและศึกษาผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่เป็นนวัตกรรม คือ ชุดฝึกอบรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี

การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาโดยมีการเตรียมการในขั้นก่อนปฏิบัติการและกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ได้แก่การวางแผน (Planning) ปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยปัญญา ครูมีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังจากการอบรม ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการอบรมที่ระดับมากที่สุดและ ครูมีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม วิธีการและสื่อเทคโนโลยีกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรที่จะเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ มีการชี้แนะแนวทางการค้นคว้าในการหาความรู้ ฝึกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคลโดยผ่านสื่อเทคโนโลยี นำมาปฏิบัติจัดองค์ความรู้ด้วยตนเองและนำเสนอผล ประสพการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและนำเสนออย่างเป็นระบบ อนึ่งผลกระทบจากการวิจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนพิจารณาได้จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนทั้งหมด 134 คน ที่เรียนกับครูและเป็นกลุ่มประชากร ที่ได้จัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.60

6.3 แนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบธนาดี ห่วงใยผู้เรียน
จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบธนาดี ห่วงใยผู้เรียน ได้ดังนี้

6.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ กระตุ้น และย้ำเตือนเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในวาระต่างๆ ที่สามารถทำได้ เช่น การให้โอวาทก่อนการประชุม เพื่อปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้ครูเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

6.3.2 สถานศึกษาจัดอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับครู

6.3.3 สถานศึกษาสร้างระบบพี่เลี้ยงให้ครูที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพครูคอยดูแลชี้แนะ ให้คำแนะนำหรือให้ความรู้แก่ผู้อื่น

จากแนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบธนาดี ห่วงใยผู้เรียน ดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (2565) กล่าวถึงการปลูกฝังคุณธรรมในวิชาชีพครูว่า วิชาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใช้จิตวิญญาณ จิตสำนึกในการทำหน้าที่สั่งสอน ฝึกฝนศิษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อม กล่าวคือ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อสังคม มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบกิจการงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ มีวินัยในตนเองและต่อบุคคลอื่น และมีจิตสำนึกสาธารณะ พร้อมทั้งจะทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นครูจึงต้องได้รับการพัฒนาโดยการปลูกฝังให้เกิดความตระหนัก รักและศรัทธาในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานที่รับผิดชอบจึงต้องร่วมมือกันแสวงหาแนวทางหรือจัดกิจกรรมเพื่อ

ปลูกฝังคุณธรรม เช่น การปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ แนะนำชี้แจง หรือปลูกฝังแนวคิดในเรื่องที่ต้องการจนเกิดการรับรู้ ซึมซับจนคิดเป็นนิสัย นำไปประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความตระหนัก ชัดเจน นิสัยเพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงปรารถนาด้วย การฝึกอบรมประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ผสมผสานกัน

6.4 แนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง ได้ดังนี้

6.4.1 สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง

6.4.2 สถานศึกษาจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาของโรงเรียน

จากแนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง ดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับพรรณอร อุซุภาพ (2561) ได้สรุปแนวคิดจากนักวิชาการหลายท่านเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครู เช่น การอบรมครูประจำการ (In-Service training) ต้องเปิดโอกาสให้ครูประจำการได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ โดยเฉพาะการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งอาจใช้ระบบการศึกษาทางไกลเพื่ออำนวยความสะดวกและการประหยัดค่าใช้จ่าย เวลา และการทำงานในสถานศึกษา การให้การนิเทศ (Supervisors) ช่วยให้การควบคุม การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น ช่วยให้ครูได้รับข้อมูลในการพัฒนาด้านต่าง ๆ การพัฒนาด้านความรู้ (Knowledge) สถานศึกษาและผู้ใช้ครูควรพัฒนาครูให้มีความรู้ ที่ทันสมัยและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสร้างทักษะวิชาชีพครู (Skill of effective pedagogy) เพื่อให้สามารถนำวิชาชีพครูไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา

6.5 แนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ได้ดังนี้

6.5.1 สถานศึกษาส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรม ตลอดจนออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

6.5.2 สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดตั้งกลุ่ม PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหา ผู้เรียนร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมมาช่วยในการแก้ปัญหา

6.5.3 สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประกวดในเวทีต่าง ๆ

จากแนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับสัญญา พงษ์ศรีดา (2561) จากบทความวิชาการเรื่อง การพัฒนาทักษะการสอนของครูพันธุ์ใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0 กล่าวว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการวิจัยและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมๆ กัน เพราะบางอย่างผู้สอนก็มิได้เก่งไปทุกๆ เรื่อง แต่ผู้เรียนอาจจะเสริมสร้างกระบวนการค้นหาคำตอบได้ ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษายุคใหม่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาความรู้ สร้างความรู้ และประยุกต์ความรู้ นั้นได้ด้วยกระบวนการวิจัยทางการศึกษาหรือทางสังคมอื่นๆ อันเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจาก ประสบการณ์จริงของผู้สอนเรียกว่า ประสบการณ์จะสามารถแปลงปัจจัยต่างๆ ไปสู่การค้นหาคำตอบ คำตอบจะสามารถกลายเป็นวนวัตกรรมได้หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ของครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเชื่อแน่ว่าหากผู้สอนสามารถจัดกระบวนการวิจัยได้ด้วยตนเอง ย่อมจะสามารถพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมๆ กันได้ เช่น การค้นหาคำตอบว่าทำไมเด็กจึงไม่ทำการบ้าน มีอะไรเป็นปัจจัยสำคัญ และจะสามารถมีแนวทางใดบ้างที่แก้ไขปัญหานี้ในระยะยาวให้กับผู้เรียนได้ ในลักษณะดังกล่าวจะเรียกว่า ครูที่เป็นผู้สร้างความรู้และสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพไปพร้อมๆ กันได้ ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้ ICT ในการเรียนการสอน และดำเนินการจัดอบรมหรือสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทั้งศึกษาสภาพปัญหาในปัจจุบัน ศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของครู ศึกษาบริบทของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนาเพื่อให้ครูมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจว่าครูต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองที่จะสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ และจัดอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้น ย้ำเตือนเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในวาระต่าง ๆ ที่สามารถทำได้ และจัดอบรมหรือสร้างระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับครู

4. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง และดำเนินการจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาของ โรงเรียน

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและการจัดตั้งกลุ่ม PLC ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

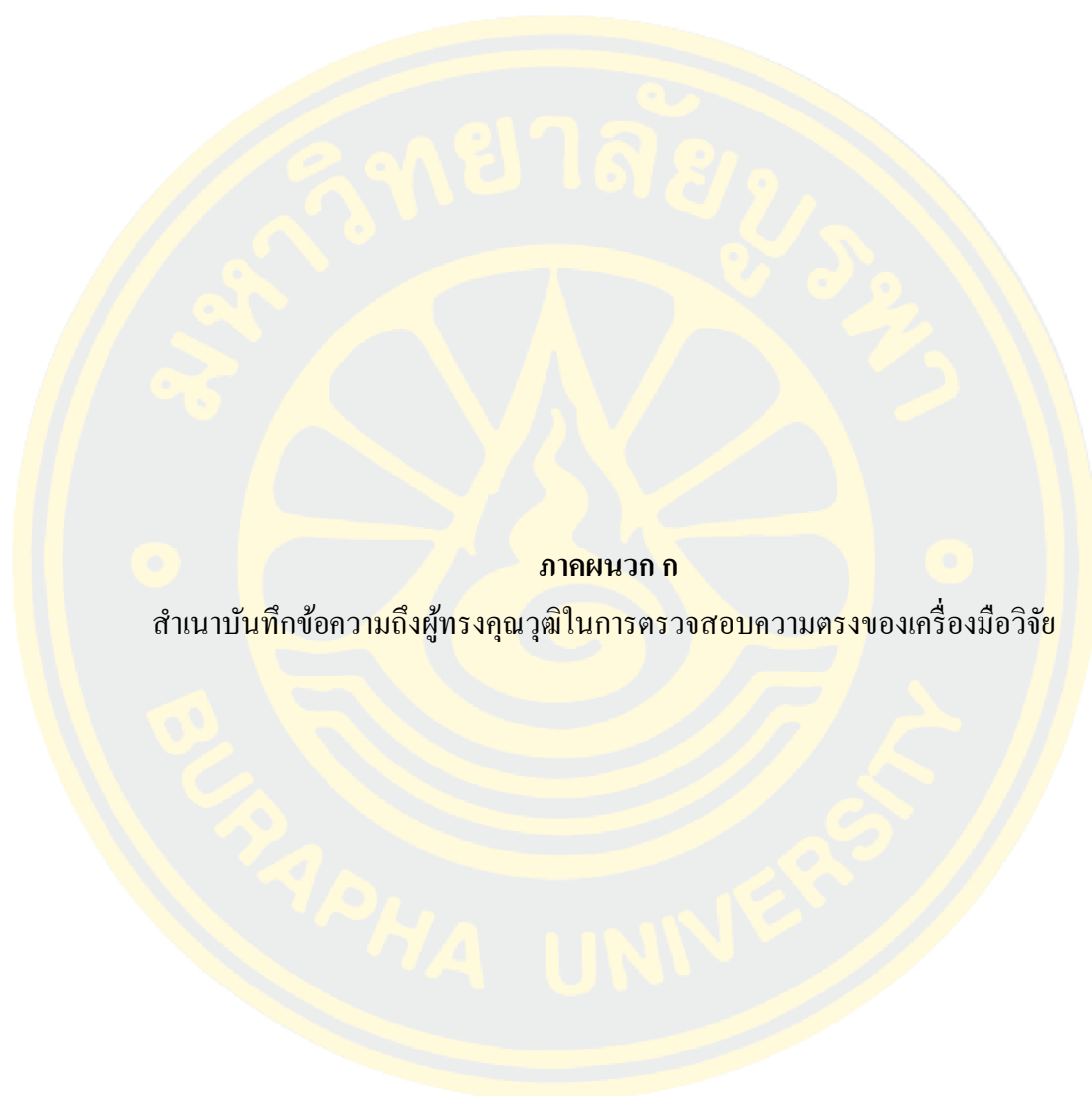
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะองค์ประกอบของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ควรมีการนำผลการศึกษาไปพัฒนาเป็นโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อองค์ประกอบต่างๆ ของสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบการศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลที่ทำการสำรวจแนวทางที่คาดว่าสามารถนำมาพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นว่าครูควรที่จะพัฒนาสมรรถนะด้านใดเร่งด่วนก่อน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนานบันทึกข้อความถึงผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๘๘๔

วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ปันหุ่น (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชค เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียม เครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย (ดังเอกสารแนบ) ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิต ดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๙๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

มณฑนา รังสิโยภาส์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสิโยภาส์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๘๘๕

วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ภัทรารุณ รักกลิน (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธิฐา มาเชค เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียม เครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย (ดังเอกสารแนบ) ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิต ดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๙๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

มณฑาทิพย์ รังสิโยภัส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑาทิพย์ รังสิโยภัส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๘๘๖

วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชนันท์ เจริญอารมณ์วัฒนา (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงศ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๔๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชค เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียม เครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย (ดังเอกสารแนบ) ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิต ดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๔๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

มณฑนา รังสิโยภาส์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสิโยภาส์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือในการจัดทำงานนิพนธ์ โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน พิจารณาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล ตามระดับการปฏิบัติของท่าน โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง คำตอบที่ได้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน แต่จะเป็นประโยชน์ ให้การศึกษาครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน

ตอนที่ 2 สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโทขึ้นไป

3. ประสบการณ์การสอน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ 5-10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า ตรงกับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของท่านที่สุด โดยมีความหมายของคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ระดับสมรรถนะ				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน						
1	ท่านแสวงหาความรู้ผ่านสื่อดิจิทัล และนำไปบูรณาการเพื่อจัดการศึกษาให้มีศักยภาพ เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน					
2	ท่านใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของผู้เรียน					
3	ท่านใช้เครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่วและเกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน					

ข้อที่	สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ระดับสมรรถนะ				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน						
4	ท่านนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพทั่ว ทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว					
5	ท่านใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน					
6	ท่านผลิตสื่อทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อการจัดการเรียนรู้ เช่น คลิปวิดีโอ ใบงาน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น					
ด้านที่ 2 เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)						
7	ท่านมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
8	ท่านสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ตามแนวทฤษฎีการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)					
9	ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง					
10	ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุป ความรู้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ					
11	ท่านได้จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่ กำหนดไว้					
ด้านที่ 3 มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน						
12	ท่านยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด					
13	ท่านเป็นผู้มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถ ทางวิชาชีพเพื่อให้บริการที่ดีแก่นักเรียน					
14	ท่านมีความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคน ได้รับการพัฒนาในทางที่ดีอย่างเท่าเทียม					
15	ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพ การแต่ง กาย กิริยา วาจา และมารยาท					
16	ท่านสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน					
17	ท่านมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ					
ด้านที่ 4 พัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง						
18	ท่านพร้อมพัฒนาตนเองและเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิมเสมอ					

ข้อที่	สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ระดับสมรรถนะ				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 พัฒนาค้นเองรอบด้านและต่อเนื่อง						
19	ท่านมีการสำรวจและประเมินตนเอง เพื่อจะได้แก้ไขหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น					
20	ท่านแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้ตนเองได้รับรู้ข่าวสาร ทันต่อการเรียนแปลงอยู่ตลอดเวลา					
21	ท่านสร้างความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการเอาเนื้อหาความรู้เดิมมาประสานกัน อย่างสมเหตุสมผลกับเนื้อหาความรู้ใหม่ มีการคิดค้น พัฒนา นำไปปฏิบัติจริง ในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ					
22	ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย เพื่อร่วมสร้างความเข้าใจ และ/หรือพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี					
23	ท่านเข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
ด้านที่ 5 ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม						
24	ท่านคิดค้นและสร้างสรรค์ให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ กระบวนการ เครื่องมือหรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
25	ท่านมักแสวงหาสิ่งใหม่ๆ ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้เสมอ					
26	ท่านทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
27	ท่านสร้างสื่อการสอนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและแก้ไขสื่อการสอนที่มีอยู่แล้ว เพื่อปรับให้เข้ากับความต้องการของผู้เรียน					
28	ท่านปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม					
29	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนตามความถนัดและความสนใจ					

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านหลังแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
ที่ท่านเห็นว่าเป็นแนวทางที่มีความสำคัญมากที่สุด 3 แนวทางโดยไม่ได้เรียงลำดับ

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	แนวทางที่เลือก
ด้านที่ 1 การพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน		
1	สถานศึกษาจัดอบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี	
2	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้บ่อยขึ้น ทั้งใน ชีวิตประจำวันและในการจัดการเรียนการสอน	
3	สถานศึกษากำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ	
4	สถานศึกษาจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศภายในโรงเรียน เพื่อคอยให้คำปรึกษา ในเรื่องการใช้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ ให้กับครูและผู้สนใจ	
5	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบาย ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะ ที่จำเป็นในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง	
6	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีการกำหนดให้ครูทุกคนต้องสอบภาคความรู้ และภาคปฏิบัติทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดให้เป็นหนึ่งใน เงื่อนไขในการต่ออายุใบประกอบวิชาชีพ	
ด้านที่ 2 การพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)		
7	สถานศึกษาจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	
8	สถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง (Constructionism)	
9	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism	
10	สถานศึกษาคัดเลือกครูที่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง (Constructionism) ที่ชัดเจน เพื่อเป็นต้นแบบในการเผยแพร่และขยายผล ให้แก่ครูอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้	

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	แนวทางที่เลือก
11	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น	
ด้านที่ 3 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ปรัชญาดี ห่วงใยผู้เรียน		
12	สถานศึกษาปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมฝึกการอบรม จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ แนะนำ ชี้แจง หรือปลูกฝังแนวคิดในเรื่องที่ต้องการ จนเกิดการรับรู้ ซึมซับจนติดเป็นนิสัย นำไปประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
13	สถานศึกษาปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณให้รางวัล	
14	สถานศึกษาจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมครู	
15	สถานศึกษาจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณของครู	
16	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบายกำหนดจรรยาวิชาชีพครูซึ่งเป็นมาตรการที่ใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพครู	
17	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ ติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผลการพัฒนาวินัยและจริยธรรมของข้าราชการครูอย่างสม่ำเสมอ	
ด้านที่ 4 การพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง		
18	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	
19	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ	
20	สถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศ ช่วยให้การควบคุม การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น	
21	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาครู ทั้งในระดับสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน	
22	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน	
23	สถานศึกษากำหนดให้นำผลจากการพัฒนาตนเองไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานครู	
ด้านที่ 5 การพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม		
24	สถานศึกษาส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู	
25	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการถอดบทเรียนครูที่ประสบความสำเร็จ	
26	สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	แนวทางที่เลือก
27	สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มียุทธศาสตร์เชิงวิทยาศาสตร์ มีหลักเหตุและผลในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	
28	สถานศึกษาจัดอบรม สนับสนุนการพัฒนากระบวนการสารสนเทศและสร้างคลังข้อมูล	
29	สถานศึกษาจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	

แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
ศึกษานิเทศก์ และครูเชี่ยวชาญ ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ จะนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการ
พัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

- แนวทางการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน
- แนวทางการพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
(Constructionism)
- แนวทางการพัฒนาการมีคุณธรรม จริยธรรม ประสิทธิภาพดี ห่วงใยผู้เรียน
- แนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง
- แนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรม
การเรียนรู้ที่เหมาะสม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

เมธิชา พึ่งวงษ์

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง**

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ตั้งแต่เวลา ถึงเวลา

สถานที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ นามสกุล

อาชีพ ตำแหน่ง

ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิกการศึกษาสูงสุด

สถานที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1. ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) อย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามคดี ห่วงใยผู้เรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีแนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่องอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสำหรับประเมินสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อที่	สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านที่ 1 มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน							
1	ท่านหาความรู้ผ่านสื่อดิจิทัล และนำไปบูรณาการเพื่อจัดการศึกษาให้มีศักยภาพ เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ท่านใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ท่านใช้เครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วและเกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ท่านใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
6	ท่านผลิตสื่อทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อการจัดการเรียนรู้ เช่น คลิปวิดีโอ ใบงาน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 2 เข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)							
7	ท่านมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
8	ท่านสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้

ข้อที่	สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
9	ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง พร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	ท่านได้จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
12	ท่านสามารถเชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมและนำทางให้ผู้เรียนได้รู้วิธีวิเคราะห์	0	+1	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
ด้านที่ 3 มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียน							
13	ท่านยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	ท่านเป็นผู้มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการที่ดีแก่นักเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	ท่านมีความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาในทางที่ดีอย่างเท่าเทียม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	ท่านสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	ท่านมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 4 พัฒนาคณะรอบด้านและต่อเนื่อง							
19	ท่านพร้อมพัฒนาคณะเองและเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิมเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล		ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	20	ท่านมีการสำรวจและประเมินตนเอง เพื่อจะได้แก้ไขหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	21	ท่านแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้ตนเองได้รับรู้ข่าวสาร ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	22	ท่านสร้างความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการเอาเนื้อหาความรู้เดิมมาประสานกันอย่างสมเหตุสมผลกับเนื้อหาความรู้ใหม่ มีการคิดค้น พัฒนา นำไปปฏิบัติจริงในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	23	ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย เพื่อร่วมสร้างความเข้าใจและ/หรือพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	24	ท่านเข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 5 ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม									
	25	ท่านคิดค้นและสร้างสรรค์ให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ กระบวนการ เครื่องมือหรือผลงานที่เป็นนวัตกรรมสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	26	ท่านมักแสวงหาสิ่งใหม่เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เสมอ		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	27	ท่านทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและส่งเสริมด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	28	ท่านสร้างสื่อการสอนด้วยตัวเองและแก้ไขสื่อการสอนที่มีอยู่แล้วเพื่อปรับให้เข้ากับความต้องการของผู้เรียน		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	29	ท่านปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	30	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนตามความถนัดและความสนใจ		+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านที่ 1 การพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอน							
1	สถานศึกษาจัดอบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสื่อบ่อยขึ้น ทั้งในชีวิตประจำวันและในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษากำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษาจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศภายในโรงเรียน เพื่อคอยให้คำปรึกษาในเรื่องการใช้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ ให้กับครูและผู้ที่สนใจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบาย ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีการกำหนดให้ครูทุกคนต้องสอบภาคความรู้และภาคปฏิบัติทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดให้เป็นหนึ่งในเงื่อนไขในการต่ออายุใบประกอบวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การพัฒนาความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)							
7	สถานศึกษาจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
8	สถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	สถานศึกษาคัดเลือกครูที่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ที่ชัดเจน เพื่อเป็นต้นแบบในการเผยแพร่และขยายผลให้แก่ครูอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	ครูพัฒนาตนเอง ทางร่างกาย สติปัญญาและจิตใจอยู่เสมอ ควบรู้จักตนเองและพัฒนา ความรู้ บุคลิกภาพ ของตนให้ดีขึ้น มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	+1	+1	-1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
ด้านที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะ จริยธรรม ปรัชญาดี ห่วงใยผู้เรียน							
13	สถานศึกษาปลูกฝังโดยใช้กิจกรรมฝึกการอบรม จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ แนะนำ ชี้แจง หรือปลูกฝังแนวคิดในเรื่องที่ต้องการ จนเกิดการรับรู้ ซึมซับจนติดเป็นนิสัย นำไปประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	สถานศึกษาปลูกฝังโดยการประกาศเกียรติคุณให้รางวัล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	สถานศึกษาจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	สถานศึกษาจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับนโยบายกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพครูซึ่งเป็นมาตรการที่ใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
18	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ ติดตาม กำกับดูแล และประเมินผลการพัฒนาวินัยและจริยธรรมของข้าราชการครูอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 4 การพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่อง							
19	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	สถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศ ช่วยให้การควบคุม การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาครู ทั้งในระดับสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	สถานศึกษากำหนดให้นำผลจากการพัฒนาตนเองไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 5 การพัฒนาครูให้ส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม							
25	สถานศึกษาส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการถอดบทเรียนครูที่ประสบความสำเร็จ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีองค์ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ มีหลักเหตุและผลในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
29	สถานศึกษาจัดอบรม สนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศและสร้างคลังข้อมูล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	สถานศึกษาจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อที่	ข้อความแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนการสอนอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีความเข้าใจแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ห่วงใยผู้เรียนอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ท่านมีแนวทางการพัฒนาให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองรอบด้านและต่อเนื่องอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

สำเนา

ที่ IRB4-226/2567

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU181/2567

โครงการวิจัยเรื่อง : แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี
ระยอง

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์

หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมนิธรรมา มาเข
วิทยานิพนธ์/ ดุษฎีนิพนธ์)

หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการร่วม (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ : รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก
วิทยานิพนธ์/ ดุษฎีนิพนธ์)

หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

วิธีพิจารณา : ☒ Exemption Determination ☐ Expedited Reviews ☐ Full Board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ฉบับที่ 3 วันที่ 23 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2567
2. โครงการวิจัยฉบับภาษาไทย ฉบับที่ 1 วันที่ 11 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 9 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 9 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567
5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form)
- แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 1 วันที่ 11 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567
6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 3 เดือน กันยายน พ.ศ. 2567

วันที่หมดอายุ : วันที่ 3 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568

สำเนา

ลงนาม นางสาวพิมพ์พรณ เลิศล้ำ

(นางสาวพิมพ์พรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

****หมายเหตุ การรับรองนี้มีรายละเอียดตามที่ระบุไว้ด้านหลังเอกสารรับรอง ****

สำเนา

ผู้วิจัยทุกท่านที่ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด โดยใช้เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Participant Information Sheet) (AF 06-02), เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Consent Form) (AF 06-03), แบบสัมภาษณ์ และ/หรือแบบสอบถาม รวมถึงเอกสารอื่น ๆ เช่น ใบประชาสัมพันธ์ หรือ ประกาศเชิญชวนเข้าร่วมโครงการ เป็นต้น
2. ผู้วิจัยมีหน้าที่ส่งแบบรายงานความก้าวหน้าของการวิจัย (Progress Report Form) (AF 09-01) ต่อคณะกรรมการฯ ตามเวลาที่กำหนดหรือเมื่อได้รับการร้องขอ
3. การรับรองโครงการวิจัยของคณะกรรมการฯ มีกำหนด 1 ปี หลังจากวันที่คณะกรรมการฯ มีมติให้การรับรอง หากการวิจัยไม่สามารถดำเนินการเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยสามารถยื่นขอต่ออายุการรับรองโครงการวิจัย อย่างน้อย 30 วัน ก่อนวันหมดอายุตามที่กำหนดไว้ในเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
4. หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการวิจัย เช่น เปลี่ยนแปลงหัวข้อโครงการวิจัย/ เพิ่มเดิมผู้ร่วมวิจัย การแก้ไข หรือเพิ่มเติมวิธีดำเนินการวิจัย การแก้ไขการสะกดคำ เป็นต้น ผู้วิจัยจะต้องยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติมโครงการวิจัย โดยส่งแบบรายงานการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการวิจัย (Amendment Form) (AF 08-01) ต่อคณะกรรมการฯ โดยอ้างอิงรหัสโครงการวิจัยที่ได้รับไว้ และต้องระบุรายละเอียดให้ชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงอะไร อย่างไร และเหตุผลที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ในกรณีการเปลี่ยนแปลงหัวข้อโครงการวิจัย/ เพิ่มเดิมผู้ร่วมวิจัยท่านใหม่ให้แนบประวัติมาด้วย
5. ผู้วิจัยมีหน้าที่รายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ชนิดร้ายแรงที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ภายในระยะเวลาที่กำหนดในวิธีดำเนินการมาตรฐาน (Standard Operating Procedures, SOPs) ให้แก่คณะกรรมการฯ ตามแบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ชนิดร้ายแรง (Serious Adverse Event (SAE) Report Form) (AF 10-01)
6. ผู้วิจัยมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบ เมื่อมีการยุติโครงการวิจัยก่อนกำหนด หรือการระงับโครงการวิจัยโดยผู้วิจัยหรือผู้สนับสนุนทุนวิจัย พร้อมทั้งคำอธิบายเป็นลายลักษณ์อักษรโดยละเอียดถึงสาเหตุของการยุติหรือระงับโครงการวิจัย ตามแบบรายงานการยุติโครงการวิจัยก่อนกำหนด (Study Termination Memorandum) (AF 12-01)
7. ผู้วิจัยมีหน้าที่ส่งแบบรายงานการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด (Non-compliance / Protocol Deviation / Protocol Violation Report) (AF 13-01) ให้คณะกรรมการฯ และผู้สนับสนุนทันทีที่ตรวจพบ หรือได้รับรายงานว่ามีการปฏิบัติที่ไม่ตรงกับขั้นตอนที่ระบุไว้ในโครงการวิจัย หรือข้อ กำหนดของคณะกรรมการฯ
8. เมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัย ผู้วิจัยมีหน้าที่ส่งแบบรายงานสรุปผลการวิจัย (Final Report) (AF 11-01) ให้คณะกรรมการฯ ทราบ ภายใน 30 วัน หลังจากสิ้นสุดการดำเนินการวิจัย

ภาคผนวก ง

สำเนาหนังสือราชการขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
ตารางค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำเนาหนังสือราชการขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย
สำเนารับทึกรายชื่อความขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.เลขาตำบลแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

ด้วยนางสาวเมธิยา พึ่งวงศ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๕๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการ
นิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี
ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาแซ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอ
หน่วยงานในสังกัดของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวข้างต้น ดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยจำแนกเป็น
โรงเรียนในจังหวัดชลบุรี จำนวน ๒๒๓ คน และโรงเรียนในจังหวัดระยอง จำนวน ๑๒๗ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน
๓๕๐ คน ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อให้นิสิตดังกล่าวข้างต้นได้ที่
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๔๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ผศ.ดร. รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผศ.ดร. รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ตารางที่ 25 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนา
สมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.555	16	0.674
2	0.589	17	0.526
3	0.492	18	0.754
4	0.782	19	0.706
5	0.702	20	0.750
6	0.635	21	0.705
7	0.560	22	0.708
8	0.635	23	0.655
9	0.392	24	0.738
10	0.635	25	0.693
11	0.726	26	0.692
12	0.415	27	0.672
13	0.414	28	0.697
14	0.405	29	0.543
15	0.413		

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่น = 0.951

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชค เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยจำแนกเป็น โรงเรียนในจังหวัดชลบุรี จำนวน ๒๒๓ คน และโรงเรียนในจังหวัดระยอง จำนวน ๑๒๗ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๕๐ คน ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลข โทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๕๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเพ็ญมาดาววิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธียา พึ่งวงศ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอบุคลากรในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์บุคลากรในสังกัดของท่าน คือ นายกัมม ยศเทียม ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๕๒๔๖๙๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

สำเนาเรียน นายกัมม ยศเทียม

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๔ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวน (จันทนุสรณ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงศ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๔๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอบุคลากรในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์บุคลากรในสังกัดของท่าน คือ ดร.ศิริพร ขอบสะอาด ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตดังกล่าวข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๕๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พัณทนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัณทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

สำเนาเรียน ดร.ศิริพร ขอบสะอาด

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๔ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๓

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงศ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๕๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทุมณัฐ มาแซค เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอบุคลากรในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวขำขัน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์บุคลากรในสังกัดของท่าน คือ นางสาวอริญา ดุลยเมธี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตดังกล่าวขำขัน ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๕๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ผศ.ดร. รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผศ.ดร. รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th
สำเนาเรียน นางสาวอริญา ดุลยเมธี

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๑๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสิงห์สมุทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงศ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๕๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชค เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอบุคลากรในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์บุคลากรในสังกัดของท่าน คือ นางสาวบรรจพร แยมละมูล ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๕๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ผศ.ดร. รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผศ.ดร. รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
ผู้อำนวยการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

สำเนาเรียน นางสาวบรรจพร แยมละมูล

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่ง “วิทยสถานาร”

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๔๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูล เพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยจากท่านโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๔๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
ผู้อำนวยการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางละมุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๕๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธิฐา มาเชก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูล เพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยจากท่านโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๕๖๙๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๒๑๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธียา พึ่งวงศ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอบุคลากรในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์บุคลากรในสังกัดของท่าน คือ

๑. นายจิรกร ฐาวีรัตน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
๒. นายวรวัฒน์ ศีลบุตร ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ

ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๙๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

สำเนาเรียน นายจิรกร ฐาวีรัตน์ และนายวรวัฒน์ ศีลบุตร

เอกสารนี้ลงนามด้วยลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ ตรวจสอบได้ที่ (<https://e-sign.buu.ac.th/verify>)

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๐๗๓

วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรัชนันท์ เจริญอารมณ์วัฒนา (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๔๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเชค เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยจากท่านโดยการสัมภาษณ์ รายละเอียดดังเอกสารแนบ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๔๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

สัทธนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๐๗๔

วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ดร.ภัทรารุณ รักกลิ่น (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวเมธิยา พึ่งวงศ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๔๒๐๓๒๐ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเขต เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยจากท่านโดยการสัมภาษณ์ รายละเอียดดังเอกสารแนบ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๕๔๒๔๖๙๓ หรือที่ E-mail: 65920320@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

สัททนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- กชพร มั่งประเสริฐ. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี. (ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- กมลฉัตร กล่อมอิม. (2562). การพัฒนาหลักสูตรสะเต็มศึกษา. พิษณุโลก: พิษณุโลกคอตคอม.
- กัญญ์วรา ผลเจริญ. (2559). การศึกษาสมรรถนะหลักของครู โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา
- กันตวรรณ มีสมสาร. (2560). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 7(2), 45-56.
- กิตติศักดิ์ ชัยสุพรรณ. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2565). เป้าหมายการพัฒนาคณะครุศาสตร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2567 จาก <https://edu.ssru.ac.th/en/home>
- คมสันต์ กองม่วง. (2566). แนวทางพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- จรัสพงศ์ ศรีสุขใส. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จำลอง นักพื่อน. (2562). เส้นทางสู่นักบริหารการศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิรายุทธิ์ อ่อนศรี. (2561). เทคนิคและสื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ STEM ศึกษาแบบบูรณาการในชั้นเรียน. วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 9(4), 20-23.
- ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียนเปลี่ยนสมรรถนะ. วารสารสถาบันส่งเสริมการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 12(2), 47-63.

ชนันภรณ์ อารีกุล. (2562). องค์ประกอบความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพเชิงพุทธบูรณาการ. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*, 15(2), 153-164.

ชวนพิศ คาคสนิท. (2567, 10 มกราคม). ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง. สัมภาษณ์.

ชาญชัย สุกอรรถกร และคณะ. (2558). รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะแก่ครูผู้สูงอายุในการใช้ ICT เพื่อสนับสนุนงานบริหารและงานการเรียนการสอน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านธาตุ ตำบลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 7(3), 45.

โชติกา เศรษฐัญญการ. (2563). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย ที่สะท้อนให้เห็นภาพพจน์ทางเพศ. *วารสารมังรายสาร*, 7(2), 17-31.

ไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว. (2562). การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สุนวัตกรรมการสอนของครู. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 6(2), 28-41.

ณัชชา สอนสมฤทธิ์. (2563). กระบวนการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. *ครูสภาวิทยากร*, 1(3), 94-97.

ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.

ดวงกมล แสงวิเศษ. (2560). *การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

ตรีคม พรหมบุญ. (2561). *การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะครูยุคใหม่สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(1), 138-151.

ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2556). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2566 จาก

<https://anyflip.com/wygyx/gdsh/basic>

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2560). ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*, 7(2), 14-29.

ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ และศิรินทร มีขอบทอง. (2565). *การพัฒนาทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

ทิศนา แสงระวี. (2565). ครูไทยกับการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 9(4), 13-14.

ชนกฤต อึ้งน้อย. (2563). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดโรงเรียนเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้. (ปริญาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก.

รัชชัย สุนทรนนท์. (2565). องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. (ปริญาศึกษาศาสตรคณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.

ธีระพงศ์ บุศราภู. (2562). การพัฒนาครูไทยเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มจร, 7(2), 1-14.

นนท์ชนิต อาชาวพร. (2558). อัตลักษณ์ครูเชิงสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารสำหรับศตวรรษที่ 21 ของนิสิตนักศึกษาครู: การประเมินความต้องการจำเป็น. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 10(4), 125-138.

นันทนัช สุขแก้ว, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ และวรรณวิสา สืบนุสรณ์ คล้ายจำเอง. (2563). ทักษะครูในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

นันทิดา ทิพย์สุวรรณ. (2565). การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมหาราชบ้านแสงอรุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.

นาริรัตน์ รักรัตนกุล. (2560). การพัฒนาวิชาชีพครู. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 11(1), 21-33.

นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (2560). หลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บังอร โกศลปริญานันท์. (2560). คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพพรของนักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญฤดี อุดมผล. (2563). รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นครูเชิงพุทธบูรณาการของนักศึกษา คณะครุศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏ. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 10(2), 161-170.

บุตรธัญรัตน์ วันโส. (2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่อง ทศนิยมและ

- เศษส่วน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ปิ่นสมรณ ปวเรศฐิติบุรณ. (2567, 10 มกราคม). ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. สัมภาษณ์.
- ปาริชาติ เกสัชชา. (2558). การพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร, 12(59), 95-96.
- ปฐมนิฐฐา มาเชก. (2565). การบริหารองค์การทางการศึกษาในยุคดิจิทัล. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2566 จาก <https://anyflip.com/pbzve/wqpp/basic>
- พรรณอร อุสุภาพ. (2561). การศึกษาและวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระปลัดสามารถ จนทสาโร (สิงห์รักษ์), วัฒนะ กัลยาณพัฒน์กุล และวรกฤต เกื้อนช้าง. (2565). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในยุคดิจิทัลตามแนวทางพระพุทธศาสนา. วารสาร วิจัยวิชาการ, 5(4), 35-44.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิณสุดา สิริธรรังศรี. (2557). การศึกษารากฐานการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิมพ์ร่ำไพ ลายะระชะพงษ์. (2565). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครู : การประยุกต์ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน. (ปริญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ.
- พิสิษฐ์ แก้ววรรณะ. (2558). การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- เพ็ญจันทร์ สินธุเขต. (2560). การศึกษาคุณิ (ยุคดิจิทัล) : Thailand 4.0 ลำปาง: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ภักดี วงษาเนา. (2560). รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21. (ดุษฎีนิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ภณทิรา ดวงจินดา. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถภาพของครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- ภัทรพร เขาวรัตน์. (2565). การศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ภาวิณี คำชาวี. (2550). การประเมินการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีรังสรรค์ความรู้นิยม. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ภาสกร เรืองรอง และคณะ. (2557). เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21. วารสารปัญญาภิวัฒน์, 5, 195-197.
- มาโนช หัตถมาตย์. (2564). การพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัลโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบ้านสร้าง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- ยีน ภู่วรรณ. (2557). ความท้าทาย ณ ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้ : การศึกษาระบบ 4.0 (Challenges of New Frontier in Learning : Education 4.0). กรุงเทพฯ: ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รักมิต สุทธิพงษ์. (2560). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 19(2), 344-355.
- เรียงตะวัน สิทธิเชนทร์ และคณะ. (2563). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลตามแนวทางวิถีชีวิตใหม่ของครู กศน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วนิดา ภูธานี. (2564). การพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำฆ่า. (ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- วรลักษณ์ คำหวาง. (2559). การศึกษาสภาพทักษะครูในศตวรรษ ที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก. *The 38th National Graduate Research Conference*, 3(1), 198-201.
- วสันต์ สุทธาวาส และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2558). ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาครัฐ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก. วารสารวิชาการ *Veridian E-Journal*, 8(2), 281-300.
- วันเพ็ญ นันทะศรี. (2561). การพัฒนาครูของครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมทักษะ 7 ประการ ของบัณฑิตตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2574. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 5(2), 331-332.

- วิจารณ์ พานิช. (2560). *เส้นทางสู่คุณภาพการศึกษายุคประเทศไทย 4.0*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- วินัย นาคำ. (2560). *สมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูไทย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.*
- วิภาวรรณ เอกวรรณัง. (2560). *การพัฒนาชุดประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- วิรัช ปันท์ศิริโรจน์. (2559). *Education 4.0*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2566. จาก <http://www.appicadthai.com/articles/education-4-0/>.
- วิไลวรรณ มาลัย. (2561). *สมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.*
- วุฒิชัย ภูดี. (2563). อนาคตภาพของครูยุคดิจิทัลหลังจากวิกฤตการณ์โควิด19. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 13(2), 321-330.
- ศิริณัฐ ภูพิเศษศักดิ์. (2565). สมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(8), 232.
- สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(1), 62-71.
- สร้อยญา เนตรนาคนท์. (2563). กระบวนการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. *วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*, 6(3), 20-30.
- สัณญา พงษ์ศรีดา. (2561). *การพัฒนาทักษะการสอนของครูพันธุ์ใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สถานิดา แดนโพธิ์. (2560). *สมรรถนะครู โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุทธประชาอุปถัมภ์). (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.*
- สายสวาท เสาร์ทอง. (2562). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมหาจุฬานาครทรรณ*, 6(9), 4281-4296.
- สาวิณีย์ เอี่ยมสะอาด. (2564). *รูปแบบการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.*

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570*. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2562). *กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัทออนป้า จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนใน ศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(4), 223-224.
- สุปริดา โกษาแสง. (2565). เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษาในยุค Digital Transformation. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 19(37), 242-250.
- สุภาพรรณ ชะยะธง. (2562). *การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. (การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- สุภาพรณ ฤมิตร. (2565). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของครูแนะแนว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. (การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2560). *กระบวนการทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาในยุคดิจิทัล*.แพร่: ห้างหุ้นส่วนจำกัด แพร่ ไทยอุตสาหกรรมพิมพ์.
- อรทัย เลื่อนวัน. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ : กรณีศึกษา กรมการพัฒนาชุมชนศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี, จังหวัดปทุมธานี.
- อารีย์ มัยพงษ์. (2561). *รูปแบบสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพฯ*.
- อำนาจ ไชยสงค์. (2564). *ทักษะดิจิทัลของครูที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21*

- ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. (ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนครพนม, นครพนม.
- อิชฎาภรณ์ นิยมวงศ์. (2561). นวัตกรรมการสอนของนิสิตครูกับเทคโนโลยีสารสนเทศใน Thailand 4.0. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 6(1), 76-83.
- สาธิตา คอละ. (2565). *สมรรถนะกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- Aditya, B. R. (2022). Digital disruption in early childhood education: A qualitative research from teachers' perspective. *Procedia Computer Science*, 197, 521–528.
- Niess, M. L. (Ed.). (2015). *Handbook of research on teacher education in the digital age*. IGI Global.
- Sharma, M. M. (2018). Teacher in a digital era. *Global Journal of Computer Science and Technology*, 17, 10-14.
- Sulaiman, J. & Ismail, S. N. (2020). Teacher competence and 21st century skills in transformation schools 2025 (TS25). *Universal Journal of Educational Research*, 8(8), 3536-3544.
- Teguh. (2022). TEACHER COMPETENCIES NEEDED BY THE PRINCIPAL IN THE DIGITAL AGE. 2022 *International Conference on Innovation in Open and Distance Learning (2022 INNODEL)*, 3, 856-860.
- Zakharov, K. (2021). Information literacy and digital competence of teachers in the age of digital transformation. *E3S Web of Conferences* 273, 1-10.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวเมธิยา พึ่งวงษ์
วัน เดือน ปี เกิด	16 เมษายน 2534
สถานที่เกิด	อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	115 หมู่ 7 ตำบลกองดิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	ครูชำนาญการ
ประวัติการศึกษา	กศ.บ.

